

ΕΠΙΤΟΜΟΝ
ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΟΝ

ΤΗΣ
ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ
ΜΑΛΙΣΤΑ ΤΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ ΔΙΑΛΕΚΤΟΥ

ΠΡΟΣ ΧΡΗΣΙΝ
ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΚΑΙ ΠΑΡΘΕΝΑΓΩΓΕΙΩΝ

ΥΠΟ
Π. Γ. ΠΕΤΡΑΚΙΔΟΥ

Καθηγητὸς τῶν Ἑλληνικῶν

Ἰδίαιτῶν τοῦ ὑπουργείου τῆς Δημοτικῆς Ἐκπαίδευσεως

Ἰνῆ ἐπιλογήμῳ κ. Γ. Αθανασοπούλου
Διακονητῆ καὶ

Πατριάρχης

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΝΕΟΛΟΓΟΥ

1894.

Πᾶν αντίτυπον μὴ φέρον τὴν ὑπογραφήν τοῦ συγγρα-
φέως θεωρεῖται κλοπιμαῖον καὶ καταδιώκεται κατὰ τὸν
νόμον.

Παλαιότυπος

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΟΝ.

ΟΡΙΣΜΟΣ. ΠΡΟΤΑΣΙΣ.

1. *Συντακτικὸν* λέγεται τὸ μέρος τῆς γραμματικῆς, ἐν ᾧ διδά-
σκεται πῶς γίνεται ἡ σύνταξις.

2. *Σύνταξις* εἶναι ἡ καθ' ὁρισμένους κανόνας πλοκὴ τῶν λέξεων πρὸς
κατασκευὴν προτάσεων, ἐξ ὧν συνίσταται ὁ τέλειος λόγος.

3. *Πρότασις* λέγεται ἡ διὰ λέξεων ἱερρασις δεικνομένης, ὡς ὁ
ἥλιος λάμπει ὁ Θεὸς ἐστὶ δίκαιος. Εἶναι δὲ ἡ πρότασις ἀπ.λῆ ἢ
πο.λλ.απ.λῆ.

Α'. Ἀπλῆ πρότασις. Ἀναγκαιότατα συστατικὰ τῆς ἀπλῆς
προτάσεως, ὅροι κχλούμενα, εἶναι δύο, τὸ ὑποκείμενον καὶ τὸ κατηγο-
ρούμενον, ἅπερ καὶ εἰς μίαν λέξιν ἠνωμένα εὐρίσκονται ἀποτελοῦντα
τὸ λεγόμενον κατηγορηματικὸν ῥῆμα.

5. Ὑποκείμενον εἶναι τὸ πρόσωπον ἢ ζῶον ἢ πρᾶγμα, περὶ οὗ γί-
νεται ὁ λόγος· κατηγορήμα δὲ ἡ κατηγορούμενον ἐκείνου, ὅπερ λέγεται
περὶ τοῦ ὑποκειμένου, ὡς τὸ ῥόδον θάλλει· ὁ κύων ἐστὶ πιστός.

6. Τὸ κατηγορούμενον εἶναι συνήθως ῥῆμα, ὡς λέγω (ἐγώ). θάρρει
(σύ) ἄγωμεν (ἡμεῖς)· τὸ ῥόδον θάλλει καὶ ἡ πρότασις λέγεται
συνεπτυγμένη ἢ ἐνίοτε ὄνομα συνδεόμενον μετὰ τοῦ ὑποκειμένου διὰ
τοῦ εἶναι, ὅπερ καλεῖται συνδετικόν, ὡς ὁ Θεὸς ἐστὶ δίκαιος,
καὶ ἡ πρότασις λέγεται ἀνεπτυγμένη.

Σημ. α'. Ἐνίοτε τὸ ῥῆμα δύναται ν' ἀναλυθῆ εἰς τὸ συνδετικὸν εἶ-
ναι καὶ ὀνοματικὸν κατηγορούμενον, ὡς εὐδαιμονῶ=εἰμὶ εὐδαι-
μων, καὶ τινάπαλιν τὸ συνδετικὸν εἶναι καὶ τὸ ὀνοματικὸν κατηγο-
ρούμενον δύναται νὰ συμπυκνωθῶσι εἰς ῥῆμα, ὡς ὁ παῖς ἐστὶ σι-
φρών=ὁ παῖς σιφρώνει.

Σημ. 6. Τὸ ῥῆμα εἴρηται καὶ ἀνκληυμένον εἰς τὸ εἶναι καὶ τὴν ἰδίαν αὐτοῦ μεταγωγὴν, εἰς τινὰς μὲν χρόνους συνήθως, εἰς τινὰς δὲ σχεδὸν πάντοτε, ὡς ἦν σπευδῶν=εσπευδεν· εἰμὶ εἰκῶς=εοικα. Ἰδὲ Γραμμ. Πετρ. § 491 - 7. 527.

α') Τὸ ὑποκείμενον.

7. Τὸ ὑποκείμενον εἶναι α') οὐσιαστικόν ἢ προσωπικὴ ἀντωνυμία, ὡς τὸ ῥόδον θάλλει· ἐγὼ μένω αὐτοῦ (Πλ.)· τί λέγεις σὺ (Πλ.).

β') Καὶ ἐπίθετον καὶ μεταγῆ μετ' ἄρθρου συνήθως ὡς οὐσιαστικῶς λαμβανόμενα, ὡς ὁ σοφός (ὑπ.) ἐστὶν εὐδαίμων· οἱ φθονοῦντες μισοῦνται· διαφέρει μαθὼν (ὑπ.) μὴ μαθόντος (Πλ.).

γ') Καὶ ἀντωνυμία καὶ ἀριθμητικόν καὶ ἀπαρέμφατον μετ' ἄρθρου ἢ ἄνευ ἄρθρου, ὡς οὗτός ἐστιν ὁ προδότης· τὰ ἐμά (ὑπ.) ἐστὶν σά· ἐν λείπεται (Πλ.)· τὸ μανθάνειν (ὑπ.) ἐστὶν ἡδύ.

δ') Καὶ γενικὴ οὐσιαστικῶς καὶ πλῆγία πτώσις μετὰ προθέσεως καὶ πᾶν μέρος λόγου ἐν γενεῖ, εἴτι δὲ καὶ ὀλοκλήρους προτάσεις, ἔχοντα πρὸ αὐτῶν συνήθως τὸ ἄρθρον, ὡς τὰ τῆς τύχης (ὑπ.) ἀδηλά ἐστιν· οἱ ἐν ἡλικίᾳ στρωτεύονται· αἱ πάλαι (ὑπ.) ἀνδρεῖοι ἦσαν. πρῶ (ὑπ.) ἐστὶ· τὸ πῖ (ὑπ.) ἐστὶ σύμφωνον· τὸ γνῶθι σαυτὸν (ὑπ.) πανταχοῦ ἐστὶ χοήσιμον.

ε') Καὶ τὸ ἄρθρον ἐν τῇ πλοκῇ ὁ μὲρ-ὁ δὲ ἢ τῷ ἀπλῶ ὁ δὲ ἰσοδυναμοῦν μὲ ἀντωνυμίαν, ὡς οἱ μὲν (=ἄλλοι μὲν) αὐτῶν ἐτόξευον, οἱ δὲ ἐσφενδόων (Ξεν. ἄν. 3. 3. 7). ὁ δὲ πείθεται (αὐτ. 1. 1.3).

8. Τὸ ὑποκείμενον τίθεται κατ' ὀνομαστικὴν, ὡς τὸ ῥόδον θάλλει.

Σημ. Ἐνίοτε ὁμοίως ἐκφέρεται καὶ κατ' αἰτιατικὴν μετὰ τῆς πρὸς, περὶ ἢ ἀμφί, εἰς, ὑπέρ, ἀνά, κατὰ καὶ ἐπί, ὅταν πρᾶξεται νά δελεωθῆ οὐχὶ ποσὸν ὠρισμένον, χωρισμός, διανομή, ἐκτασις, ὡς πρὸς ἡμέραν (ὑπ.=σχεδὸν ἡμέρα) ἐγίγνετο· ἔφυγον εἰς Λακεδαιμόνα περὶ ὀκτακοσίους (ὑπ.=περίπου 800)· ἦν ἀμφὶ μέσας νύκτας (=περίπου μέσαι νύκτες)· εἰς ἄνδρας διακοσίους καὶ εἴκοσιν (=περίπου ἄνδρες 220) ἐνέμειναν· ἀπέθανον ὑπὲρ τοὺς τετακισχιλίους (=πλείονες ἢ 4000).

β') Τὸ κατηγορούμενον.

9. Τὸ κατηγορούμενον ἐκφέρεται κυρίως δι' ἐπίθετον, ὡς τὸ σῶμα θνητόν ἐστίν. Ἀλλὰ καὶ δι' οὐσιαστικῶν πολλῶν, ὡς Κῦρος ἦν βασιλεύς.

10. Ἐπι δ' ἐκφέρεται καὶ διὰ μεταγωγῆς, ἀντωνυμίας ἀριθμητικῶν ἀπαρέμφατον, ὀλοκλήρου προτάσεως καὶ παντὸς μέρους λόγου, ὡς ἐγὼ εἰμὶ ὁ σώζων (Ξεν.) σός (κατ.) εἰμὶ· τὸ τεῖχος ἦν ποιόνδε· οἱ στρατηγοὶ ἦσαν δέκα (Θουκ.) τὸ λακωνίζειν (ὑπ.) ἐστὶ φιλοσοφεῖν (κατ.)· ὁ Φίλιππος ἐστὶν ὁ εἶπαι τις (κατ.)· τὸ χθὲς (ὑπ.) οὐκ ἐστὶ σήμερον (κατ.) ἄλις (κατ.=ἱκανός) σῆς κόρης θάνατος.

Σημ. Καὶ τὸ κατηγορούμενον ἐκφέρεται ἐνίοτε κατ' αἰτιατικὴν μετὰ προθέσεως, ὡς οἱ μισθοφόροι ἦσαν εἰς μυσίους (=μύριοι περίπου)· οἱ λελυμένοι ἦσαν περὶ ἑκατὸν (κατ.).

11. Τὸ κατηγορούμενον, ὅταν εἶναι ῥῆμα, σημαίνει

α') ὅτι τὸ ὑποκείμενον ἐνεργεῖ καὶ λέγεται ἐνεργητικόν· εἶναι δὲ δύο εἰδῶν μεταβατικόν καὶ ἀμετάβατον.

1) Μεταβατικόν λέγεται τὸ ῥῆμα ὅταν σημαίνῃ, ὅτι ἡ ἐνέργεια τοῦ ὑποκειμένου μεταβαίνει εἰς τι διάφορον αὐτοῦ πρόσωπον ἢ ζῶον ἢ πρᾶγμα, ὅπου λέγεται ἀντικείμενον, καὶ ἐκφέρεται διὰ μιᾶς τῶν πλῆγίων πτώσεων, ὡς χρόνου φείδου· τοῖς νόμοις πείθου· τίμα τοῖς γονεῖς.

2) Ἀμετάβατον δὲ λέγεται, ὅταν σημαίνῃ, ὅτι ἡ ἐνέργεια δὲν μεταβαίνει εἰς διάφορόν τι, ἀλλὰ μένει ἐν αὐτῷ τῷ ὑποκειμένῳ, ὡς ὁ παῖς τρέχει· τὸ ὕδωρ ρεῖ.

12. β') Σημαίνει τὸ ῥῆμα κατάστασιν τινὰ τοῦ ὑποκειμένου ἄνευ ἐνεργείας ἢ πάθους καὶ λέγεται οὐδέτερον, ὡς ὁ πατήρ καθεύδει· ἡ μήτηρ ὑγιαίνει· ὁ παῖς σωφρονεῖ.

13. γ') Σημαίνει, ὅτι τὸ ὑποκείμενον πάσχει ὅπωςδήποτε ὑφ' ἑτέρου προσώπου ἢ ζῶου ἢ πρᾶγματος καὶ λέγεται παθητικόν, ὡς Φαῖδρος ἐδιδάσκετο ὑπὸ Σωκράτους.

14. δ') Σημαίνει, ὅτι τὸ ὑποκείμενον ἐνεργεῖ μὲν, ἀλλ' ἡ ἐνέργεια ἐπιστρέφει κατ' εὐθείαν ἢ πλάγιως εἰς αὐτὸ τὸ ἐνεργῶν ὑποκείμενον, καὶ λέγεται μέσον, ὡς λοῦμαι=λοῦω ἑμαυτὸν· πορίζομαι χρήματα=πορίζω ἑμαυτῷ χρήματα.

Σημ. Πρὸς ἀποφυγὴν συγχύσεως καὶ διὰ τὸ ἐπικρατήσαν ἔθος ὀνομαζόμεν ἐν τοῖς εἰσῆς κατηγορούμενον μόνον τὸ ὀνομαστικόν, τὸ δὲ ῥηματικόν ἀπλῶς ῥῆμα.

15. Β'. Πολλὰ πλῆθ. πρότασις λέγεται ἡ ἔχουσα πλείονα τοῦ ἐνὸς ὑποκείμενα ἢ κατηγορούμενα ἢ ῥήματα, ἢ ὑποκείμενα ἅμα καὶ κατη-

γορούμενα ἢ ῥήματα, ὡς Ἴππαρχος καὶ Θεσσαλὸς ἀδελφοὶ ἦσαν (Θουκ.)· αἱ κύνες εἰσὶν ἰσχυραί, μεγάλαι, ποδώκει (Ξεν.)· δέομαι καὶ ἀντιβόλω καὶ ἱκετεύω (Λυσ.)· Πρόξενος καὶ Μένων εἰσὶν εὐεργέται καὶ στρατηγοί (Ξεν.)· Ἀνδροτίων καὶ Γλαυκῆτις καὶ Μελάνωπος ἐδώων, ἠγανάκτουν, ἐλοιδοροῦντο.

Σημ. *Πο.Ι.λα.τ.η* εἶναι ἡ πρότασις καὶ ὅταν ἔχη δύο ἢ πλείονα ἀντικείμενα, ὡς σῶσον ἡμᾶς καὶ τὸ μειράκιον· ἴτι δὲ καὶ δύο ἢ πλείονας διορισμούς, ὡς νῦν τε καὶ αἰεὶ· ὁ καλὸς κάγαθος Ἴππίας.

γ') Τὸ συνδετικόν.

16. Πλὴν τοῦ εἶναι (§. 6) τίθενται καὶ ὡς συνδετικόν

α') τὸ ὑπάρχειν, γίγνισθαι, καθίστασθαι, πιπυκίται, γθῆναι καὶ μένειν, ὡς τοῦτο βέλτιστον ὑπάρχει (Δημ.)· Κύρος εὐδοκιμώτατος βασιλεὺς γεγέννηται (Ξεν.)· Ἡρακλῆς κατέστη πάντων εὐεργέτης (Ἰσ.)· ἀθλία πέφυκ' ἐγὼ (Εὐρ.) ἀπλοῦς ὁ μῦθος τῆς ἀληθείας ἔφυ (αὐτ.).

Σημ. Ἀλλὰ καὶ τὸ εἶμι=ὑπάρχω καὶ τὰ ἀνωτέρω ῥήματα τίθενται ἐνίοτε μετ' ἐπιρρηματικοῦ διορισμοῦ ὡς ἀπλὰ ῥήματα, οἷον ἐνταῦθα ἦν πόλις μεγάλη (Ξεν.)· τὰ πράγματα οὐχ οὕτω πέφυκε (Δημ.)· ἀνταγωνιστὰι μυριοὶ ὑπάρχουσι.

β') Τὰ δοξαστικά δοκεῖν, φαίνεσθαι, κρίνεσθαι, νομίζεσθαι κτλ. ὡς δῆλη ἐδόκει ἡ ἐπιβουλή (Ξεν.)· Σωκράτης εὐδαίμων μοι ἐφαίνετο (Πλ.)· οὗτοι ἐν τῷ βίῳ ἀγαθοὶ ἐκρίθησαν (Πλ.)· Κύρος πάντων κράτιστος ἐνομίζετο (Ξεν.).

γ') Τὰ κλητικά καλεῖσθαι, ὀνομάζεσθαι, λέγεσθαι, ἀκούειν (=ὀνομαζέσθαι) κτλ. ὡς ὁ ποταμὸς καλεῖται Μαρσύας (Ξεν.)· ξένοι Φιλίππου οὗτοι τότε ὀνομάζοντο (Δημ.)· οἱ φιλιππίζοντες κόλακες καὶ θεοῖς ἐχθροὶ ἀκούουσι (Δημ.).

δ') Τὰ προχειριστικά ποιῆσθαι, αἰρεῖσθαι, ἀποδείκνυσθαι, χειροτονῆσθαι, λαγγάνειν, ὡς Ξενοφῶν ἠρέθη ἀρχῶν (Ξεν.)· Κύρος στρατηγὸς ἀπεδείχθη (αὐτ.)· Δημοσθένης οὐτ' ἔλαχε τειχοποιὸς οὐτ' ἐχειροτονήθη (Αἰσχ.).

ε') Καὶ εἰς πᾶν σχεδὸν ῥήμα, μάλιστα εἰς τὰ κινήσειως σημαντικά, δύνανται νὰ τεθῆ ἐπίθετον ὡς κατηγορούμενον, ὅπερ ἔχει ἐπιρρηματικὴν

σημασίαν συνήθως χρόνου ἢ τρόπου, σπανίως δὲ τόπου, ὡς ἀφικνουῦνται εἰς Κερασοῦντα τριταῖοι (Ξεν.=τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ)· οἱ στρατιῶται εἶποντο ἄσμενοι (αὐτ.)· ἀνήγοντο δὲ καὶ οἱ Ἀθηναῖοι ἐκ τῆς Χίου πελάγιοι (αὐτ.=διὰ τοῦ πελάγους)· ὁ Ἀσωπὸς ἐρρῆν μέγας (Θουκ.).

Παράλειψις τῶν ὀρων τῆς προτάσεως.

17. Α'. Παράλειψις ὑποκειμένου. 1) Τὸ ὑποκείμενον, ὅταν εἴη α' ἢ β' προσώπου, ἐκφράζεται μόνον διὰ τῶν καταλήξεων τοῦ ῥήματος, ὡς γράφω· τίμα τοὺς γονεῖς· ἄγωμεν· λέγετε· τίθεται δὲ, ὅταν πρόκειται νὰ δηλωθῆ μετ' ἐμφάσεως, καὶ μάλιστα ἐπὶ ἀντιθέσεων, ὡς ἐγὼ ταῦτα ποιήσω· τί λέγεις σύ (Πλ.)· ἐγὼ μὲν ὁ αὐτός εἰμι, ὑμεῖς δὲ μεταβάλλετε (Θουκ.).

18. 2) Τὸ ὑποκείμενον τοῦ γ' προσώπου παραλείπεται

α') ἐπὶ τῶν ῥημάτων, ὧν τὸ σημαίνόμενον ἔχει ὡς ἴδιον ἔργον τὸ ὑποκείμενον, ὡς ἐσάλπυξεν· ἐσήμνην τῷ κέρατι (Ξεν. δηλ. ὁ σκλπιγκτής)· ἐκήρυξεν (ὁ κῆρυξ)· τὸν νόμον ὑμῖν ἀναγνώσεται (Δημ. ὁ γραμματεὺς)· ἀστράπτει, βροντᾷ, ὕει, νίφει, σείει, χειμάζει κτλ. δηλ. ὁ Ζεὺς ἢ ὁ θεός, ὅπερ καὶ πολλάκις καίται, ὡς Ζεὺς ἀστράπτει· ὅταν νίφῃ ὁ θεός (Ξεν.)· ἔσεισεν ὁ θεός.

β') Ἐπὶ τοῦ γ' πληθ. προσώπου φασί, λέγουσιν, ὁμολογοῦσι καὶ τῶν ὁμοίων, ὧν ὑποκείμενον νοεῖται τὸ οἱ ἄνθρωποι, ὡς πόνος, ὡς λέγουσιν, εὐκλείας πατήρ (Ἀρρ.).

γ') Ὅταν νοητῆ ἐκ τῶν ἡγουμένων, ὡς Κύρος τὰς ναῦς μετεπέμψατο, ὅπως ὀπλίτας ἀποβιβάσειεν (Ξεν. δηλ. ὁ Κ.).

Σημ. Πολλάκις τὸ ὑποκείμενον ὑποτελοῦς προτάσεως προλαμβάνεται ὡς ἀντικείμενον τοῦ ῥήματος τῆς κυρίας ἐπὶ τῶν λεκτικῶν, γνωστικῶν καὶ φόβου σημαντικῶν. Τοῦτο λέγεται πρό.ληψίς, ὡς οἶνον ἐφρασεν, ἐνθα ἦν κατορωρυγμένος (Ξεν. ἀντὶ τοῦ: ἔφρασεν ἐνθα οἶνος ἦν κατ.)· ἠδὲ βασιλέα ὅτι μέσον ἔχει τοῦ στρατεύματος (αὐτ. ἀντὶ τοῦ ἡδὲ ὅτι βασιλεὺς ἔχει)· τὴν ὑπερβολὴν τῶν ὀρέων ἐδοῦκεσαν μὴ προκαταληφθεῖν (αὐτ. ἀντὶ τοῦ εἶδ. μὴ ἢ ὑπερβολή).

19. Β'. Κατηγορούμενον. Τὸ κατηγορούμενον παραλείπεται μόνον ἐν ἀκολουθίᾳ λόγου παραληφθένμενον ἐκ τῶν ἡγουμένων, ὡς ἐγὼ μὲν σῶφρων εἶμι, σύ δὲ οὐκ εἶ (σῶφρων).

20. Γ'. Τοῦ συνδετικοῦ εἶναι. 1) Τὸ συνδετικὸν εἶναι πρ-

ραλείπεται πολλάκις, ὅταν εὐκόλως νοῆται, ὡς ἐγὼ πάσχειν ὄτιοῦν ἔτοιμος (Δημ. εἰμί)· δίκαιος σὺ ἠγεῖσθαι (Πλ. δηλ. εἰ)· αἱ δεῦτεραί πώς φροντίδες σοφώτεραι (γν. δηλ. εἰσί).

2) Συνήθως παραλείπεται τὸ ἐνικὸν γ'. πρόσωπον

α') ἐπὶ γνωμικῶν καὶ παροιμιῶν, ὡς σοφὸν τὸ σαφές· ὁ μέγας ὄλβος οὐ μόνιμος (Εὐρ.)· τὸ μέλλον ἄδηλον (Ἰσ.).

β') ἐπὶ τῶν οὐσιαστικῶν ἀνάγκη, θέμις, ὦρα, καιρός, κίνδυνος, οὐδεὶς φθόνος κτλ. ἢ τῶν οὐδετέρων ἐπιθέτων ἀξιόν, ῥάδιον, χαλεπόν, δίκαιον, οἶόν τε, δυνατόν, εἰκόσ, κτλ. ἅπερ κείμενα ὡς κατηγορούμενον ἔχουσιν ὑποκείμενον ἀπαρέμφρατον ἄνευ ἄρθρου, ὡς ἀνάγκη βουλεύεσθαι (Πλ.)· οὐ θέμις αὐτῷ ψεύδεσθαι· ἀλλ' ἤδη ὦρα ἀπιέναι· φθόνος οὐδεὶς λέγειν· ἀξιόν μὴ παραλιπεῖν ταῦτα· φύσιν πονηρὰν μεταβαλεῖν οὐ ῥάδιον.

γ') ἐπὶ τῶν εἰς -τός καὶ -τέος ῥηματικῶν ἐπιθέτων καὶ ἐπὶ τοῦ φροῦδος, ὡς σὺν σοὶ πᾶς ποταμὸς διαβατός (Ξεν.)· τιμητέος ὁ ἀνὴρ (Πλ.)· φροῦδα τὰ χρήματα ('Αρρ.).

δ') ὅταν παραλαμβάνηται ἐκ τῶν ἡγουμένων ἢ ἐκ τῶν ἐπομένων παραλαμβάνεται δὲ κατὰ τὸν χρόνον, τὸν ἀριθμὸν καὶ τὸ πρόσωπον, ὅπερ ἀπαιτεῖ τὸ ὑποκείμενον τῆς προτάσεως, ὡς ἕτεροι μὲν ἦσαν οἱ τότε σωθέντες, ἕτεροι δ' ἡμεῖς (δηλ. ἐστί) οἱ νῦν (Δημ.)· μέτρον δ' αὐτῷ οὐχ ἡ ψυχὴ (δηλ. ἐστίν), ἀλλ' ὁ νόμος ἐστίν (Ξεν.).

21. Δ'. Τοῦ ῥήματος. Τὸ ῥῆμα παραλείπεται

α') ὅταν νοῆται εὐκόλως ἐκ τῶν ἡγουμένων ἢ ἐκ τῶν ἐπομένων, ὡς ὁμολογεῖς ταῦτα· ἐγώ γε (Πλ. δηλ. ὁμολογῶ)· οὗτος μὲν ἕδωρ (δηλ. πίνει), ἐγὼ δὲ οἶνον πίνω (Δημ.).

β') Καὶ ἐν ἀρχῇ λόγου ἐνίοτε παραλείπεται νοούμενον ἐκ τῶν συμφραζομένων ἢ ἐκ τῆς πολλῆς χρήσεως, ὡς ταῦτα μὲν δὴ οὕτως (Πλ. δηλ. ἐχέτω)· Φίλιππος τοῖς συνέδροις χαίρειν (Δημ. δηλ. λέγει ἢ εὐχεται)· οὐδὲν ἄλλο οὗτοι (δηλ. ἰποίησαν) ἢ ἐπεβούλευσαν.

Σημ. Καὶ τὸ ὑπαρκτικὸν εἶναι παραλείπεται, ὅταν ὑπάρχη λέξις τῆς τύπου σημαντικῆ, ὡς ἐκεῖ (δηλ. ἐστί) πλείστη ἀταξία καὶ ἀκολασία (Πλ.)· μάλιστα δὲ εἰς τὴν πλοκὴν οὐδεὶς ὅστις οὐ (οὐδὲ εἰς ἐστίν, ὅστις οὐ, καὶ ἐν τῷ οὐ πολὺς χρόνος ἐξ οὐ ('Ισ.).

22. Ε'. Ἐποκειμένου καὶ κατηγορουμένου, ἢ κατηγορουμένου καὶ συνδετικού. Πολλάκις παραλείπονται τὸ ὑποκείμενον καὶ τὸ κατηγορούμενον ὁμοῦ, ὅταν νοῶνται εὐκόλως ἐκ τῶν ἡγουμένων, ὡς οὐδεὶς Θεὸς ἐπιθυμῶ σοφὸς γενέσθαι· ἐστὶ γὰρ (δηλ. ὁ θ. σοφός)· ἢ τὸ ὑποκείμενον καὶ τὸ συνδετικόν, ὡς τίς ἐστίν ὁ Γοργίας; ῥήτωρ (Πλ. δηλ. ὁ Γ. ἐστίν)· ἢ τὸ κατηγορούμενον καὶ τὸ συνδετικόν, ὡς σὺ τε Ἀχαιοὶ εἰ καὶ ἡμεῖς (δηλ. Ἀχαιοὶ ἐσμὲν).

23. ΣΤ'. Ὀλίγη προτάσις. Καὶ ὀλιγόληρος πρότασις πολλάκις παραλείπεται, ὡς ὦ πρὸ Θεῶν (δηλ. ἱκετεύω)· ὦ φίλε Φαίδρε, ποῖ δὴ (δηλ. πορεύει) καὶ πόθεν; (δηλ. ἔρχει). δεῦρο. ὦ Σώκρατες (Ξεν. δηλ. ἰθὺί)· ἐς κόρακας (δηλ. ἔρρι)· μηδὲν ἄγαν (δηλ. πράττει).

Συμφωνία

τοῦ κατηγορουμένου πρὸς τὸ ὑποκείμενον.

24. Α'. Ἐπὶ τῆς ἀπ.λῆς προτάσεως α'). Τὸ κατηγορούμενον, ἂν εἴη ἐπιθετικὸν ἢ μετοχὴ, συμφωνεῖ πρὸς τὸ ὑποκείμενον κατὰ γένος, ἀριθμὸν καὶ πτώσιν, ὡς ὁ Πλάτων ἦν σοφός· ἡ ψυχὴ ἐστὶν ἀθάνατος· τὸ ἀνδρὲ ἐγενέσθην βίαιοτάτω (Ξεν.). οἱ ἐπιστήμονες εἰσι θαρραλεώτεροι τῶν μὴ ἐπισταμένων (Πλ.).

25. β') Τὸ ἐπιθετικὸν κατηγορούμενον τίθεται κατ' οὐδέτερον ἐνικὸν γένος, ὅταν τὸ ὑποκείμενον, οἰοῦντο γένους καὶ ἀριθμοῦ καὶ ἂν εἴη, σημαίνῃ γενικόν τι, ὡς πονηρὸν ὁ συκοφάντης δεινὸν ἀσθενέστερον ἢ γυνὴ ἀνδρός· δεινὸν οἱ πολλοί, κακούργους ὅταν ἔχωσι προσιτάτας· αἱ μεταβολαὶ λυπηρόν.

26. Τὸ κατηγορούμενον, ἂν εἴη οὐσιαστικόν, συμφωνεῖ πρὸς τὸ ὑποκείμενον μόνον κατὰ πτώσιν, τυχαίως δὲ κατὰ γένος καὶ ἀριθμὸν, ὡς ὁ Ὀλυμπός ἐστὶν ὄρος· τὰ πρόβατά ἐστὶ πλοῦτος· Κύρος ἦν βασιλεύς.

27. Παρὰ τὰ ἀνωτέρω λεχθέντα πολλάκις τὸ κατηγορούμενον καίεται κατὰ γενικόν, ἥτις λέγεται κατηγορηματικῆ, καὶ σημαίνει:

α') κτῆσιν ἢ καταγωγῆν, ὡς αἱ κῶμαι ἦσαν Παρυσάτιδος (Ξεν.)· σὺ πόλεως εἰ μεγίστης.

β') ἰδιότητα καὶ ἰδίαν ἡλικίαν ἢ μέτρον διοριζόμενα ὑπ' ἀριθμητικῶν, ὡς τῆς αὐτῆς γνώμης εἰμί· Πρόξενος ἦν ἐτῶν ὡς τριά-

κοντα (Ξεν.) τοῦ Μαρσίου τὸ εὐρὸς ἐστὶν εἴκοσι καὶ πέντε ποδῶν (αὐτ.).

γ') ἔληρ, ὡς οἱ στέφανοι οὐκ ἴων ἢ ρόδων ἦσαν. Καὶ μετὰ τῆς ἐκ κείται ἐνίοτε ἡ γενικὴ αὐτή.

δ') ἀξίαν, ὡς ἡ οἰκία αὐτῆ ἦν εἴκοσι μνῶν.

ε') τὸ διηρημένον ὄλον, ὡς Σωκράτης ὁ Ἀχαιοὺς ἦν τῶν στρατευομένων.

28. Β'. Ἐπὶ τῆς συνθέτου προτάσεως. Ὅταν ἐν τῇ προτάσει ὑπάρχωσι δύο ἢ πλείονα ὑποκείμενα, ἐπὶ τοῦ κατηγορουμένου, ἂν εἶνε ἐπίθετον, παρατηροῦμεν τὰ ἑξῆς:

α) ὅταν τὰ ὑποκείμενα εἶναι ἑμφύχα καὶ ὁμογενῆ, τὸ κατηγορούμενον τίθεται κατὰ τὸ γένος αὐτῶν πληθυντικῶς, ὡς Ἴππαρχος καὶ Θεσσαλὸς ἦσαν ἀδελφοὶ (Θουκ.) ἢ μήτηρ, ἢ θυγάτηρ καὶ ἢ ἀδελφὴ ἦσαν καλαί.

β) Ὅταν τὰ ὑποκείμενα εἶναι ἑμφύχα ἀλλ' ἑτερογενῆ, τὸ κατηγορούμενον τίθεται πληθυντικῶς κατὰ τὸ ἐπικρατέστερον γένος. Εἶνε δ' ἐπικρατέστερον τὸ μὲν ἀρτενικὸν τοῦ θηλυκοῦ καὶ οὐδέτερου, τὸ δὲ θηλυκὸν τοῦ οὐδέτερου, ὡς συνεληλυθότες ἦσαν καὶ ἄνδρες καὶ γυναῖκες καὶ κτήνη πολλά (Ξεν.) ἢ μήτηρ καὶ τὸ τέκνον ἀγαθαί εἰσιν.

Σημ. Ἐπὶ δύο ἐνικῶν ὑποκειμένων τὸ κατηγορούμενον δύναται καὶ τεθῆ καὶ διικῶς, ὡς ἐγὼ καὶ ὁ σὸς πατήρ ἑταίρω τε καὶ φίλω ἦμεν (ID.).

γ') Ὅταν τὰ ὑποκείμενα εἶναι ἄψυχα, εἴτε ὁμογενῆ, εἴτε ἑτερογενῆ εἶνε, τὸ κατηγορούμενον τίθεται συνήθως πληθυντικῶς κατ' οὐδέτερον γένος, ὡς λίθοι τε καὶ πλίνθοι καὶ ξύλα καὶ κέραμος ἀτάκτως ἐρριμμένα οὐδὲν χρήσιμά ἐστι (Ξεν.).

Σημ. α'. Ἐνίοτε τίθεται τὸ κατηγορούμενον κατὰ τὸ γένος αὐτῶν πληθυντικῶς, ὡς φθόνοι καὶ ἔρωτες δεινοί· ἢ κατὰ τὸ γένος καὶ τὸν ἀριθμὸν τοῦ πλησιεστέρου, ὡς νόμος καὶ φόβος ἱκανὸς ἔρωτα κωλύειν (Ξεν.).

Σημ. β'. Ὅταν ἐκ τῶν ἑτερογενῶν ὑποκειμένων τὰ μὲν εἶνε ἑμφύχα, τὰ δὲ ἄψυχα, τὸ κατηγορούμενον τίθεται πληθυντικῶς ἢ κατὰ τὸ γένος τῶν ἑμφύχων ἢ κατ' οὐδέτερον γένος, ὡς ἡ τίχη καὶ ὁ Φίλιππος ἦσαν τῶν ἔργων κύριοι (Αἰσχ.) ἢ καλλίστη πολιτεία καὶ ὁ κάλλιστος ἀνὴρ λοιπὰ ἐστὶν ἡμῖν (ID.).

Συμφωνία

τοῦ συνδετικοῦ ἢ τοῦ ῥήματος πρὸς τὸ ὑποκείμενον.

29. Α'. Ἐπὶ τῆς ἀπλῆς προτάσεως. Τὸ συνδετικὸν ἢ τὸ ῥῆμα συμφωνεῖ πρὸς τὸ ὑποκείμενον κατὰ πρόσωπον καὶ ἀριθμὸν, ὡς ἐγὼ μὲν εἰμι ὁ αὐτός, ὑμεῖς δὲ μεταβάλλετε (Θουκ.). Χαιρεφῶν ἦν ἐμὸς ἑταῖρος (Ξεν.) δύο ἄνδρες τέθνατον (Ξεν.).

30. Παρὰ τὸν γενικὸν τοῦτον κανόνα

α) οὐδέτερον πληθυντικὸν ὑποκείμενον συντάσσεται μετὰ ῥήματος ἐνικῶν ἀριθμῶν, ὅπερ λέγεται Ἀπτικὴ σύνταξις, ὡς τὰ παιδία παίζει· τὰ καλὰ τὴν ψυχὴν εὐφραίνει. Ἀλλὰ καὶ μετὰ πληθυντικῶν ἐνίοτε, ὡς φανερὰ ἦσαν ἴχνη πολλά (Ξεν.). Ὀλύμπια ἐπῆλθον (Θουκ.).

β) Ἐνικὸν ὑποκείμενον περιληπτικῶν ὀνόματων συντάσσεται πολλάκις μετὰ πληθυντικῶν ῥήματος, ὡς ὁ στρατός, (=οἱ στρατιῶται) ἀπέβαινον (Θουκ.). Τοῦτο καλεῖται ὀχῆμα κατὰ δύναμιν ἢ κατὰ τὸ νοούμενον, διότι τὸ ῥῆμα δὲν συμφωνεῖ πρὸς τὸν γραμματικὸν τύπον τοῦ ὑποκειμένου, ἀλλὰ πρὸς τὴν ἔννοιαν αὐτοῦ.

Σημ. Διικὸν ὑποκείμενον συντάσσεται πολλάκις μετὰ πληθυντικῶν ῥήματος, ὡς τῷ Ξενοφῶντι δύο νεανίσκω προσέτρεχον.

γ) Τὸ συνδετικὸν, ὅταν κείται πλησιέστερον τοῦ ὡς κατηγορουμένου κειμένου οὐσιαστικοῦ, συμφωνεῖ καθ' ἑλξιν πρὸς αὐτὸ κατ' ἀριθμὸν, καὶ οὐχὶ πρὸς τὸ ὑποκείμενον, ὡς οἱ σοφισταὶ φανερὰ ἐστὶ λώδη καὶ διαφθορὰ (Ξεν.) ἐστὸν δύο λόφω ἢ Ἰδομένη (Θουκ.) τὸ χωρίον Ἐννεα ὁδοὶ ἐκαλοῦντο (αὐτ.).

31. Β'. Ἐπὶ τῆς συνθέτου προτάσεως. α') Ὅταν ἐν τῇ προτάσει ὑπάρχωσι πλείονα τοῦ ἐνὸς ὑποκείμενα ἀλλὰ τοῦ αὐτοῦ προσώπου τὸ ῥῆμα τίθεται ἢ πληθυντικῶς, ὡς Εὐρυμέδων καὶ Σοφοκλῆς εἰς Κέρκυραν ἐστράτευσαν (Θουκ.), ἢ κατὰ τὸν ἀριθμὸν τοῦ πλησιεστέρου ἢ σπουδαιοτέρου, ὡς ἐπεμύε με Ἀρταῖος καὶ Ἀρτάοχος (Ξεν.) οἱ ἐν τῇ Μιλύτῳ καὶ ὁ Ἀστύοχος ἐθάρσυσεν.

Σημ. Ἐπὶ δύο ἐνικῶν ὑποκειμένων τὸ ῥῆμα τίθεται καὶ κατὰ διικόν, ὡς Μίνως καὶ Λυκούργος νόμους ἐθέτην (ID.).

32. β') Ὅταν τὰ ὑποκείμενα εἶναι πλείονα τοῦ ἐνὸς ἀλλὰ διαφορετικῶν

προσώπων, τὸ ῥῆμα τίθεται πληθυντικῶς κατὰ τὸ ἐπικρατέστερον συν-
ήθως πρόσωπον. Εἶνε δὲ τὸ μὲν α' πρόσωπον ἐπικρατέστερον τοῦ β' καὶ
τοῦ γ', τὸ δὲ β' ἐπικρατέστερον τοῦ γ', ὡς δεινοὶ καὶ σοφοὶ ἐγὼ τε
καὶ σὺ ἡμεν (Πλ.) τὴν τέχνην ταύτην ἐγὼ τε καὶ ὁ πατήρ
ἴσκουμέν· καὶ σὺ καὶ οἱ ἀδελφοὶ παροῦστε.

Σημ. Ἐνίοτε τὸ ῥῆμα συμφωνεῖ πρὸς τὸν ἀριθμὸν καὶ τὸ πρόσωπον
τοῦ πλησιεστέρου ὑποκειμένου, ὡς καὶ ἐγὼ καὶ ἡ γραφὴ λέγει
(Ἄντ.) σὺ τε Ἑλλήν εἰ καὶ ἡμεῖς (Ξεν). Οἶδα σαφῶς καὶ ἐγὼ
καὶ σὺ (Πλ.).

Πεπλατυσμένη ἢ διωρισμένη πρότασις.

33. *Πεπλατυσμένη ἢ διωρισμένη πρότασις* λέγεται ἐκείνη, ἐν ἣ
ἐκτὸς τῶν δύο ἀναγκαίων ὅρων ὑπάρχουσι καὶ ἄλλαι λέξεις, αἵτινες
συμπληροῦσι καὶ διορίζουσιν ἀκριβέστερον τὸ ὑποκείμενον ἢ τὸ κατη-
γορούμενον ἢ τὸ ῥῆμα, καὶ ὀνομάζονται *διορισμοί*.

Σημ. Καὶ τὸ ἀντικείμενον διορίζεται ὡ, καὶ ὁ διορισμὸς δι' ἑτέρου
διορισμοῦ.

34. **Διορισμοί.** Οἱ διορισμοὶ εἶνε δύο εἰδῶν· α') *πτωτικοί*, ἧτοι
οἱ ἐκπερόμενοι διὰ τῶν καλουμένων πτωτικῶν, τοῦ ἐπιθέτου, τοῦ οὐ-
σιαστικοῦ, τοῦ ἄρθρου, τῆς ἀντωνυμίας καὶ τῆς μεταχθῆς, ὡς ὁ δίκ-
καιος Ἀριστείδης ἦν Ἀθηναῖος· Κῦρος ὁ βασιλεύς· ὁ ἄν-
θρωπος· ὁ ἐμὸς πατήρ· ὁ λάμπων ἥλιος, καὶ β') *ἐπιρρηματι-
κοί*, ἧτοι οἱ ἐκπερόμενοι δι' ἐπιρρημάτων ἢ διὰ πλαγίως πτώσεως μετὰ
προθέσεως ἢ ἀνευ προθέσεως, ὡς εὖ λέγεις· οἱ λαγῶ τῆς νυκτὸς
νέμονται· ἐν Ἀθήναις οἰκῶ.

Α'. Ἐπιθετικοὶ διορισμοί.

35. *Ἐπιθετικοὶ διορισμοὶ* λέγονται οἱ δι' ἐπιθέτου ἐκπερόμενοι καὶ
τόσον στενῶς μετ' οὐσιαστικοῦ συναπτόμενοι, ὥστε ν' ἀποτελῶσι τρό-
πον τινὰ μίαν ἔννοιαν μετὰ τοῦ διοριζομένου, ὡς ἦν ἐκεῖ πόλις με-
γάλη (Ξεν. = μεγαλόπολις).

36. Ὡς ἐπιθετικοὶ διορισμοὶ τίθενται καὶ ἄρθρον καὶ ἐπιθετικὴ ἀν-
τωνυμία καὶ ἀριθμητικὸν καὶ μεταχθῆ, ὡς ὁ παῖς πάντων θηρίων
δυσμεταχειριστότατον (Πλ.). Χαιριφῶν ἦν ἐμὸς ἑταῖρος (Ξεν.)·
ἦσαν οὗτοι ἑκατὸν ὀπλίται (Ξεν.).

37. Ὡς ἐπιθετικοὶ διορισμοὶ τίθενται καὶ ἄρθρον μετὰ γενικῆς ἢ
μετ' ἐπιρρηματος ἢ μετὰ προθέσεως καὶ πλαγίως πτώσεως, ἅτινα διὰ
τοῦ προτασσομένου ἄρθρου μεταβάλλονται εἰς ἰσοδύναμα ἐπιθετα, ὡς
ὁ Ἀθηναίων δῆμος (= ὁ Ἀθηναϊκός) οὐκ ἀλλότριον ἡγεῖται
τὸν Θηβαίων δῆμον (Δημ. = τὸν Θηβαϊκόν)· ἢ ἄγαν (= ἡ ὑπερ-
βολικῆ) ἐλευθερία εἰς ἄγαν δουλείαν μεταβάλλει (Πλ.)· ἐλα-
βον καὶ τὴν κατὰ γῆν (= γῆν) καὶ τὴν κατὰ θάλατταν
(= θαλαττίαν) ἀρχὴν (Ἰσ.).

38. Οἱ ἐπιθετικοὶ ἢ ὡς ἐπιθετικοὶ διορισμοὶ οἱ συναπτόμενοι μετὰ
συνάρθρου οὐσιαστικοῦ ἢ τίθενται μετὰ τοῦ ἄρθρου καὶ τοῦ οὐσια-
στικοῦ, ὡς ὁ γενναῖος πολίτης, ὁ νῦν χρόνος, ἡ τῶν Περσῶν
ἀρχή, ἡ ἐν Λεύκτροις μάχη· ἢ τίθενται χάριν ἐμφάσεως μετὰ τὸ
οὐσιαστικόν, ἀλλὰ τότε τὸ ἄρθρον ἐπαναλαμβάνεται, ὡς ὁ πολίτης
ὁ γενναῖος, ὁ δῆμος ὁ Ἀθηναίων.

39. Τὸ ἀνάρθρον ἐπίθετον, ὅπου προτάσσεται τοῦ μετ' ἄρθρου οὐ-
σιαστικοῦ ἢ ἐπιτάσσεται αὐτοῦ, εἶνε κατηγορούμενον τοῦ οὐσιαστικοῦ,
ὡς ἦσαν πεντεκαίδεκα οἱ στρατηγοὶ (Θουκ.)· ἀθάνατον τὴν
μνήμην καταλείψουσιν (Ἰσ.)· ἀθάνατος ἔσται ἡ μν. ἦν καταλ.

Σημ. Ὡς ἐπιθετικοὶ διορισμοὶ τοῦ ἀνὴρ, ἰδίᾳ τοῦ ἀνδρες καὶ γενή,
τίθενται πολλὰ προσηγορικῶς, ὡς Πέρσης ἀνὴρ (Ξεν.) ἄνδρες Ἀ-
θηναῖοι· ἄνδρες δικασταί· γραῦς γενή. Ἐτι δὲ τοῦ ποταμῶν,
πόλις, ὅρος τίθενται ὡς διορισμοὶ κύρια ὀνόματα μετ' ἄρθρου καὶ ὁμο-
γενῆ, ὡς ὁ Ἀχελῷος ποταμὸς (Θουκ.) ἢ Μένδη πόλις (αὐτ.) τὸ
Αἰγάλεων ὅρος (Θ.).

40. Ὁ ἐπιθετικὸς διορισμὸς συμφωνεῖ πρὸς τὸ διοριζόμενον ὑποκει-
μενον, κατηγορούμενον, ἀντικείμενον ἢ καὶ ἕτερον διορισμὸν κατὰ γένος,
ἀριθμὸν καὶ πτώσιν, ὡς ὁ πατρῷος οἶκος φίλος ἐστὶ πλοῦτος
κτῆμα ἀδέβαιον· δύο καλῶ τε κάγαθῶ ἀνδρε τέθνατον
(Ξεν.)· μισῶ τὸν δόλιον ἄνδρα.

41. Ὁ μετ' ἄρθρου ἐκπερόμενος ἐπιθετικὸς ἢ ὡς ἐπιθετικὸς διορι-
σμὸς μεταπίπτει εἰς οὐσιαστικόν, ὅταν ἑλλείπη τὸ ὑπ' αὐτοῦ διορι-
ζόμενον οὐσιαστικόν, ὡς οἱ θνητοὶ (ἄνθρωποι)· Σωκράτης ὁ Σω-
φρονίσκου (υἱός)· Ἀρτεμις ἡ Διὸς (θυγάτηρ)· ὁ πεζὸς (στρατός)·
ἡ δεξιὰ, ἡ ἀριστερὰ (χεῖρ)· ἡ οἰκουμένη (γῆ)· ἡ ῥητορικὴ, ἡ
τεκτονικὴ, κτλ. (τέχνη)· τὸ εὐώνυμον (κίρκος)· τὰ τῶν πολε-
μίων (Ξεν. = τὰ πράγματα, ἢ κατὰστασις)· τῶν νῦν οἱ τότε

διέφερον (Πλ.)· οἷ τε ἐξ ἄστεως καὶ οἱ ἐκ Πειραιῶς (Ξεν. =οἱ ἄστοι καὶ οἱ Πειραιεῖς)· τὰ παρ' ἐμοί, τὰ οἴκοι (Ξεν.)

42. Ὄταν δύο διορισμοὶ διορίζωσι κοινῶς τὸ αὐτὸ οὐσιαστικόν, συνδέονται μετ' ἀλλήλων, ὡς καλὸς κάγαθος ἀνὴρ· πολλὰ μὲν, σμικρὰ δὲ ἔργα διεπράξατο. Ὄταν δὲ ὁ εἰς αὐτῶν ἀποτελῆ μετὰ τοῦ διοριζομένου τρόπον τινὰ μίαν ἔννοιαν, ὁ δ' ἕτερος διορίζῃ τὸ διοριζόμενον ὁμοῦ μετὰ τοῦ ἄλλου, μένουσιν ἀσύνδετοι, ὡς πολλὰ ἀγαθὰ ἔργα διεπράξατο=πολλὰς ἀγαθοεργίας· ἦν ἐκεῖ πόλις ἐρήμη μεγάλη (Ξεν.).

Β'. Οὐσιαστικοὶ διορισμοί.

43. Οἱ δι' οὐσιαστικῶν ἐκφερόμενοι διορισμοὶ εἶνε δύο εἰδῶν α') διορίζουσιν ὁμοιοπτῶτως ἄλλα οὐσιαστικά, καὶ τοιοῦτοι εἶνε ὁ κατὰ παράθεσιν καὶ ὁ κατ' ἐπιμερισμὸν· καὶ β') διορίζουσι διὰ πλαγίας πτώσεως ῥήματα, ἐπιθέτα, οὐσιαστικά καὶ ἐπιρρήματα.

α'. Διορισμὸς κατὰ παράθεσιν καὶ κατ' ἐπιμερισμὸν.

44. Κατὰ παράθεσιν διορισμὸς ὀνομάζεται τὸ οὐσιαστικόν, ὅπερ ἀσυνδέτως παρατίθεται εἰς ἄλλο οὐσιαστικόν ἢ εἰς προσωπικὴν ἀντωνυμίαν πρὸς διορισμὸν αὐτοῦ, καὶ ἰσοδυναμεῖ μὲ ἀναφορικὴν πρότασιν, ὡς Ἀρχίδαμος ὁ βασιλεὺς (=ὃς ἦν βασιλεὺς) ἔλεξε τοιάδε (Θουκ.)· ἡμεῖς γε οἱ Κρηῖτες (=οἱ ἰσμεν Κρ.).

45. Ὁ κατὰ παράθεσιν διορισμὸς, ὅταν δι' ὠρισμένης ἐννοίας ἐπιξηγῆ τὴν γενικὴν ἔννοιαν τοῦ διοριζομένου, λέγεται κατ' ἐπιξηγήσειν, ὡς ὁ θάνατος τυγχάνει ὦν δυοῖν πραγμάτων διάλυσις, τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ σώματος (Πλ.).

46. Ὁ κατ' ἐπιξηγήσειν διορισμὸς ἐκφέρεται καὶ δι' ἀπαρμυράτου μετ' ἄρθρου ἢ ἄνευ ἄρθρου, καὶ δι' ὅλης προτάσεως, ὅταν μάλιστα ἐπιξηγῆται οὐδέτερον δεικτικῆς ἀντωνυμίας, ὡς τοῦτό ἐστι τὸ ἀδικεῖν, τὸ πλεον τῶν ἄλλων ζητεῖν ἔχειν (Πλ.)· οὐδὲ δίκαιον πρᾶγμα ἐπιχειρεῖς, σαυτὸν προδοῦναι (Πλ.)· τοῦτ' ἐστι τὸ δεινόν, ὅταν τις εὖ ποιῶν πάσχη κακῶς.

47. Κατὰ παράθεσιν διορισμὸς, δι' οὗ δηλοῦται κρίσις ἐπὶ ὁλοκλήρου προτάσεως, γίνεται διὰ τοῦ οὐδετέρου τὸ μέγιστον, τὸ δεινότερον, τὸ ἔσχατον, τὸ τῆς παρουσίας, τὸ λεγόμενον, κτλ., ὅπερ πρότασσονται συνήθως τῆς διοριζομένης προτάσεως, ὡς τὸ μέγιστον, σὺ

μὲν τοὺς πολίτας εὖνους ἔξεις, ἐκείνοι δὲ δυσμενεστάτους (Ἰσ.)· τὸ πάντων δεινότερον, ὑμεῖς μὲν τοῦτον οὐ προῦδοτε, οὗτος δ' ὑμᾶς νῦν προδέδωκεν (Αἰσχ.)· τὸ τῆς παρουσίας, ὄρωντες οὐχ ὄρωσι καὶ ἀκούοντες οὐκ ἀκούουσι (Δημ.)· τὸ λεγόμενον, κατόπιν ἐορτῆς ἤκομεν (Πλ.).

48. Ὁ κατὰ παράθεσιν διορισμὸς συμφωνεῖ πρὸς τὸ διοριζόμενον κατὰ πτώσιν, τυχαίως δὲ κατὰ γένος καὶ ἀριθμὸν, ὡς Σκύθαι, βάρβαρον ἔθνος (=οἱ εἰσι β. ἔθ.), ἀνδρείοι εἰσι καὶ μάχιμοι (Ἰσ.)· περὶ χρημάτων λαλεῖς, ἀδεοδαίου πράγματος (=ἂ ἀδέβαιον π.)· κόλακι, δεινῶ θηρίῳ (=ὃς δεινὸν θ. ἰστί), ἢ φύσις ἐπέπεμψεν ἠδονὴν (Πλ.)· Λύσανδρος ἐπέμψε Θεόπομπον, τὸν Μιλήσιον ληστήν (Ξεν.). Ὄταν ὅμως τὸ διοριζόμενον εἶνε πρόσωπον, συμφωνεῖ καὶ κατὰ γένος καὶ ἀριθμὸν, ὡς Ἀρχίδαμος ὁ βασιλεὺς· Τόμυρις ἢ βασιλεία.

49. Ὁ κατὰ παράθεσιν διορισμὸς, ὅταν ἀναφέρηται εἰς δύο οὐσιαστικά, τίθεται ἢ κατὰ πληθυντικὸν ἢ κατὰ δυνάμειν ἀριθμὸν, ὡς Ἄγις καὶ Κλεομένης οἱ βασιλεῖς· ἀποθνήσκει Χαίρων τε καὶ Θίμω βραχος, ἀμφὶ πολεμάρχῳ (Ξεν.).

50. Κατ' ἐπιμερισμὸν διορισμὸς λέγεται ἐκείνος, καθ' ὃν εἰς οὐσιαστικὸν σημερινὸν ὅλον τι παρατίθενται κατὰ τὴν αὐτὴν πτώσιν καὶ τὰ μέρη, ὡς οἰκίαι αἱ μὲν πολλαὶ ἐπεπτώκεσαν, ὀλίγαι δὲ περιῆσαν (Θουκ. ἀντὶ τῶν οἰκιῶν αἱ μὲν) οὗτοι μὲν ἄλλος ἄλλα λέγει (Ξεν. ἀντὶ τούτων μὲν ἄλλος κτλ.).

β') Διορισμοὶ διὰ πλαγίας πτώσεως.

51. Διορισμοὶ διὰ πλαγίας πτώσεως λέγονται τὰ οὐσιαστικά, ἅτινα τίθενται κατὰ μίαν τῶν πλαγίων πτώσεων διορίζουσιν ἢ συμπληροῦσι τὴν ἔννοιαν τῶν ῥημάτων, οὐσιαστικῶν, ἐπιθέτων καὶ ἐπιρρημάτων κατὰ διαφόρους τρόπους.

I. Πλάγιοι πτώσεις μετὰ ῥήματος.

I) Ἀντικείμενον.

52. Ἀντικείμενον λέγεται ἡ πλαγία πτώσις, ἣτις τίθεται μετὰ ἐνεργητικοῦ μεταβατικοῦ ῥήματος, ἵνα δηλώσῃ τὸ πρόσωπον ἢ τὸ ζῶον

ἢ τὸ πρᾶγμα, εἰς ὃ μεταβαίνει ἡ ἐνέργεια τοῦ ὑποκειμένου, ὡς χρόνου φρείδου· βοηθῶ τῇ πατρίδι· τίμα τοὺς γονεῖς.

53. Ἀντικείμενον κυρίως τίθεται τὸ οὐσιαστικόν· ἀλλὰ καὶ ἐπίθετον καὶ μετοχὴ καὶ ἀντωνυμία καὶ ἀριθμητικόν καὶ ἀπαρέμφατον καὶ ὀλόκληρος πρότασις καὶ πᾶν μέρος λόγου δύναται νὰ τεθῆ ὡς ἀντικείμενον, ὡς τοὺς ἀγαθοὺς εὖ ποιεῖ (Ἰσ.) μίσει τοὺς κολακεύοντας (αὐτ.) γινῶθι σαυτὸν (γν.) οἱ τριάκοντα τριακοσίους τῶν πολιτῶν μιᾷ ψήφῳ ἀπέκτειναν (Λυσ.) καλῶς ἀκούειν θέλε (Μέν.) οἶδ' ὅτι καλῶς λέγεις.

Σημ. Ἀντικείμενον τίθεται πολλάκις καὶ αἰτιατικὴ μετὰ προθέσεως, ὡς διέφθειραν ἐς ὀκτακοσίους (Θουμ.) συνέλαβεν περὶ τοὺς ἑκατὸν· κτλ.

54. Καὶ δύο ἀντικείμενα δύνανται νὰ τεθῶσι μετὰ τοῦ αὐτοῦ ῥήματος, ὧν τὸ μὲν λέγεται ἄμεσον, τὸ δὲ ἔμμεσον, ὡς ἐγέμισε τὴν ναῦν (ἄμ.) ξύλων (ἔμμ.) (Δημ.) γυναῖξιν (ἔμμ.) κόσμον (ἄμ.) ἢ σιγὴν φέρει (γν.) ἐνδύω σε (ἄμ.) στολὴν (ἔμμ. Ξεν.) μεταδίδωμί σοι (ἔμμ.) τῆς ἐλευθερίας (ἄμ.)

Σημ. Ἄμεσον μὲν ἀντικείμενον εἶναι ἡ αἰτιατ., ἔμμεσον δὲ ἡ γενικὴ ἢ δοτικὴ· εἰς δὲ τὰ μετὰ διπλῆς αἰτιατ. συντασσόμενα ῥήματα ἄμεσον μὲν εἶναι ἡ τὸ πρόσωπον συνήθως δηλοῦσα, ἔμμεσον δὲ ἡ τὸ πρᾶγμα· καὶ εἰς τὰ μετὰ γενικῆς καὶ δοτικῆς ἄμεσον εἶναι ἡ γενικὴ καὶ ἔμμεσον ἡ δοτικὴ.

55. Εἰς τὸ ἀντικείμενον ἀποδίδεται πολλάκις καὶ κατηγορούμενον, ὅπερ συμφωνεῖ πρὸς αὐτό, ὡς καὶ πρὸς τὸ ὑποκείμενον, π. χ. οἱ Ἀθηναῖοι ἠγοῦντο τῶν συμμάχων (ἀντ.) αὐτονόμων (κατ. Ἰσ.) σοὶ (ἀντ.) ψίλλω (κατ.) χρύσομαι (Ξεν.) Δαρεῖος Κύρον (ἀντ.) σατράπην (κατ.) ἐποίησε (Ξεν.)

56. Καὶ τὸ ἀντικείμενον ἐλλείπει α') ὅταν πρόκειται νὰ δηλωθῆ μόνον ἡ ἐνέργεια τοῦ ῥήματος ἀπολύτως, ὡς λέγω· καὶ β') ὅταν νοῆται ἐκ τῶν συμφραζομένων, ὡς πέμπων (δηλ. ἀγγέλους) τὰ ὄπλα παραδιδόναι ἐκέλευε (Ξεν.) ὁ δ' ἐπιστήσας (δηλ. τὸν ἵππον) εἶπε (αὐτ.)

α) Ἡ γενικὴ ὡς ἔμμεσον ἀντικείμενον τῶν ὀνημάτων.

57. Μετὰ γενικῆς ὡς ἔμμεσου ἀντικειμένου συντάσσονται τὰ ἐξῆς ῥήματα. Καὶ α') μετὰ γενικῆς τῆς αἰτίας.

1) τὰ ἐπιμελείας καὶ ἀμελείας σηματικά, ὡς ἡ τοῦ θεοῦ φρόνησις ἅμα πάντων ἐπιμελεῖται (Ξεν.) μηδενὸς ὀλιγώρει· καὶ

2) τὰ μνήμης καὶ λήθης σηματικά, ὡς οἱ γεραίτεροι ἠδέως τῶν παλαιῶν πράξεων μέμνηνται (Ξεν.) μὴ ἐπιλανθάνου τῶν εὐεργεσιῶν.

58. β') Μετὰ γενικῆς διαιρετικῆς, ἥτις σημαίνει τὸ ὅλον, ἐξ οὗ μέρος ἔχει τις, συντάσσονται

1) τὰ μετοχῆς, μεταλήψεως καὶ ἀπολαύσεως σηματικά, ὡς πάντες οἱ πολῖται μετεῖχον τῆς ἐορτῆς (Ξεν.) τὸ ἀνθρώπινον γένος μετεῖληθεν ἀθανασίας (Πλ.) ὀλίγοι σίτου ἐγεύσαντο (Ξεν.) οἱ ἀπολαύοντες τῶν σῶν ἀγαθῶν εὖνοί σοι γίνονται (αὐτ.)

2) τὰ ἐφικτικά, ὡς ταύτης τῆς ἀρετῆς ἐφίεσαι (Ξεν.) τοῦ ζῆν οὐδεὶς ὡς ὁ γηράσκων ἐρᾷ (Σοφ.) πεινώσι χρημάτων (Ξεν.) διψῶ ἐλευθερίας (Πλ.)

3) τὰ ἐπιτεχίας, ἀποτεχίας καὶ ἀποπείρας σηματικά, ὡς νίκης τετυχήκαμεν (Ξεν.) οὐδεὶς τοξεύσας ἡμάρτανεν ἀνδρὸς (αὐτ.) οὐκ ἐφικνοῦμαι τοῦ μεγέθους τῶν πραγμάτων (Ἰσ.) ἐψεύσθησαν τῶν ἐλπίδων (αὐτ.) πειρῶμαι τοῦ βάθους (Ξεν.)

Σημ. Τὰ σύνθετα ἐν-περι-συν-τυγχάνειν συντάσσονται δοτικῆς.

4) τὰ ἀφῆς καὶ ἐνάρξεως σηματικά, ὡς τὸ ὕδωρ οὐχ ἠπτετο τῆς κάρφης (Ξεν.) Χαιρεφῶν ἐλάβετο τῆς χειρὸς μου (Πλ.) σὺν τοῖς θεοῖς ἀρχοῦ παντὸς ἔργου (Ξεν.)

5) τὰ αἰσθητικὰ αἰσθάνεσθαι, ἀκούειν, ἐν οἷς καὶ τὸ πονθάνεσθαι καὶ ὀσφραίνεσθαι, ὡς βασιλεὺς τῆς ἐπιβουλῆς οὐκ ἠσθάνετο (Ξεν.) τῶν μαρτύρων ἀκνέοιτε (Λυσ.) ὀσφραίνομαι τῆς Ἰππίου τυρανίδος (Ἀρρ.). Οὕτω καὶ ὄζει ἰῶν, πνεῖ μύρων.

59 γ') Μετὰ γενικῆς χωριστικῆς συντάσσονται τὰ σημαίνοντα χωρισμὸν καὶ ἀπομάκρυνσιν, διαφοράν καὶ λήξιν, ἐν οἷς καὶ τὰ φρείδου καὶ ἀφειδίας σηματικά, ὡς πᾶσα ἐπιστήμη χωριζομένη ἀρετῆς πανουργία φαίνεται (Πλ.) ἀπειχε τῶν ὀρέων ὁ ποταμὸς ὡς ἐξ στάδια (Ξεν.) ἀρχῶν ἀγαθὸς οὐδὲν διαφέρει πατρὸς ἀγαθοῦ (αὐτ.) ἔληξε τῆς θήρας (αὐτ.) χρόνου φρείδου (γν.) Ἀθηναῖοι τῶν σωμάτων ἠφείδονσαν (Λυσ.)

60. δ') Μετὰ γενικῆς τῆς ἔλης συντάσσονται τὰ σημαίνοντα πλη-

σμονήν καὶ ἰνδειν, ὡς αἱ κῶμαι ἔγεμον πολλῶν καὶ ἀγαθῶν (Ξεν.) Φίλιππος χρημάτων ὑπόρει (Δημ.) τῶν ἐπιτηδείων οὐκ ἀπορήσομεν (Ξεν.) ὁ μηδὲν ἀδικῶν οὐδενὸς δεῖται νόμου (γν.) ὁ λόφος ἐψηλοῦτο τῶν ἰππέων (Ξεν.).

61. ε') Μετὰ γενικῆς συγκριτικῆς συντάσσονται τὰ ἀρχικά καὶ τὰ ἔχοντα σημασίαν παρθετικὴν, ὡς Ἀθηναῖοι ἤρξαν τῶν Ἑλλήνων (Δημ.) γλώσσης πειρῶ κρατεῖν (γν.) ἢ ἀρετὴ τοῦ πλῆθους περιγίγνεται (Ἰσ.) πλῆθει ἐλείφθησαν ἡμῶν (Ξεν.) Ἀδροκόμας ὑστέρησε τῆς μάχης (αὐτ.).

62. ς') Πολλὰ ῥήματα σύνθετα ἐκ τῶν προθέσεων πρό, ὀπίρ, κατὰ, ὡς πολλοῖς ἢ γλώττα προτρέχει τῆς διανοίας (Ἰσ.) Ἀγνοσίλαος οὐκ ἀνθρώπων ὑπερεφρόνει (Ξεν.) Μένων οὐδενὸς πολεμίου κατεγέλα (Ξεν.)

6') Ἡ δοτικὴ ὡς ἑμμέσον ἀντικείμενον τοῦ ῥήματος.

63. Μετὰ δοτικῆς ὡς ἑμμέσου ἀντικειμένου, ἣτις λέγεται δοτικὴ περιποιητικὴ ἢ ἀντιπεριποιητικὴ καὶ δοτικὴ τῆς κοινωνίας, συντάσσονται τὰ ἑξῆς ῥήματα.

64. Μετὰ δοτικῆς περιποιητικῆς ἢ ἀντιπεριποιητικῆς συντάσσονται α') πολλὰ τῶν σημαζόντων φιλικήν ἢ ἐχθρικήν πρὸς τινεσδήποτεσιν ὡς ἐνώω, βοηθῶ, ὀργίζομαι, φθονῶ κτλ., ἐν οἷς καὶ τὰ ἐρίσιως σημαντικά, ὡς ἐρίζω, μάχομαι κτλ. ὡς δοῦλος πεφυκῶς εὐνόει τῷ δεσπότῃ (Μέν.) οἱ στρατιῶται ἐχαλέπαινον καὶ ὀργίζοντο τῷ Κλεόρχῳ (Ξεν.) Φίλιππος ἠνώχλει ἡμῖν (Δημ.) οὐδεὶς ἡμῖν ἔτι μάχεται (Ξεν.)

Σημ. Διάφορον τοῦ πολεμεῖν, μάχεσθαι τινεσδήποτεσιν εἶναι τὸ πολεμεῖν, μάχεσθαι μετὰ τινος, σημαζόντων πολεμῶ, μάχομαι βοηθῶν τινεσδήποτεσιν.

65. ς') Τὰ εὐπειθείας, ὑποταγῆς, ἀκολουθίας σημαντικὰ καὶ τὰ ἐναντία τούτων, ὡς τοῖς νόμοις πείθου (Ἰσ.) τοῖς χρηστοῖς μὲν πίστευε, τοῖς πονηροῖς δὲ ἀπίσκει (Ἰσ.) ὁ ποταμὸς ὑπεχώρησε σαφῶς Κύρῳ (Ξεν.) τῇ ἀχαριστίᾳ ἔπεται ἡ ἀναισχυντία (αὐτ.).

66. Μετὰ δοτικῆς τῆς κοινωνίας συντάσσονται

α') τὰ προσεγγίσιως, μίξιως καὶ κοινωνίας σημαντικὰ, ὡς ὁμοιον ὁμοίῳ ἀεὶ πελάζει (Πλ.) κακοῖς ὁμιλῶν (=συναναστρέ-

φόμενος) καὶ τὸς ἐκδύσει κακὸς (γν.), μᾶζα μεμιγμένη τῷ ὕδατι (Ξεν.) ἀνὴρ τις Ῥόδιος προσήλθεν αὐτοῖς (αὐτ.). Οὕτω καὶ τὸ χρωμαί, ὡς χρω (=συναναστρέφου) τοῖς βελτίστοις (Ἰσ.).

β') Τὰ ὁμοιότητος, ἰσότητος καὶ συμφωνίας σημαντικὰ, ὡς φιλοσόφῳ ἔοικας, ὃ νεανίσκε (Ξεν.) τὰ ἔργα οὐ συμφωνεῖ τοῖς λόγοις (Πλ.) ἐσπένδοντο Ἀθηναίοις (Θουκ.).

γ') Τὰ ἔχοντα τὴν ἔννοιαν τοῦ πρέποντος ἢ μὴ πρέποντος, ὡς τὸ μηδὲν ἀδικεῖν πᾶσιν ἀνθρώποις πρέπει (Μέν.) ὁ κόθορνος ἀρμόττει τοῖς ποσὶν ἀμφοτέροις (Ξεν.).

67. Δοτικὴν λαμβάνουσι καὶ πολλὰ ῥήματα σύνθετα ἐκ προθέσεων, ὡς φόβος τοῖς Ἑλλήσιν ἐμπίπτει (Ξεν.) φίλος φίλῳ συμπονεῖ (γν.), ταύταις ταῖς συμφοραῖς περιέπεσεν (Ἰσ.) νῆξ ἐπεγένετο τῷ ἔργῳ. Θεὸς γε τοῖς ἀργοῦσιν οὐ παρίσταται (γν.).

γ') Ἡ αἰτιατικὴ ὡς ἀντικείμενον τοῦ ῥήματος.

68. Ἡ αἰτιατικὴ, ἣτις εἶναι κυρίως τὸ ἑμμέσον ἀντικείμενον, τίθεται μετὰ τῶν ἐνεργητικῶν μεταβατικῶν ῥημάτων καὶ τῶν μεταβατικῶς λαμβανόμενων ἀμεταβάτων, ἅτινα εἶναι πᾶμπολλα.

69. Τὰ κυριώτερα τούτων εἶναι α') τὰ σημαζόντα ὀφείλειν ἢ βλάπτειν διὰ λόγου ἢ ἔργου, ὡς τοῖς φίλους εὐεργετῆι (Μέν.), τοῖς ἀγαθοῖς εὖ ποιεῖ (Ξεν.), βλάπτει τὸν ἄνδρα θυμὸς (γν.) οἱ σοφισταὶ λωβῶνται τοὺς νέους (Πλ.), ξένον ἀδικήσεως μηδέποτε (γν.).

70. β') Τὰ ῥήματα φέρειν, ἀποδαρῆσαι, θηρᾶν ἢ θηρῆσαι, φθάνειν, λανθάνειν, ἐπιλείπειν, μιμῆσθαι, ἔλασθαι, ὡς φεῦγ' ἠδονὴν βλάβην ὑστερον φέρουσαν (Μέν.), οὐδεὶς ποιῶν πονηρὰ λανθάνει Θεὸν (Μέν.), τὸ στρατεύμα ὁ σῖτος ἐπέλαψε (Ξεν.), ζήλου τὸν σώφρονα (Μέν.).

71. γ') Τὰ σημαζόντα ψυχικὸν πάθημα γάβου ἢ αἰδοῦς, ἐν οἷς ἢ αἰτιατικὴ δηλοῖ κυρίως τὸ αἷτιον τοῦ ψυχικοῦ πάθους, ὡς ὑβρίον σὺ μᾶλλον ἢ κίνδυνον εὐλαβοῦ (γν.), τὰς μάχας θαρρεῖτε (Ξεν.) ἠσχύνθημεν καὶ θεοὺς καὶ ἀνθρώπους (Ξεν.).

72. δ') Τὰ μεταβατικὴν ἔννοιαν ἔχοντα ἀμετάβητα ῥήματα καὶ μάλιστα τὰ κινήσιως σημαντικὰ μετὰ προθέσεως συντιθέμενα, ὡς ἴθι τὴν ὄρεινὴν (δελ. ἰδόν, Ξεν.), μὴ τὰ δύσβατα πορεύου (Ξεν.),

πᾶς τις δακούει τοὺς προσήκοντας (Μέν.), οἱ καιροὶ οὐ μένουσι τὴν ἡμετέραν βραδυτάτα (Δημ.), οὗτοι θεοὺς ἐπιωρκήκασι (Ξεν.), τὸν ποταμὸν εὖ διαβησόμεθα (Πλ.), ὁ Κύρος περιίσταται τὸν λόφον (Ξεν.). Οὕτω; ὑπερβαίνω τὸ ὄρος· ἐκβαίνω τὰ τριάκοντα ἔτη· παραβαίνω τὰς σπονδὰς· ὑποδύομαι πόνον· ὑψίσταμαι κινδύνους· περιέρομαι τὴν γῆν κτλ.

73. Πᾶν σχεδὸν ῥήμα δύνανται νὰ λάβῃ ἀντικείμενον κίττατικὴν οὐσιαστικοῦ ἀσσοίχου, ἢτοι ἔχοντας τὸ αὐτὸ πρὸς τὸ ῥήμα θέμα, ἢ συνωνύμου, ὅπερ συνάπτεται συνήθως μετὰ τινος ἐπιθετικοῦ διαρισμοῦ, ὡς κινδυνεύω τὸν ἔσχατον κίνδυνον (Πλ.) οὐ στρατηγίσω ταύτην τὴν στρατηγίαν (Ξεν.) ἠσθένησε ταύτην τὴν νόσον (Ίσ.) ζήσεις βίον κρείττιστον (γν.). Οὕτω καὶ ἀντι διαρισμοῦ, ὁ δῆμὸς ἐστὶν ὁ ἀρχῶν τὰς ἀρχὰς (Θουκ.) κοινῇ τὸν πόλεμον ἐπολέμουν (Θουκ.).

74. Πολλάκις παραλείπεται ἡ σύστοιχος ἢ συνωνύμος κίττατικὴ καὶ τίθεται μόνον ὡς οὐσιαστικὸν ὁ ἐπιθετικὸς διαρισμὸς κατ' οὐδέτερον πλεθοντικὸν ἢ ἐνικὸν γένος, ὡς ὑβρίζω δεινῶ (Ξεν.)—ὕβρ. δεινῶν ὕβριν· ἠλλόντο ὑψηλὰ (Ξεν.)=ὑψηλὸν ἄλμα· ὄξυ ἀκούω· ὄξυ βλέπω (Πλ.) μέγα φρονῶ (Ξεν.). Οὕτω καὶ Ὀλύμπια νικῶ (Πλ.)=Ὀλύμπια νικῶ ἢ Ὀλυμπικὴν νίκην· τὰ εὐαγγέλια θύω (Ξεν.) χροῶμαί τινί τι (Πλ.)=χροῶμαι τινὶ χροῶμαί τινά.

2) Διπλοῦν ἀντικείμενον.

α) Αἰτιατικὴ καὶ γενικὴ.

75. Μετὰ αἰτιατικῆς τοῦ ἠμέσου ἀντικειμένου δέχονται καὶ γενικὴν τοῦ ἠμέσου τὰ ἐξῆς μεταβατικὰ ῥήματα.

α') τὰ πληρώσειω καὶ κενώσειω σημαντικὰ (γενικὴ τῆς ὕλης), ὡς ἐγέμισε τὴν ναῦν ξύλων (Δημ.) ἀποστερεῖ με τῶν χρημάτων (Ίσ.).

β') τὰ μεταβατικὰ τῶν ἀπολαυστικῶν γένειω, ἰστιῶν καὶ τῶν ὁμοίων (γενικὴ διακριτικὴ) ὡς τῶν λόγων ὑμᾶς Λυσίας εἰστία (Πλ.).

γ') τὰ χωρισμοῦ, ἀπαλλαγῆς καὶ ἀπομακρύνσειω σημαντικὰ (γενικὴ χωριστικὴ), ὡς Λύσανδρος τὰ πλοῖα εἶργε τοῦ εἰσπλοῦ

(Ξεν.) ἀπολύω ὑμᾶς τῆς αἰτίας (Ξεν.) Θησεὺς τὰς Ἀθήνας δεινοῦ προστάγματος ἠλευθέρωσε (Ίσ.) ἔπαυσαν Τιμόθεον τῆς στρατηγίας (Ξεν.).

Σημ. Μετὰ τῆς γενικῆς τίθεται ἰνίοτε ἢ ἐκ ἢ ἀπό, ὡς ὑμᾶς καὶ ἀπὸ τῆς συμμαχίας εἶροξουσι (Θουκ.) ἀπὸ τοῦ ὕδατος εἶργον αὐτοὺς οἱ Θράκες (Ξεν.).

δ') τὰ σημαίνοντα τὸ ἀκούειν ἢ μαθάνειν τι παρὰ τινος, ὡς ἠδομαι ἀκούων σου φρονίμους λόγους (Ξεν.) καὶ τάδε ἠκουσα Σωκράτους (Ξεν.) μάθε μου καὶ τάδε (Ξεν.).

Σημ. Μετὰ γενικῆς τοῦ προσώπου τίθεται πολλάκις καὶ ἡ παρὰ, ὡς ταῦτα παρὰ σοῦ ἐμάθομεν (Ξεν.).

ε') Πολλὰ ῥήματα ἔνεκα τῆς προθέσειω, ἐξ ἧς εἶναι σύνθετα, ὡς ἐκβαλῶ σε τῆς τιμῆς (Ξεν.) τὰ τῶν τριάκοντα ἁμαρτήματα ἐμοῦ καταγοροῦσι (Λυσ.) Λεωκράτους ἀπεψηφίσαντο θάνατον (Λυσ.).

β) Αἰτιατικὴ καὶ δοτικὴ.

76. Μετὰ αἰτιατικῆς τοῦ ἠμέσου ἀντικειμένου δέχονται καὶ δοτικὴν τοῦ ἠμέσου τὰ ἐξῆς μεταβατικὰ.

α') τὰ ἔχοντα τὴν ἑνναίαν τοῦ διώδου, λέγειν, ἀγγέλλειν, δεικνύειν, προστάττειν καὶ τῶν ὁμοίων, ὡς Κύρος δίδωσι Κλεάρχῳ μυρίους δαρεικοὺς (Ξεν.) ταῦτα οἱ στρατηγοὶ Κύρῳ ἀπήγγελλον (αὐτ.) Φαλίνοσ συνεβούλευσεν αὐτοῖς τάδε (αὐτ.) ἢ μήτηρ πολλὰ τοῖς θεοῖς εἴχεται ὑπὲρ σοῦ (αὐτ.).

Σημ. Τὸ κενεῖν συντάσσεται μετ' αἰτιατικῆς προσώπου καὶ ἀπαρεμφάτου, ὡς βασιλεὺς ἐκέλευσέ με ἐρεῖσθαι ὑμᾶς (Ξεν.).

β') τὰ σημαίνοντα ἀντίθεσιν (δοτ. ἀντιπεριποιητικὴ), ὡς τοῖς ἐκείνων τὰ ἡμέτερα ἀντιτίθεμεν (Πλ.).

γ') τὰ ὁμοιώσειω καὶ ἰσώσειω σημαντικὰ (δοτ. τῆς κινωνίας), ὡς μικρὸν μεγάλῳ εἰκάζω (Θουκ.) ὁ σίδηρος ἀνισοῖ τοὺς ἀσθενεῖς τοῖς ἰσχυροῖς ἐν τῷ πολέμῳ (Ξεν.).

δ') τὰ μίξιω, διαλλαγῆς καὶ προσαρμόσειω σημαντικὰ (δοτ. τῆς κινων.) ὡς κόπρον τῇ γῆ μίγνυμι (Ξεν.) ἐδέοντο τοὺς φεύγοντας ξυναλλάξαι σφίσι (Θουκ.) τοῦτο αἰσχύνην προσάπτει τῇ πόλει (Δημ.).

ε') Πολλά ῥήματα ἔναι τῆς προθέσεως, ἐξ ἧς εἶναι σύνθετα, ὡς ὁ Θεὸς τὴν ψυχὴν κρατίστην τῷ ἀνθρώπῳ ἐνέψυσε (Ξεν.) προσέχωμεν τὸν νοῦν τοῖς πράγμασι (Ξεν.).

γ') Διπλῆ αἰτιατική.

77. Μετὰ διπλῆς αἰτιατικῆς συντάσσονται τὰ ἐξῆς ῥήματα·

α') Τὰ παιδευτικά, εἰς ἃ ἀνάγκη συνήθως καὶ τὸ ἐπομιμησῶ ἢ ἀναμιμησῶ, ὡς ἤρξατό σε διδάσκειν τὴν στρατηγίαν (Ξεν.) Ἀθηναίους καὶ τὰδε ὑπομιμησῶ (Θουκ.), ἀναμνήσω ὑμῶς τοὺς τῶν προγόνων κινδύνους (Ξεν.).

Σημ. Ἐπο(ἀνα)μιμησῶν εἴρηται καὶ μετὰ γενικῆς τοῦ πράγματος.

β') Τὰ ἐνδύσεως καὶ ἐκδύσεως σημαντικά, ὡς ὁ Πάππος τὸν Κύρον στολὴν καλὴν ἐνέδυσσε (Ξεν.) ἐξέδυσαν αὐτὸν τὸν χιτῶνα (ζυτ.).

γ') Τὰ αἰτητικά καὶ στερητικά, εἰς ἃ ἀνήκουσι καὶ τὸ ἐρωτᾶν, ἱκετεῖν, κρέπτειν, πράττειν, εἰσπράττειν, ὡς Ἀρίστιππος αἰτεῖ Κύρον ξένους καὶ μισθὸν (Ξεν.), τὰ ἡμέτερα ἡμῶς ἀποστερεῖ Φίλιππος (Δημ.), ἱκετεύω σε τὰδε (Εὐρ.), Διογεῖτων τὸ ἠθρυγατέρα ἐκρυπτε τὸν θάνατον τοῦ ἀνδρός (Λυσ.) Σωκράτης τοὺς ἑαυτοῦ ἐπιθυμοῦντας οὐκ ἐπράττετο χρήματα (Ξεν.).

Σημ. Εἰς τὰ αἰτητικά ἀντὶ τῆς αἰτιατικῆς τοῦ προσώπου τίθεται πολλάκις γενικὴ μετὰ τῆς παρὰ, ὡς ἠγεμόνας αἰτῶ παρὰ τούτου (Ξεν.), εἰς δὲ τὸ ἀποστερεῖν ἀντὶ τῆς αἰτιατ. τοῦ πράγματος γενικὴ, ὡς ἀποστερεῖ με τῶν χρημάτων (Ἰσ.).

δ') Πολλά ῥήματα, ὧν ἐμῆσον ἀντικείμενον εἶναι ἢ ἀσυστοιχὸς ἢ συνώνυμος αἰτιατικῆ (§ 73), ὡς ἕκαστον εὐεργετεῖ τὴν μεγίστην εὐεργεσίαν (Πλ.), Μέλιππος με ἐγράψατο τὴν γραφὴν ταύτην (ζυτ.), Λακεδαιμόνιοι πολλὰ καὶ μεγάλα τὴν πόλιν ἠδίκηκασιν (Δημ.) = πολλὰς καὶ μεγάλας ἀδικίας.

Σημ. Οὕτω συντάσσονται καὶ τὰ δηλοῦντα διαίρεσιν, ὡς Κύρος τὸ στρατεύμα κατένευε δώδεκα μέρη (Ξεν.) καὶ τὸ λέγειν ἢ ποιεῖν τινα ἀγαθὸν ἢ κακὸν ὡς οἱ ὑποκριταὶ ἀλλήλους τὰ ἔσχατα λέγουσι (Ξεν.) = τοὺς ἐσχάτους λόγους· ἢ γῆ τοὺς ἀρίστα

Θεραπεύοντας (=ἀρίστην θεραπεῖν) αὐτὴν πλεῖστα ἀγαθὰ ἀντιποιεῖ (Ξεν.).

78. Τὰ ἐνιργητικά τῶν κλητικῶν, δοξαστικῶν καὶ τῶν ἐχόντων τὴν ἴνοιαν τοῦ ποιεῖν ἢ ἐκλέγειν συντάσσονται μετὰ δύο αἰτιατικῶν, ὧν ἡ μὲν μία εἶναι τὸ ἄμισσον ἀντικείμενον, ἡ δὲ ἑτέρα ἢ ἀνεκφραστός τὸ κατηγορούμενον τοῦ ἀντικειμένου, ὡς οἱ ἐμοὶ φίλοι καλοῦσί με Εὐδαιμονίαν (Ξεν.), οἱ Θηβαῖοι φίλον, εὐεργέτην, σωτήρα τὸν Φίλιππον ἠγοῦντο (Δημ.), Δαρεῖος Κύρον σατράπην ἐποίησε, καὶ στρατηγὸν δὲ αὐτὸν ἀπέδειξε (Ξεν.).

δ') Γενικὴ καὶ δοτικὴ.

79. Μετὰ γενικῆς ὡς ἄμισσον ἀντικείμενον καὶ δοτικῆς ἐμῆσου συντάσσονται.

α') Τὰ μετοχῆς, μεταλήψεως καὶ μεταδόσεως σημαντικά, ἐν οἷς ἢ μὲν γενικὴ (διαίρησις) σημαίνει τὸ ὅλον, ἐξ οὗ μέρος ἔχει ἢ λαμβάνει τις ἢ μεταδίδεται, ἢ δὲ δοτικὴ (τῆς κοινωνίας) τὸ πρόσωπον, μεθ' οὗ ἔχει μέρος ἢ λαμβάνει τις ἢ εἰς ὃ μεταδίδεται, ὡς μετεσχίκαμεν ὑμῖν καὶ ἱερῶν καὶ θυσιῶν καὶ ἑορτῶν (Ξεν.), ἐκοινωνήσατε τῶν κινδύνων ἡμῖν (Πλ.), χρὴ τοῦ βάρους μεταδιδόναι τοῖς φίλοις (Ξεν.).

β') Τὰ παραχωρητικά, ἐν οἷς ἢ μὲν γενικὴ (χωριστικὴ) δηλοῖ τὸ πρᾶγμα, ἀφ' οὗ ἀποχωρεῖ τις, ἢ δὲ δοτικὴ (περιποιητικὴ) τὸ πρόσωπον, εἰς ὃ χριζόμενος παραχωρεῖ τούτο, ὡς τῆς τῶν Ἑλλήνων ἐλευθερίας παρεχωρήσατε Φιλίππῳ (Δημ.), ἔδρας πάντες ὑπανίστανται βασιλεῖ (Ξεν.), οὐδεὶς αὐτῷ ἔτι τῆς ἀρχῆς ἀντιποιεῖται (Ξεν.).

II. Πλάγαι πτώσεις

μετὰ ὀνομάτων καὶ ἐπιρρημάτων.

α') Γενικὴ μετ' οὐσιαστικοῦ ἐπιθέτου καὶ ἐπιρρηματος.

80. Ἡ γενικὴ, ἥτις τίθεται εἰς διορισμὸν οὐσιαστικοῦ ἢ ἐπιθέτου, κατὰ τὴν σχέσιν, ἣν ἐκφράζει, εἶναι·

α') Γενικὴ τῆς καθ' οἰονδήποτε τρόπον σχέσεως τῆς κτήσεως, ὅθεν καὶ κτητικὴ λέγεται, ὡς ἡ οἰκία Μιλτιάδου· κῆποι Ἀδώνιδος·

δεσπότης οίκιας· ἢ πρόνοια Περικλέους· ὁ ἵππος ἦν ἱερὸς τοῦ Ἥλιου (Ξεν.), Μένων ἦν φίλος καὶ ξένος Ἀριαίου (αὐτ.), τῶν ἐχόντων πάντες φίλοι (γεν.).

β') Τῆς ἰδιότητος, ὡς τοῦ μέτρου ἢ τῆς ηλικίας κτλ. ὡς ὁδοὺς τριῶν ἡμερῶν (Ξεν.), πυραμὶς ἑνὸς πλέθρου (αὐτ.), παῖς δέκα ἐτῶν.

γ') Τῆς ἀξίας ἢ τοῦ τιμήματος, ὡς δέκα μνῶν χωρίον ἔχει (Ἰσκι.)· ἰδίᾳ δὲ μετὰ τῶν ἐπιθέτων ἀξιος, τίμιος, ὠριος, κτλ., ὡς Κῦρος πολλοῦ ἀξιος φίλος (Ξεν.), αἵματός ἐστιν ἡ ἀρετὴ ὠνία (Αἰσχ.), δόξα οὐκ ὠνητὴ χρημάτων (Ἰπ.).

δ') Τῆς αἰτίας, ὡς γραφὴ ἀσεβείας=δι' ἀσίβητον μεγάλων ἀδικημάτων ὄργη (Λυσ.), ἰδίᾳ δὲ μετὰ τῶν ἐπιθέτων ἐπόδικος, ἐπειθυτος, ἔροχος καὶ τῶν ὁμοίων, ὡς ψευδομαρτυριῶν ὑπόδικος (Δημ.), ἔνοχος λιποταξίου (Λυσ.), Σωκράτης εὐδαίμων μοι ἐφαίνετο καὶ τοῦ τρόπου καὶ τῶν λόγων (Πλ.).

ε') Τῆς ἔλης ἢ τοῦ περιχομένου, ὡς στατῆρ χρυσοῦ (Πλ.), ἄλλος ἡμέρων δένδρων (Ξεν.), πλοῖα σίτου (αὐτ.)· ἰδίᾳ δὲ μετὰ τῶν ἐπιθέτων τῶν σημαζόντων πλησμονῆς ἢ ἔνδειαν, ὡς παράδεισος ἀγρίων θηρίων πλήρης (αὐτ.), ἄρματα κενὰ ἡνιόχων (αὐτ.). Οὕτω καὶ καθαρός τὰς χεῖρας φόνου (Πλ.), ἄπαις εἰμὶ ἀρρένων παίδων (Ξεν.), οὐδενὸς τῶν τερπνῶν ἀγευστος ἔσει (αὐτ.).

ς') Τοῦ διηρημένου ὅλου, ἔθιν καὶ γενικὴ διαιρετικὴ λέγεται, ὡς ἀνὴρ τοῦ δήμου· καὶ τῶν ἰσπέων νεανίσκοι ἐβοήθουν (Ξεν.)· ἰδίᾳ δὲ τίθεται μετ' ἐπιθέτων, οὐσιαστικῶς λαμβανόμενων καὶ συνθετίστατα μετὰ τοῦ πολλοί, ὀλίγοι, τίς, οὐδεὶς, ἕκαστος, τῶν ἐπιρθετικῶν καὶ τῶν ἡπολέτων ἀριθμητικῶν, ὡς τὸ πολὺ τοῦ στρατεύματος οὕτως ἐπέισθη (Ξεν.), ὀλίγοι τῶν πολλῶν (Πλ.), οἱ Ἑλλήνων πλουσιώτατοι (Θουκ.), τῶν στρατιωτῶν τις (Ξεν.), οὐδὲν τῶν τερπνῶν (αὐτ.).

Σημ. Καὶ τὸ ὄνομα τῆς χώρας, ἐν ᾧ κείτται τόπος τις, τίθεται κατὰ γενικὴν διαιρετικὴν, ὡς ὠρμίσαντο τῆς Χερρονήσου ἐν Ἐλαιούντι (Ξεν.). Οὕτω καὶ εἰς τὰς φράσεις εἰς τοῦτο, τοσοῦτον ἀμικρεῖσθα, ἴκων κτλ., ὡς εἰς τοσοῦτόν εἰσι τόλμης ἀφίγμενοι (Λυσ.), εἰς τοῦθ' ὑβρεως ἐλήλυθε (Δημ.), καὶ κατ' ἀνάλωγιν εἰς πᾶν προελήλυθε μοχθηρίας (Δημ.).

ζ') Γενικὴ τοῦ ὑποκειμένου ἢ ὑποκειμενικὴ καὶ τοῦ ἀντικειμένου ἢ ἀντικειμενικὴ, ἂν ἢ γενικὴ γίνηται ὑποκειμενον ἢ ἀντικειμενον τοῦ ῥήματος, εἰς ὃ δύνηται νὰ μεταβληθῇ τὸ οὐσιαστικόν, ὡς ὁ πόλεμος τῶν Πελοποννησίων=οἱ Πελοποννήσιοι ἐπολέμησαν ἢ τροφὴ τῶν παίδων=τρέφει τις τοὺς παῖδας· ὁ φόβος τῶν πολέμων=ὁ φόβος, ὃν ἔχουσιν οἱ π. (ὑπ.) καὶ ὁ φόβος, ὃν πρέχουσιν οἱ π. (ἀντ.).

81. Γενικὴ ἀντικειμενικὴ τίθεται καὶ μετ' ἐπιθέτων, ἅτινα ἀντιστοιχοῦσι κατὰ τὴν ἔννοιαν πρὸς ῥήματα συντασσόμενα μετὰ γενικῆς ἰδίως ἢ κίττατικῆς π. χ.

1) τὰ ἐπιμελείας καὶ ἡμελείας σημαζικά, ὡς ἐπιμελής τῶν φίλων εἶ (Ξεν.) ὀλίγορος τῶν Ἑλλήνων (Ἰσ.) ἀμελής χρημάτων (Πλ.) Οὕτω καὶ φειδωλὸς χρημάτων (Πλ.), ἀφειδὸς ἑαυτοῦ.

2) τὰ μνήμης καὶ ἀθήνης σημαζικά, ὡς ἀμνήμων τῶν κινδύνων (Ἀντ.), τῆς ἐμῆς διαθήκης ἐπιλήσιμων (Ξεν.), φόρου μνήμων.

3) τὰ μετοχῆς σημαζικά, ὡς μέτοχος τῆς πόλεως (Πλ.) κοινωνὸς σοφίας (Πλ.).

4) τὰ γνώσιος, ἐμπειρίας ἢ ἀπειρίας σημαζικά καὶ τὰ εἰς -ικὸς δηλοῦντα ἰκανότητι εἰς τι, ὡς σὺ τούτων ἐπιστήμων εἶ (Πλ.) ἐμπειρὸς εἰμὶ τῆς χώρας (Ξεν.) ὁ γραμματέων ἀπειρος οὐ βλέπει βλέπων (γεν.) ὁ στρατηγὸς παρασκευαστικὸς ἐστὶ τῶν εἰς τὸν πόλεμον καὶ ποριστικὸς τῶν ἐπιτηδεύων (Ξεν.).

82. γ') Γενικὴ συγκριτικὴ ἢ τῆς διαφορᾶς, ἥτις τίθεται μετὰ τῶν συγκριτικῶν καὶ τῶν τοιαύτην ἔννοιαν ἐχόντων ἐπιθέτων καὶ δηλοῦντων διῦτον ἔρον τῆς συγκρίσεως, ὡς γῆ μείζων μὲν σελίνης, μικροτέρα δὲ ἡλίου ἐστὶ· ἕτερον τὸ ἡδὺ τοῦ ἀγαθοῦ (Πλ.) οὐσία καὶ γένει οὐδενὸς ὑστερος (Πλ.) ὑπύκοος τῶν γονέων (Πλ.) ὁ δῆμος ἦν κύριος τῶν ἀγαθῶν (Δημ.) πολλαπλασίους ὑμῶν ἐνικάτε (Ξεν.).

Σημ. Ἀντὶ τῆς γενικῆς τοῦ δευτέρου ἔρου τῆς συγκρίσεως τίθεται ὁ ἢ μετὰ πτώσεως ὁμοίως πρὸς τὸ συγκρινόμενον, ὡς περὶ μείζονων καὶ καλλίωνων ἢ κείνοι τοὺς λόγους ἐποιοῦμιν (Ἰσ.) φοβοῦμαι τοὺς ὀπλίτας μᾶλλον ἢ τοὺς πελταστάς (Ξεν.)=μᾶλλον τῶν π. οἱ παρὰ βασιλέως ἀφικνούμενοι Κύρω μᾶλλον φίλοι ἦσαν ἢ βασιλεῖ (Ξεν.)=μᾶλλον τοῦ β.

83. Μετά γενικῆς συντάσσονται καὶ ἐπιρρήματα

α') τὰ παρηγόμενα ἐξ ἐπιθέτων γενικῆς συντασσομένων, ὡς ἀξίως ἡμῶν αὐτῶν (Δημ.) διαφερόντως τῶν ἄλλων (Πλ.) τῶν μεγίστων παιδευμάτων ἀπειρώς ἔχουσι (Ξεν.).

β') μετὰ γενικῆς δικειρετικῆς τοπικὰ καὶ χρονικά, ὡς ποῦ γῆς; (Σοφ.)—ἐν ποίῳ μέρει γῆς· ἐνταῦθα τοῦ οὐρανοῦ (Ξεν.)—ἐν τούτῳ τῷ μέρει τοῦ οὐρ. ὁψὲ τῆς ἡμέρας ἦν (Ξεν.) ἐνταῦθα τῆς ὑβρεως ἔστιν (Δημ.).

γ') Μετὰ γενικῆς τῆς ἀναφορᾶς (=ὡς πρὸς τι) τροπικὰ ἐπιρρήματα μετὰ τοῦ ἔχειν, ὡς οὐκ οἶδ' ὅπως παιδείας ἔχει (Πλ.)—πῶς ἔχει ὡς πρὸς τὴν π. εὐ σώματος ἔχει (Πλ.).

δ') Αἱ καταχρηστικαὶ προθέσεις πλὴν τοῦ ἄμα, ὁμοῦ, νῆ καὶ μά.

β') Δοτικὴ μετ' ἐπιθέτων, οὐσιαστικοῦ καὶ ἐπιρρήματος.

84. Ἡ μετ' ἐπιθέτων ἰδίως καὶ ὀλίγων οὐσιαστικῶν καὶ ἐπιρρημάτων τιθεμένη δοτικὴ εἶναι, ὡς καὶ ἐπὶ τῶν ῥημάτων, περιποιητικὴ καὶ κοινοτική.

85. Ἡ περιποιητικὴ ἢ ἀντιπεριποιητικὴ τίθεται

α') μετὰ τῶν σημαζόντων φιλιαν ἢ ἐχθραν, ὠφελίαν ἢ βλάβην, ὡς οἱ πονηροὶ ἀλλήλοισι ἐχθροὶ μᾶλλον ἢ φίλοι εἰσὶ (Ξεν.) ἢ Ἄσια πολεμία ἦν αὐτοῖς (αὐτ.) οἱ ὅμοιοι τοῖς ὁμοίοις εὐνοὶ εἰσὶ (Ξεν.) Λύσανδρος ἦν κακονούστατος τῇ πόλει (Ξεν.) σὺ καλεῖς τὰ ὠφέλιμα ἐκάστῳ χρήματα (Ξεν.).

β') Μετὰ τῶν σημαζόντων ἐνπειθείαν καὶ ὑποταγήν καὶ τὸν κντίον τούτων, ὡς ἵππος εὐπειθὴς τῷ ἡνιόχῳ (Πλ.) ἅπαντα τῷ πλουτεῖν ἔσθ' ὑπήκοα (Ἄρρ.).

86. Ἡ κοινοτικὴ δοτικὴ τίθεται

α') Μετὰ τῶν ταυτότητος, ἰσότητος, ὁμοιότητος, συμφωνίας σημαντικῶν καὶ τῶν ἐναντίων τούτων, ὡς οὐ ταῦτὰ γίνονται τὰ ἀγαθὰ τοῖς ἡδέσι (Πλ.), οἱ πονηροὶ ἀλλήλοισι ὅμοιοι (Ξεν.), ὁμῶν νυμος ἑμαυτῷ (Δημ.), σύμψηφος ἡμῖν εἴ καὶ σὺ (Πλ.), Κριτίας ἦν ὁμογνώμων τῷ Θηραμένει (Ξεν.), ἑμαυτῷ ἀσύμφωνος.

β') Μετὰ τῶν προσεγγίσεως, μίξεως, κοινοτίας σημαντικῶν καὶ τῶν ἐναντίων τούτων, ὡς γείτων οἰκῶ τῇ χώρῃ (Ξεν.), ἡδονὴ ἄ-

μικτος φρονήσει (Πλ.), κοινόν τι χαρῆ καὶ λύπη δάκρυά ἐστι (Ξεν.), ὁμοροὶ Σικανοῖς Ἐλυμοὶ (Θουκ.).

Σημ. Πολλὰ τῶν ἀνωτέρω οὐσιαστικῶς λαμβανόμενα συντάσσονται γενικῆς, ὡς Βοτταῖοι ὁμοροὶ Χαλκαδέων οἰκοῦσι (Θουκ.), ξυγγενὲς ἀκολασίας (Πλ.).

γ') Μετὰ τῶν σημαζόντων τὸ πρέπον ἢ μὴ πρέπον, ὡς ταῦτα προπεωδέστατα γυναιξὶ (Ξεν.), μέθη φύλαξιν ἀπρεπέστατον (Πλ.).

87. Μετὰ δοτικῆς συντάσσονται καὶ ὀλιγάριθμα οὐσιαστικὰ ἐκ τῶν παρηγόμενων ἐξ ἐπιθέτων ἢ ῥημάτων δοτικῆς συντασσομένων, ὡς ὁμοιότης ἑαυτῷ (Πλ.)—ὁμοίως τινι· κατὰ τὴν τῶν χωρίων οὐκ ἀλλήλοισι ἀπόδοσιν (Θουκ.)—ἀποδίδωμι τινι.

88. Ἐπιρρήματα μετὰ δοτικῆς συντασσομένα εἶναι

α') τὰ παρηγόμενα ἐκ τῶν μετὰ δοτικῆς συντασσομένων ἐπιθέτων, ὡς δυσμενῶς εἶχον αὐτοῖς (Ξεν.) φιλίως ἢ ἐχθρικῶς διόκειμαι τινι ὁμοίως ἐμοί.

β'). Τὸ ὁμοῦ, ἄμα καὶ ἐξῆς, ὡς ἄμα τῷ ἡλίῳ κατεσκήνωσαν (Ξεν.), τὸ ὑδωρ ἐπίνετο ἰομοῦ τῷ πηλῷ (Θουκ.), τὰ τούτοις ἐφεξῆς ἡμῖν λεκτέον (Λυσ.).

Δοτικὴ προσωπική.

89. Δοτικὴ προσωπικὴ λέγεται ἡ δηλοῦσα τὸ πρόσωπον, δι' ὃ γίνεταί τι, ἢ εἰς ὃ ὑπάρχει τι ἢ συμβαίνει τι. Εἶναι δὲ αὕτη

α') δοτικὴ τῆς κτήσεως ἢ τῆς χρήσεως, τιθεμένη μετὰ τοῦ εἶναι, ὑπάρχειν καὶ γίνεσθαι καὶ δηλοῦσα τὸ πρόσωπον, ὅπερ ἔχει τι, ἢ πρὸς γῆτην τοῦ ὁποῦ γίνεταί τι, ὡς ἐνταῦθα Κύρω βασιλεία ἦν (Ξεν.)—ὁ Κ. εἶχε β. ἦσαν ἡμῖν ἐνδον ἑπτὰ μναῖ (Λυσ.)—εἶχομεν ἑπτὰ μναῖ· σοὶ ὑπάρχει τὰ ἐμὰ χρήματα (Πλ.)—διὰ σέ, πρὸς γῆσίν σου* γέγονέ μοι διδάσκαλος (Πλ.)—ἔσχηκα δ.

90. β') Χαριστικὴ ἢ ἀντιχαριστικὴ ἡ δηλοῦσα τὸ πρόσωπον, πρὸς ὠφελικὴν ἢ βλάβην τοῦ ὁποῦ γίνεταί τι, ὡς πᾶς ἀνὴρ ἑαυτῷ πονεῖ (Σοφ.)—πρὸς ὠφελικὴν τὸν οὐ πατρὶ καὶ τῇ μητρὶ μόνον γεγενήμεθα, ἀλλὰ καὶ τῇ πατρίδι (Δημ.), φθόνος μέγιστον κακὸν τοῖς ἔχουσιν αὐτόν—πρὸς βλάβην τῶν ἰχόντων.

91. γ') Ἠθικὴ ἡ δηλοῦσα τὸ πρόσωπον, ὅπερ αἰσθάνεται εὐχρη-

στον ἢ δυσάριστον κίσθημα ἐκ τινος πράξεως, ὡς ὁ μῆτερ, ὡς καλός μοι ὁ πάππος (Ξεν.)=πότον ὠρχίος μου εἶναι ὁ π. Κύρος ἐφοβεῖτο, μὴ οἱ ὁ πάππος ἀποθάνῃ (κῶτ.).

92. δ') Δοτική τοῦ ποιητικοῦ αἰτίου τιθεμένη μετὰ τῶν εἰς -τέος καὶ -τέος ῥηματικῶν καὶ μετὰ τοῦ παθητικοῦ παρκειμένου καὶ ὑπερσυντελικοῦ (ἀντὶ τῆς ὑπὸ μετὰ γενικῆς) καὶ δηλοῦσα τὸ ἐνεργοῦν πρόσωπον, ὡς Φίλιππος μιστὸς ταῖς πόλεσι (Δημ.), ποταμός ἡμῖν διαβατέος (Ξεν.), τσαυτὰ μοι εἰρήσθω (Λυσ.).

93. ε') Δοτική τῆς ἀναφορᾶς, ἥτις δηλοῖ τὸ πρόσωπον ἀναφορικῶς, πρὸς ὃ γίνεται τι, καὶ τίθεται συνήθως κατὰ μετοχὴν μετὰ δοτικῆς ἢ ἀνεῦ αὐτῆς πρὸς ὀρισμὸν τόπου ἢ χρόνου, ὡς γέροντων γέροντι γλῶτταν ἠδίστην ἔχει, παῖς παιδὶ (γν.), Ἐπίδαμνος ἐστὶ πόλις ἐν δεξιᾷ εἰσπλέοντι τὸν Ἴόνιον κόλπον (Θουκ.)=τινὶ εἰσπλ. ὡς πρὸς τινὰ εἰσπλ. ἦν ἡμέρα πέμπτη ἐπιπλέουσι τοῖς Ἀθηναίοις (Ξεν.)=ὡς πρὸς τὸν ἐπίπλουον, ἀπ' οὗ ἐπίπλουον.

Σημ. Ἐνταῦθα ἀνάγεται καὶ ἡ λεγομένη δοτικὴ τῆς κρίσεως, ὡς τίμος τινι=κατὰ τὴν κρίσιν τινός· ἀξίος τινὶ τινος=κατὰ τὴν κρίσιν τινός.

Περὶ τῆς αἰτιατικῆς ὡς διορισμοῦ ἰδὲ § 160.

Τὸ ἄρθρον.

94. Τὸ ἄρθρον, ὅπερ ἦτο κατ' ἀρχῆς ἀντωνυμία, δίδωσι τὴν δεικτικὴν αὐτοῦ σημασίαν ἐν τῷ πεζῷ τῶν Ἀττικῶν λόγῳ.

α') εἰς τὰς ἀντιθέσεις ὁ μὲν—ὁ δὲ κατὰ πάσαν τῆς πτώσεως καὶ τὰ γένη (=οὗτος μὲν—ἐκεῖνος δὲ ἢ τὰνάπαλιν, ἢ ἀρίστως=ἄλλος μὲν, ἄλλος δὲ), ὡς περὶ πλείονος ποιοῦ δοξάν καλὴν ἢ πλοῦτον μέγαν καταλιπεῖν· ὁ μὲν γὰρ (=οὗτος μὲν) θνητός· ἡ δὲ (=ἐκεῖνη δὲ) ἀθάνατος (Ἰσ.), οἱ μὲν αὐτῶν (=ἄλλοι μὲν) ἐτόξευον, οἱ δὲ (=ἄλλοι δὲ) ἐσφενδόνων (Ξεν.).

Σημ. Τὸ μὲν—τὸ δὲ κίενται καὶ ἐπιρρηματικῶς ἐξηγούμενα διὰ τοῦ ἐν μέρει μὲν—ἐν μέρει δὲ, ἢ ἀπλοῦστερον ἀπ' ἐνός μὲν—ἀπ' ἐτέρου δὲ· οὕτω καὶ τῆ μὲν—τῆ δὲ.

β') Εἰς τὸ ἀπλοῦν ὁ δὲ, ἡ δὲ, τὸ δὲ κατὰ πάσαν πτώσιν=οὗτος δὲ κτλ. ὡς Τισσαφέρνης διαβάλλει τὸν Κύρον πρὸς τὸν ἄ-

δελφόν· ὁ δὲ (=οὗτος) πείθεται (Ξεν.) ταῦτα ἀναγγέλλουσι τοῖς στρατιώταις· τοῖς δὲ (=τούτοις δὲ) ὑποψία ἦν (κῶτ.).

γ') Εἰς τὸ καὶ τόν, ὅπερ εὑρηται μόνον ὡς ὑποκειμένον τοῦ ἀπαρμάρτου ἔχον ὡς ὀνομαστικὴν τὸ καὶ ὅς=καὶ οὗτος, ὡς καὶ τὸν κελεῦσαι δοῦναι (Ξεν.) καὶ οἱ (=καὶ οὗτοι) ἠρώτων . . . καὶ τὸν ἀποκρίνασθαι λέγεται (Ξεν.).

δ') Εἰς τὰς φράσεις τόν καὶ τόν, τὸ καὶ τό, τὰ καὶ τὰ, ὅπερ τίθεται, ὅταν ὁ λέγων δὲν θέλῃ ἢ δὲν δύναται νὰ ὀνομάσῃ πρόσωπον ἢ πράγμα, ὡς ἀφικνοῦμαι ὡς τὸν καὶ τὸν (Λυσ.)=πρὸς τὸν δεινὰ καὶ τὸν δεινὰ· ἔδει τὸ καὶ τὸ ποιῆσαι (Δημ.).

ε') Εἰς τὸ πρὸ τοῦ (=πρὸ τούτου τοῦ χρόνου), ὡς τούτῳ τῷ οἰκῆματι πρὸ τοῦ ὡς ταμείῳ ἔχρηστο (Πλ.).

95. Τὸ ἄρθρον μετ' ὀνομαστικοῦ τιθέμενον εἶναι δύο εἰδῶν.

α') εἰδικόν, ὅταν δι' αὐτοῦ παρίσταται γνωστὸν καὶ ὀρισμένον ἀντικείμενον τοῦ εἶδους, ὡς φυλάττεσθαι δεῖ τὸν ἄνθρωπον (Δημ.)=τὸν γνωστὸν, τὸν Φίλιππον.

β') γενικόν, ὅταν δι' ἐνός ἀντικειμένου παρίσταται τὸ ὅλον εἶδος, ὡς ὁ ἄνθρωπος (=τὸ ἀνθρώπινον γένος) θείας μετέσχε μοίρας (Πλ.)· ὁ γέρον (=πᾶς γ.) ὅς παῖς γίγνεται ἄν (Πλ.).

96. Γενικόν εἶναι τὸ ἄρθρον, καὶ ὅταν τίθεται μετ' ἐπιθέτων καὶ μετὰ μετοχῶν ὀνομαστικῶς λαμβανόμενων, ὡς ὁ σοφός, ὁ ἀνδρείος, ὁ βουλόμενος, ὁ τυχὼν κτλ. ὡς Κύρος τοὺς κακούργους καὶ ἀδίκους ἐτιμωρεῖτο (Ξεν.), λέγειν ἔξεστι τῷ βουλομένῳ τῶν πολιτῶν (κῶτ.).

97. Τὸ κατηγορούμενον τοῦ ὑποκειμένου ἢ τοῦ ἀντικειμένου, ὅπερ τίθεται συνήθως ἀνεῦ ἄρθρου, λαμβάνει ἄρθρον α') ὅταν πρόκειται νὰ δηλωθῇ τι ὡς ἤδη γνωστὸν ἢ προσηκουμένην, ὡς ἐάν τις φανερός γέννηται κλέπτων, τούτοις θάνατός ἐστὶν ἡ ζημία (Ξεν.).

β') ὅταν πρόκειται νὰ δηλωθῇ τὸ ἀληθῶς ἢ κατ' ἐξοχὴν τοιοῦτον, ὡς οὗτοι οἱ δεινοὶ εἰσὶ μου κατήγοροι (Πλ.)=οἱ κατ' ἐξοχὴν δ. ἀνεκάλουν Κύρον τὸν εὐεργέτην, τὸν ἄνδρα τὸν ἀγαθόν (Ξεν.). Οὕτω καὶ ἐγὼ εἰμι ὁ ὑμᾶς σφίζων (κῶτ.).

98. Διὰ τοῦ ἄρθρου προτιθεμένου λαμβάνουσι δύναμιν ὀνομαστικοῦ ὄχι μόνον ἐπιρρηματ., γενικῆς πτώσεως καὶ πρόθεσις μετὰ πλαγίης πτώσεως (§ 41), ἀλλὰ καὶ πᾶσα λέξις καὶ ἁλόκληρος πρότασις, ὡς τὸ μὴ

καὶ οὐ προτιθέμενα (Πλ.), ἔχουσι τὸ σεμνὸν ὄνομα τοῦτο τὸ καλὸς τε κάγαθος (Ξεν.), ἐν ἐτι λείπεται, τὸ ἦν πείσωμεν ἑμᾶς (Πλ.), Ἰσχύμαχος ἐγέλασεν ἐπὶ τῷ «τί ποιῶν καλὸς κάγαθος κέκλησαι» (Ξεν.)

99. Ἄνευ ἄρθρου τίθενται α') τὰ κέρια ὀνόματα συνήθως, ὡς Μίνως ναυτικὸν ἐκπύσατο (Θουκ.). Ὅταν ὅμως τὸ πρόσωπον εἴναι ἐπίσημον ἢ πρότερον μνημονευθῆν, δέχεται τὸ ἄρθρον, ὡς ὁ Ὅμηρος ἦν δέ τις ἐν τῇ στρατιᾷ Ξενοφῶν Ἀθηναῖος... ὁ μέντοι Ξενοφῶν (Ξεν.).

β') Τὸ βασιλεύς, ὅταν σημερινὴ τὸν βασιλεία τῆς Περσίας.

γ') Τὰ τῆς συγγενείας ὀνόματα πολλάκις, ὡς πατήρ, μήτηρ, παῖς, ἀδελφός, γυνή κτλ. ὡσαύτως καὶ τὸ πατρίς, πόλις, ἄστυ, ὡς ἐπετρέψατε αὐτῷ πατρίδα καὶ παῖδας καὶ γυναῖκα (Λυσ.), εἰς ἄστυ καταβαίνει (Ἰσ.).

δ') Αἱ λέξεις οὐρανός, γῆ, θάλασσα, ἥλιος, σελήνη ἐνίοτε, ὡς τούτους μόνους τοὺς θεοὺς ἠγοῦνται, ἥλιον καὶ σελήνην καὶ γῆν καὶ ἄστυ καὶ οὐρανὸν (Πλ.), κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλασσαν (Ἰσ.).

ε') Τὰ ἀρηρημένα οὐσιαστικά πολλάκις τῶν ἀρετῶν, κακιῶν, τεχνῶν καὶ ἐπιστημῶν, ὡς ἀρχὴ φιλίας μὲν ἐπαινος, ἐχθρας δὲ ὑβρός (Ἰσ.) λυσιτελέστερον ἀδικία δικαιοσύνης (Πλ.).

Αἱ ἀντωνυμίαι.

α') Αἱ προσώπικαι.

100. Ἐπιδὴ τὸ πρόσωπον τοῦ ὑποκειμένου δηλοῦται διὰ τῶν κατακλιζίων τοῦ ῥήματος, ἢ ὀνομαστικῆ τοῦ α' καὶ β' προσώπου τίθεται μόνον, ὅταν ὑπάρχη ἑμφρασις ἢ ἀντίθεσις, ὡς ἐπεὶ ὑμεῖς ἑμοὶ οὐκ ἐθέλετε πείθεσθαι, ἐγὼ σὶν ὑμῖν ἐψομαι (Ξεν.), σὺ μὲν παιδείας ἐπιθυμεῖς, ἐγὼ δὲ παιδεύειν ἄλλους ἐπιχειρῶ (Ἰσ.).

101. Ἀντὶ τῆς ἐκλιπούσης ἐνικῆς ὀνομαστικῆς τοῦ γ' προσ. τίθεται ἢ αὐτὸς ἐπὶ ἑμφρασιος, ὡσαύτως καὶ ἐν τῷ πληθυντικῷ, (σπανίως τὸ σμῆς), ὡς σπείσασθαι ἐβούλετο, ἐφ' ᾧ μήτε αὐτὸς ἀδικεῖν μήτ' ἐκείνους κάειν τὰς οἰκίας (Ξεν.).

102. Τῶν πλεονάζοντων πτώσεων οἱ μὲν ὀρθοτονοῦμενοι τύποι τίθενται ἐπὶ ἑμφρασιος, οἱ δ' ἐγκλιτικοὶ ἄνευ ἑμφρασιος, ὡς ἐγὼ οἶμαι καὶ ἐμὲ

καὶ σὲ τὸ ἀδικεῖν τοῦ ἀδικεῖσθαι κάκιον ἠγεῖσθαι (Πλ.), μηδεμιᾷ πολυπραγμοσύνη προσελλυθέναι με νόμιζε πρὸς σε (Λυσ.).

103. Αἱ πλεονάζοντες πτώσεις τῆς αὐτῆς χρησιμεύουσιν ὡς πλεονάζοντες τῆς προσωπικῆς ἀντωνυμίας τοῦ γ' προσώπου καθ' ὅλους τοὺς ἀριθμούς.

β') Ἡ ὀριστικὴ ἢ ἐπαναληπτικὴ αὐτὸς.

104. Διὰ τῆς αὐτῆς τιθεμένης καθ' ἑαυτὴν ἢ μετ' οὐσιαστικοῦ ἢ προσωπικῆς ἀντωνυμίας διαστρέλλεται τὸ μεθ' οὗ τίθεται οὐσιαστικὸν ἢ ἀντωνυμία ἀπὸ παντὸς ἄλλου, ὡς αὐτὸς (= αὐτός του, ὁ ἴδιος) ἐκὼν κατέπεμψε τριακόσια τάλαντα (Λισχ.), τὴν στρατείον αὐτὸς Ξέρξης ἤγαγε (Ἰσ.) βούλομαι ἐγωγε καὶ αὐτὸς σοῦ αὐτοῦ διδόντος τὰ ἐπίλοιπα (Πλ.), αὐτόν σε μάρτυρα ποιῶμαι (Ξεν.).

105. Αἱ πλεονάζοντες πτώσεις τῆς αὐτῆς χρησιμεύουσι μόνον πρὸς ἀποφυγὴν ἐπαναλήψεως προηρημένου ὀνόματος, ὡς Δαρειὸς Κύρον μεταπέμπεται ἀπὸ τῆς ἀρχῆς, ἥς αὐτόν σατραπίην ἐποίησε (Ξεν.).

106. Μετὰ τοῦ ἄρθρου τιθεμένη ἰσοδυναμεῖ ἐπιθέτω=ὁ ἴδιος, ὡς ὁ αὐτὸς ἀνὴρ (Πλ.) τὴν Ἀττικὴν ἀνθρώποι ὄκουν οἱ αὐτοὶ αἰεὶ (Θουκ.).

γ') Αἱ αὐτοπαθεῖς.

107. Ἡ αὐτοπαθὴς τοῦ α' καὶ β' προσώπου τίθεται ἐπὶ ἀμείσου ἢ εὐθείας ἀνταντακλάσεως, ἢτοι ἀναφέρεται εἰς αὐτὸ τὸ ὑποκείμενον τῆς προτάσεως, ἐν ᾧ κείναι, ὡς πείθω ἑμαυτὸν (Θουκ.) γινῶθι σαυτὸν (Πλ.).

Σχμ. Συνηθέστερον εἴρηται δοκῶ μοι ἢ δοκῶ ἑμαυτῷ.

108. Ἡ τοῦ γ' προσώπου ἑαυτοῦ τίθεται

α') ἐπὶ ἀμείσου ἢ εὐθείας ἀνταντακλάσεως, ὡς ἡ τοῦ α' καὶ β', οἷον, οἱ νικῶντες τὰ ἑαυτῶν σφύζουσι (Ξεν.)· καὶ

β') ἐπὶ ἀμείσου ἢ πλεονάζοντος ἀνταντακλάσεως ἐν ἐξηρητημένῃ προτάσει ἢ ἀπαρημάρτω ἢ μετοχῇ, ὅταν ἀναφέρεται εἰς τὸ ὑποκείμενον τῆς κυρίας προτάσεως, ὡς ἐβούλετο Κλέαρχος ἅπαν τὸ στράτευμα πρὸς ἑαυτὸν (τὸν Κλ.) ἔχειν τὴν γνώμην (Ξεν.).

109. Αἱ αὐτοπαθεῖς ἐν τῷ πληθυντικῷ κείνται ἐνίοτε ἀντὶ τῆς ἀλ-

ληλοπαθοῦς, ὡς αὐτοὶ ἐν αἰτοῖς στασιάζοντες (Ξεν.) Χρὴ διαλύσασθαι τὰς πρὸς ἡμᾶς αὐτοὺς (=ἀλλήλους) ἔχθρας (Ἰσ.).

110. Ἡ τοῦ γ' προσώπου κίτται ἐνίοτε καὶ ἀντὶ τῆς τοῦ α' ἢ β' προσ. αὐτοπαθοῦς, ὡς τὰ αὐτῶν (=ἡμῶν αὐτῶν) ἐκποριζώμεθα (Θουκ.).

δ'). Λί κτητικάι.

111. Λί κτητικάι ἀντωνυμίαι τοῦ α' καὶ β' προσώπου ἐμός, σός, ἡμέτερος, ἐμέτερος τίθενται εἰς δῆλωσιν τῆς μετ' ἰμφάσιως σχέσιως τῆς κτήσιως, εἰς δῆλωσιν δ' ἀπλῆς σχέσιως τίθενται αἱ γενικαὶ τῶν προσωπικῶν, ὡς οἱ ἐμοὶ ὀφθαλμοὶ καλλίονες ἂν τῶν σῶν εἴησαν (Ξεν.) νενικήκατε διὰ τε τὴν ἡμετέραν ἀρετὴν καὶ τὴν ὑμετέραν προθυμίαν (Ξεν.) ἢ προθυμία σου πολλοῦ ἀξία (Πλ.).

112. Ἀντὶ τῆς ἐμός καὶ σός τίθεται καὶ ἡ γενικὴ τῆς αὐτοπαθοῦς ἐμαντοῦ, σεαντοῦ, καὶ ἀντὶ τοῦ ἡμέτερος καὶ ἐμέτερος συνήθεστον τὸ ἡμέτερος αὐτῶν, ἐμέτερος αὐτῶν ἐπὶ ταῦτοπροσωπίας, ἥτοι ὅταν ὁ κτήτωρ εἴναι τὸ αὐτὸ πρόσωπον μετὰ τὸ ὑποκείμενον τῆς πρότάσιως, ὡς γνῶμην σαυτοῦ ἀποφαίνει ἢ ἐμὲ ἐρωτᾷς; (Πλ.) τὴν ἐμὴν τύχην ἐξέταζε πρὸς τὴν σαυτοῦ (Δημ.) πολὺ ἀπὸ τῆς ἡμετέρας αὐτῶν μέλλομεν πλεῖν (Θουκ.) τὰ ὑμέτερα αὐτῶν κομείσθε (Δημ.).

113. Ἀντὶ τῆς κτητικῆς τοῦ γ' προσώπου ἐός, (ἀχρόστου παρ' Ἀττικοῖς) καὶ τῆς σπανίως ἐμέτερος τίθενται πρὸς δῆλωσιν μὲν ἀπλῆς σχέσιως τῆς κτήσιως ἢ γενικῆ αὐτοῦ-ἡς-ῶν, πρὸς δῆλωσιν δὲ τῆς μετ' ἰμφάσιως σχέσιως ἢ γενικῆ ἐκείνου-ἡς-ῶν, καὶ ἐπὶ ταῦτοπροσωπίας ἢ ἑαυτοῦ-ἡς-ῶν, ὡς μετεπέμψατο Ἀστυάγης τὴν θυγατέρα καὶ τὸν παῖδα αὐτῆς (Ξεν.) οὐχ ἥττον φροντίζω τῆς ἐκείνου δόξης ἢ τῶν ἑμαυτοῦ κινδύνων (Ἰσ.) τῶν νικῶντων ἐστὶ τὰ ἑαυτῶν σφίζειν (Ξεν.).

ε'). Ἡ ἀλληλοπαθής.

114. Ἡ ἀλληλοπαθής ἀντωνυμία ἀλλήλων τίθεται εἰς δῆλωσιν τῆς ἀμυβίας σχέσιως, ὡς ἠδίκουν ἀλλήλους (Πλ.) οὔτε ἑαυτοῖς οὔτε ἀλλήλοις ὁμολογοῦσι (αὐτ.).

στ'). Λί δεικτικάι.

115. Διὰ τῆς δεικτικῆς ἀντωνυμίας οὗτος δείκνυται τι, παρὶ οὗ ἐγένετο ἤδη λόγος· διὰ τῆς ὅδε δείκνυται τι, ὅπερ ὁ λέγων θεωρεῖ κίσθητῶς ἢ νοιρῶς παρόν, καὶ διὰ τῆς ἐκεῖνος τὸ μακρὰν κείμενον κατὰ τόπον ἢ χρόνον, ἐνίοτε δὲ σημαίνεται καὶ περίφημόν τι, ὡς Προκλῆς καὶ Χειρίσοφος ἦκον· οὗτοι δὲ ἔλεγον (Ξεν.), ἦδε (=ἡ παρούσα) ἡ ἡμέρα τοῖς Ἑλλήσι μεγάλων κακῶν ἀρξεί (Θουκ.), Καλλίστρατος ἐκεῖνος (Δημ.).

116. Ἡ οὗτος καὶ ἐκεῖνος ἀναφέρονται συνήθως εἰς τὰ ἡγούμενα, ἢ δὲ ὅδε εἰς τὰ ἐπόμενα, ὡς ταῦτα μὲν δὴ σὺ λέγεις· παρ' ἡμῶν δ' ἀπάγγελλε τάδε (Ξεν.). Ἀλλὰ πολλάκις ἢ οὗτος καὶ ἐκεῖνος, μάλιστα τὸ οὐδέτερον, ἀναφέρονται εἰς τὰ ἐπόμενα, ὡς Πρόξενος ἐνδοῦλον καὶ τοῦτο εἶχεν, ὅτι τούτων οὐδὲν ἂν θέλοι κτᾶσθαι μετ' ἀδικίας (Ξεν.).

117. Ὅταν ἢ οὗτος καὶ ἐκεῖνος ἀναφέρονται εἰς δύο προηγούμενα, ἢ μὲν οὗτος ἀναφέρεται εἰς τὸ προσιχίστερον, ἢ δ' ἐκεῖνος εἰς τὸ ἀπωτέρω, ἢ καὶ τὸναντίον ἐνίοτε, ὡς ἔθιζε σαυτὸν εἶναι μὴ σκυθρωπόν, ἀλλὰ σύννου· δι' ἐκεῖνο μὲν γὰρ (=τὸ εἶναι σκ.) αὐθάδης, διὰ δὲ τοῦτο (=τὸ εἶναι σκ.) φρόνιμος εἶναι δόξεις (Ἰσ.).

118. Διὰ τῶν συγχετικῶν ἀντωνυμιῶν δείκνυται, διὰ μὲν τῆς τοιοῦτος καὶ τοιόσδε ἢ ποιότης ἀντικειμένου τινός, διὰ δὲ τῆς ποσοῦτος καὶ τοσοῦδε ἢ ποσότης ἢ καὶ σμίκρυνσις τοῦ ποσοῦ, καὶ διὰ τῆς τηλικούτος καὶ τηλικόσδε ἢ ἡλικία ἢ τὸ μέγεθος ἢ καὶ ἐνίοτε σμίκρυνσις τῆς ἡλικίας. Ὡς δὲ διαφέρει ἢ οὗτος τῆς ὅδε, οὕτω καὶ ἢ ποσοῦτος τῆς τοσοῦδε, ἢ τοιοῦτος τῆς τοιόσδε καὶ ἢ τηλικούτος τῆς τηλικόσδε, ὡς οἱ γονεῖς τοὺς παῖδας ἐποίησαν τοσαῦτα (=τόσον πολλά) καλὰ ἰδεῖν, ὅσα οἱ θεοὶ παρέχουσι τοῖς ἀνθρώποις (Ξεν.). Κλέαρχος τοσοῦτον (=μόνον τόσον) εἶπεν (αὐτ.): ἡμεῖς τοσοῦδε ὄντες ἐνικῶμεν (αὐτ.)=τόσον ὀλίγοι· τοιαῦτα μὲν οἱ Κερκυραῖοι εἶπον· οἱ δὲ Κορίνθιοι τοιάδε (Θουκ.): τοσοῦτον σὺ ἐμοῦ σοφώτερος εἶ τηλικούτου (=γέροντος) ὄντος τηλικόσδε (=νέος) ὄν (Πλ.).

ζ') Αἰ ἀναφορικάι.

119. Ἡ ἀναφορική ἀντωνυμία ὅς ἀναφέρεται εἰς ὠρισμένον τι, ἢ δὲ ὅστις εἰς ἀόριστον καὶ γενικόν τι, ὡς παρῶν Μηδοσάδης, ὅσπερ ἐπρέσβευεν αὐτῷ (Ξεν.) συμβούλευσον ἡμῖν ὅ,τι σοι δοκεῖ κάλλιστον (αὐτ.).

120. Πολλάκις εὐρηται ἢ ὅς ἀντί τῆς ὅστις, ὅταν ἐκφράζηται ἔννοια ὑποθετικῆ μάλιστα μετὰ τοῦ μὴ καὶ ἄν, ὡς ἂ μὴ οἶδα (=εἰ τινα) οὐδὲ οἶομαι εἰδέναί (Πλ.) οἱ ἄνθρωποι τούτοις ἐθέλουσι πείθεσθαι, οὓς ἂν ἡγῶνται βελτίστους (Ξεν.).

121. Τὴν ἀρχικὴν δεικτικὴν σημασίαν τῆς ἢ ὅς διατήρησεν ἐν τῷ πεζῷ τῶν Ἀττικῶν λόγῳ εἰς τὰς φράσεις μόνον καὶ ὅς = καὶ οὗτος, ἢ δ' ὅς = εἶπε δ' οὗτος, ἢ δ' ἢ = εἶπε δ' αὐτῷ, ὡς καὶ ὅς ἡγεῖτο (Ξεν.) ἀλλ' ὅμως, ἢ δ' ἢ, οἶσθ' ὅτι (Πλ.).

122. Αἰ συσχετικαὶ ἀναφορικαὶ ἀποδίδονται εἰς τὰς ταυτοσημοὺς δεικτικὰς, ἢτοι ἢ μὴν οἶος εἰς τὴν τοιοῦτος καὶ τοιόσδε, ἢ δὲ ὅσος εἰς τὴν τοσοῦτος καὶ τοσόσδε καὶ ἢ ἡλίκος εἰς τὴν τηλικούτος καὶ τηλικόσδε, ὡς τοιοῦτος γίγνου περὶ τοὺς γονεῖς, οἶους ἂν εὐξαιο περὶ σεαυτὸν γενέσθαι τοὺς παῖδας (Ἰσ.) τοὺς παῖδας οἱ γονεῖς τοσαῦτα καλὰ ἐποίησαν ἰδεῖν, ὅσα οἱ θεοὶ παρέχουσι τοῖς ἀνθρώποις (Ξεν.) τηλικαῦτα ἐψεύσατο, ἡλίκα οὐδεὶς πώποτ' ἄλλος ἀνθρώπων (Δημ.).

123. Ἡ ὅς καὶ ὅστις μετὰ τὸ οὕτω τιθέμεναι ἰσοδυναμοῦσι τῷ ὅσπερ, ὡς οὐ γὰρ οὕτω γ' εὐήθης ἐστὶν ὑμῶν οὐδεὶς, ὅς (= ὅσπερ) ὑπολαμβάνει (Δημ.) τίς οὕτω μαίνεται, ὅστις οὐ σοι βούλεται φίλος εἶναι (Ἰσ.).

124. Τὸ οἶός τε μετ' ἀπαρμυφάτου σημαίνει δυνατός, ὡς οἶόν τε = δυνατόν, ὡς οἶόν τε = ὅσον τὸ δ. π. γ. αὐτῷ οἶός τ' ἐγενόμην ἀποκρίνασθαι (Πλ.). Τὸ δ' ἀπλῶν οἶος μετ' ἀπαρμυφάτου σημαίνει τὸ ἐπιτήθειος, πρόθεμος, ἔτοιμος, ὡς οὐ γὰρ ἦν ὥρα οἶα τὸ πεδίον ἄρδεν (Ξεν.) ἠγανάκτει καὶ οἶος ἦν ἐπεξιέναι τῷ Λεωκράτει (Δημ.).

125. Ἡ ἀναφορική ἀντωνυμία συμφωνεῖ κατὰ γένος καὶ ἀριθμὸν πρὸς τὴν λέξιν, εἰς ἣν ἀναφέρεται, τίθεται δὲ κατὰ τὴν πτώσιν, ἣν ἀπαιτεῖ ἢ ἀναφορική πρότασις, ὡς παραγγέλλει τῷ Ξενία, ὅς προσιεστίκει τοῦ Ξενικοῦ (Ξεν.) τῷ ἀνδρὶ, ὃν ἂν ἔλθοσθε, πείσο-

μαι (αὐτ.) τῶν ἄλλων κακῶν, ἃ πεπόνθατε ὑπ' αὐτῶν (Λυσ.).

126. Πολλάκις ἢ ὡς ὑποκείμενον ἢ ἀντικείμενον κειμένη ἀναφορική, ἢς τὸ κατηγορούμενον εἶναι οὐσιαστικόν, ἔλκεται ὑπὸ τοῦ κατηγορούμενου καὶ ἀφομοιοῦται πρὸς τὸ γένος καὶ τὸν ἀριθμὸν αὐτοῦ, ὡς φίλον, ὃ (ἀντί ὃν) μέγιστον ἀγαθὸν εἶναι φασί (Ξεν.) ὃ φόβος, ἦν (= ὃν) αἰδῶ εἶπομεν (Πλ.) τὸν οὐρανόν, οὓς (= ὃν) πόλους καλοῦσιν (αὐτ.).

127. Ὅταν ἢ ἀναφορική πρότασις πολλάκις ὡς σπουδαιότερα προτάσῃται τῆς δεικτικῆς, τίθεται ἐν τῇ ἀναφορικῇ καὶ σφηνθέστατα ἐν τέλει τὸ ἀναφερόμενον ἄνευ ἄρθρου συμφωνοῦν πρὸς τὸ ἀναφορικόν, ὡς εἰς δὲ ἦν ἀφίκοντο κώμην, μεγάλη ἦν (Ξεν.) = ἢ κ. εἰς ἦν ἀφ. μεγάλη ἦν ἀδικεῖ Σωκράτης, οὓς ἢ πόλις νομίζει θεοὺς οὐ νομίζων (Πλ.) = οὐ νομ. θεοὺς, οὓς.

128. Πολλάκις τὸ κατ' αἰτιατικὴν ἀναφορικόν ἔλκεται ὑπὸ τοῦ κατὰ γενικὴν ἢ δοτικὴν πτώσιν κειμένου δεικτικοῦ καὶ ἀφομοιοῦται πρὸς αὐτὸ, ὡς τῶν ἔθνων. ὧν (= ἃ) ἡμεῖς ἴσμεν (Ξεν.) τῷ ἡγεμόνι, ᾧ ἂν (= ὃν) Κύρος ὄν (Ξεν.). Ἐὰν δὲ τὸ δεικτικόν εἶναι ἀντωνυμία, τοῦτο συνήθως νοεῖται ὡς παραλειπόμενον· ἰάν δ' εἶναι οὐσιαστικόν, μεταβαίνει συνήθως εἰς τὸ τέλος τῆς ἀναφορικῆς προτάσεως ἄνευ ἄρθρου, ὥστε αἱ δύο προτάσεις συγχωνεύονται εἰς μίαν, ὡς ἐπαινῶ σε ἐφ' οἷς λέγεις (Ξεν.) = ἐπὶ τούτοις, ἃ λ. ἀμελῶ ὧν (= ἐκείνων, ἃ) με δεῖ πράττειν (αὐτ.) ὑπὸ τούτων, ὧν σὺ δεσποινῶν καλεῖς, οὐ κωλύομαι (Ξεν.) = ἃς σὺ καλεῖς δεσπ. ἐπορεύετο σὺν ἢ εἶχε δυνάμει (αὐτ.) = σὺν τῇ δ. ἦν.

129. Σπανίως τὸ δεικτικόν ἐλκόμενον ὑπὸ τοῦ ἀναφορικοῦ ἀφομοιοῦται πρὸς τὴν πτώσιν αὐτοῦ, ὡς τὴν οὐσίαν, ἦν (= ἢ οὐσία, ἦν) κατέλιπον τῷ νειεῖ οὐ πλείονος ἀξία ἐστὶ (Λυσ.).

130. Τὸ ἔστιν ὅς ἢ ἔστιν ὅστις, ἔνθα ὑπονοεῖται ἢ τις, ἰσοδυναμεῖ μὲ τὴν ἀόριστον τις, τὸ δ' ἔστιν μένει συνήθως ἀμετάβλητον, ὡς ἔστιν ὅστις καὶ κατελήφθη (Ξεν. = καὶ τις κατ.) καὶ τῶν ἐν Σικελίᾳ πόλεων ἔστιν ὧν (Θουκ. = τινῶν) ἔστιν οἷς (= τισί) βέλτιον τεθνάναι ἢ ζῆν (Πλ.), τῆς τε ἄλλης Ἑλλάδος ἔστιν ἢ (= τινε) χωρία (Θουκ.).

η') Αἱ ἐρωτηματικαί.

131. Ἡ τίς τίθενται ἐν ἐρωτήσει ὡς ἐπίθετον ἢ οὐσιαστικόν, ὡς οὐ δ' εἰ τίς ἀνδρῶν; (Ἀρρ.) τίς τῆς τοιαύτης ἀρετῆς ἐπιστήμων ἐστί; (Πλ.) τίνα χρόνον ἢ τίνα καιρὸν τοῦ παρόντος βελτίω ζητεῖτε; (Δημ.)

132. Ἡ πότερος τίθεται ἐπὶ τῆς ἰννοίας τοῦ τίς ἐκ τῶν δύο, ὡς πότερος καλλίων σοι δοκεῖ εἶναι, ὁ πατήρ ἢ οὗτος; (Ξεν.)

133. Ἡ πρότος, συμπτομένη μάλιστα μετὰ τῆς ἀρίστου τίς, τίθεται ἐπὶ ποιότητος, ἀλλ' ἰσοδυναμῶν καὶ μετὰ τὴν τίς, ὡς τίνες τε καὶ ποῖαι φύσεις ἐπιτύθειαι εἰς πόλεως φυλακῆν; (Πλ.) ποῖόν τινα καρπὸν οἶει θερίζειν; (κῶτ.) ποῖους λόγους οὐκ ἀνηλώσαμεν; (Ἰσ.)

134. Ἡ πόσος τίθεται, ὅταν γίνηται ἐρώτησις περὶ πλῆθους ἢ μεγέθους· συνημμένη δὲ μετὰ τῆς ἀρίστου τίς σημαίνει ὡς πόσος, ὡς πόσα ἔτη; (Ξεν.) πόσων ἂν εἴη ποδῶν τὸ ὕλον; (Πλ.) πόση τις ὁδός; (Ξεν.)

135. Ἡ πηλίκος τίθεται ἐπὶ ἐρωτήσεως περὶ ἡλικίας ἢ μεγέθους, ὡς πηλίκος ἦσθα ἐπὶ τῶν μηδικῶν; πηλίκον τί ἐστί τὸ χωρίον; (Πλ.)

136. Ἡ ποσταῖος τίθεται, ὅταν γίνηται ἐρώτησις περὶ χρόνου, ὡς ποσταῖος ἂν (=εἰς πόσας ἡμέρας) ἐκεῖσε ἀφικοίμην; (Ξεν.)

137. Ἡ ποδαπός τίθεται, ὅταν γίνηται ἐρώτησις περὶ τοῦ ἐκ τίνος τόπου ἢ πόλεως εἶναι τίς, ἔχουσα συνήθως ὡς ἀνταποδοτικόν τὸ ἢ (ῥ)-μεδαπός, ἀλλοδαπός, παρτοδαπός, ὡς τίς καὶ ποδαπός; Εὐνηος, Πάριος (Πλ.)

θ') Αἱ ἀόριστοι.

138. Ἡ ἀόριστος τίς καὶ ὡς οὐσιαστικόν τίθεται ἐν τῷ λόγῳ καὶ ὡς ἐπίθετον σημαίνει ἀόριστον πρόσωπον ἢ πρᾶγμα, ὡς ἴτω τις ἐφ' ὕδωρ, ξύλα τις σχισάτω (Ξεν. = ἄς ὑπάγη κανείς)· τάχ' οὖν εἵποι τις ἂν (κῶτ.) ἢ στρογγυλότης σχῆμά τί ἐστί (Πλ.)

Σημ. Τὸ οὐδέτερον τί σημαίνει ἐνίοτε γενναῖόν τι, ἀξίον λόγου, οὐ ἐναντίον εἶναι τὸ οὐδὲν λέγειν = οὐδὲν ὀρθόν, ἀξίον λόγου, ὡς ἔδοξε τί λέγειν (Ξεν.) οἶονταί τι εἶναι, ὄντες οὐδενὸς ἀξιοί (Πλ.). Οὕτω καὶ τὸ τίς ὡς κατηγορούμενον, ὡς πύχεις τίς εἶναι (Εὐρ.)

139. Τιθεμένη ἢ τίς μετ' ἐπιθέτων, ἀριθμητικῶν, ἀντωνυμιῶν καὶ ἐνίοτε οὐσιαστικῶν ἔχει τὴν σημασίαν τοῦ τρόπου τινά, περίπου, ὡς δεινόν τινα (=καῖπως δεινόν) λέγεις καὶ θαυμαστὸν ἄνδρα (Πλ.) ἐπὶ τινες (Θουκ.) ἢ γραφὴ τοιαύτη τίς ἐστί (Πλ. = τοιαύτη περίπου)· ἀρετὴ ὑγίειά τις ἂν εἴη (Πλ.).

140. Ἡ ἀρίστος πότερος τίθεται ἐπὶ τῆς σημασίας τοῦ ἐκ τῶν δύο τίς, ὡς εἶπερ πότερον (=εἶν ἐκ τῶν δύο) αὐτῶν ἐστί τάγαθόν (Πλ.).

141. Ἡ ἐκάτερος τίθεται ἐπὶ δύο, ἢ δ' ἑκαστός ἐπὶ πλειόνων, καὶ σημαίνουσι καθῆς χωριστά, ὡς ἐκάτερος ἐκάτερον ὑπερβάλλων (Πλ.) τοῦθ' ἑκαστός οἶεται (Πλ.).

Ἐπιρρηματικοὶ διορισμοί.

142. Ἐπιρρηματικοὶ διορισμοὶ λέγονται οἱ δι' ἐπιρρημάτων ἐκφερόμενοι καὶ διορίζοντες κυρίως τὸ ῥῆμα, πολλάκις δὲ τὰ ἐπίθετα, τὰ οὐσιαστικά καὶ ἄλλα ἐπιρρηματικά, ὡς βουλευοῦ βραδέως (Ἰσ.) πάνυ ὀλίγοι ἐλήφθησαν (Ξεν.) μάλα χειμῶν ἦν (κῶτ.) μάλλον ἡμελημένως ἐπορεύετο (κῶτ.).

143. Ὡς ἐπιρρηματικοὶ διορισμοὶ λέγονται οἱ ἐκφερόμενοι διὰ πλάγιος πτώσεως μετὰ προθέσεως (ἐμπρόθετοι) ἢ ἄνευ προθέσεως (ἀπρόθετοι) καὶ ἐπιρρηματικὴν ἔνοιαν ἔχοντες, ὡς ἐκείνης τῆς νυκτὸς οὐδεὶς ἐκοιμήθη (Ξεν.) σὺν γέλωτι ἦλθον (κῶτ.).

144. Διὰ τῶν ἐπιρρηματικῶν καὶ ὡς ἐπιρρηματικῶν διορισμῶν δηλοῦνται αἱ ἐξῆς σχέσεις· α' τοῦ τόπου, β' τοῦ χρόνου, γ' τοῦ τρόπου καὶ τοῦ ὄργάνου, δ' τοῦ ποσοῦ, ε' τοῦ αἰτίου καὶ ς' τοῦ κατὰ τι ἢ τῆς ἀναφορᾶς.

α) Ὁ τόπος.

145. Ἡ σχέση τοῦ τόπου εἶναι τετραπλῆ, διότι δι' αὐτῆς δηλοῦται α') ἢ ἐν τόπῳ στάσις, β') ἢ ἐκ τόπου κίνησις, γ') ἢ εἰς τόπον κίνησις καὶ δ') ἢ διὰ τόπου κίνησις.

146. α') Ἡ ἐν τόπῳ στάσις ἐκφέρεται 1) διὰ τῶν ἐπιρρηματικῶν, ἄπερ συνήθως λέγουσιν εἰς-οὐ-θι-σι-θα-ω, τῶν εἰς οἱ μὴ ἀντωνυμιῶν καὶ ἄλλων, ὡς αὐτοῦ, πανταχοῦ, αὐτόθι, ἄλλοθι, Ἀθήνησι, Πλαταιῶσιν, ἐνταῦθα, ἐνθα, ἄνω, κάτω, οἴκοι, Ἰσθμοῖ,

ἐκεῖ, χαμαί, ἔνδον, ὡς Μένων αὐτοῦ ἔμενε (Ξεν.) οὐ μόνος Πρωταγόρας αὐτόθι ἐστί (Πλ.) πῶς οὐκ αὐτοῦ, Μεγαροῖ, κατέλυε; (Πλ.) ἐνταῦθα ἔμειναν ἡμέρας τρεῖς (Ξεν.).

2) Διὰ πλαγίως πτώσεως μετὰ προθέσεως (ιδὲ Προθέσεις).

147. ε') Ἡ ἐκ τόπου κίνησις ἐκφέρεται 1) διὰ τῶν εἰς-θεν ληγόντων ἐπιρρημάτων, ὡς οἰκοθεν, ἐκεῖθεν, Ἀθήνηθεν, π. χ. Ἀθήνηθεν εἰς Ὀλυμπίαν ἀφίκετο (Ξεν.).

2) Διὰ πλαγίως πτώσεως μετὰ προθέσεως (ιδὲ Προθέσεις).

148. γ') Ἡ εἰς τόπον κίνησις ἐκφέρεται 1) διὰ τῶν εἰς-δε-σε-τε, ὡς οἰκαδε, ἐκεῖσε, Ἀθήναζε, τῶν εἰς οἱ ἀντωνυμικῶν ἐπιρρημάτων καὶ ἄλλων, ὡς ἄλλοσε οὐδαμῶσε ἐξήλθεσ (Πλ.) διέπλευσα Μέγαρά δε (Λυσ.).—2) Διὰ γενικῆς ἐνίστι, ὡς οἱ στρατιῶται οὐκ ἔφασαν ἰέναι τοῦ πρόσω (Ξεν.).

2) Διὰ πλαγίως πτώσεως μετὰ προθέσεως (ιδὲ Προθέσεις).

149. δ') Ἡ διὰ τόπον κίνησις ἐκφέρεται 1) διὰ τῶν εἰς-η ἀντωνυμικῶν ἐπιρρημάτων, ὡς ταύτη, ἄλλη, ἢ κτλ., οἶον, οἱ λοχαγοὶ ἄλλη ἐπειρῶντο διαβαίνειν (Ξεν.).

2) Δι' ἐμπροσθέτου πτώσεως (ιδὲ Προθέσεις).

6) Ὁ χρόνος.

150. Ὁ διορισμὸς τοῦ χρόνου ἐκφέρεται α') διὰ χρονικοῦ ἐπιρρηματος, ὡς κατέβην χθές εἰς Πειραιᾶ (Πλ.).

ε') Διὰ γενικῆς χρονικοῦ ὀνόματος, ὡς ὀρθρου, μεσημβρίας, δεΐλης, ἑσπέρας, νυκτός, χειμῶνος, θέρους κτλ. ὡς δεΐλης ἀφίκοντο εἰς τὰς κόμας (Ξεν.) ἢ οἰκία χειμῶνος μὲν εὐήλιος ἐστί, θέρους δὲ εὐσκίος (ἀντ.).

Σημ. Ἐνίστι δηλοῦται τὸ ἐντὸς χρόνου, ὡς οὗτος οὐ μαχεῖται δέκα ἡμερῶν (Ξεν.).

γ') Διὰ δοτικῆς χρονικοῦ καὶ ἐορτῶν ὀνόματος, ὡς ἡμέρα, νυκτί, μῆνι, ἔτει, Διονυσίοις, Παναθηναίοις, κτλ. ὅταν πρόκειται πρὸς ἀπλοῦς ὀρισμένους χρόνος, ὡς τῇ πρώτῃ ἡμέρᾳ ἀφίκοντο ἐπὶ τὸν ποταμὸν (Ξεν.) τῷ πέμπτῳ καὶ δεκάτῳ ἔτει (Θουκ.).

δ') Δι' αἰτιατικῆς μάλιστα χρονικοῦ ὀνόματος, ὡς ἡμέραν, μῆνα, ἔτος, καὶ τὰ ὅμοια μετὰ τακτικοῦ ἀριθμητικοῦ ἢ καὶ τῆς ἀντωνυμίας οὗτος, ὡς ὁ ὄχλος ἀκμὴν διέβαινε (Ξεν.) Πρωταγόρας ἐπιδεδῆ-

μικε τρίτην ἤδη ἡμέραν (Πλ.—τρεῖς ἡμέρας μετὰ τὴν σήμερον) ἐξήλθομεν ἔτος τρίτον τουτὶ εἰς Πάνακτον (Δημ.).

ε) Διὰ χρονικοῦ ἐπιθέτου (16, ε') ἐμπροσθέτου πτώσεως (ιδὲ Προθέσεις), χρονικῆς μετοχῆς (297.) καὶ χρονικῶν προτάσεων.

γ) Ὁ τρόπος καὶ τὸ ὄργανον.

151. Ὁ διορισμὸς τοῦ τρόπου ἐκφέρεται α') διὰ τροπικοῦ ἐπιρρηματος, ὡς Κῦρος οὕτως ἐτελεύτησε (Ξεν.).

ε') Διὰ δοτικῆς ἀπλῆς ἢ μετὰ τῆς προθέσεως ἐν ἢ σύν, ὡς ὀρόμῳ, βία, σπουδῇ, τῷ ὄντι, τῷ ἔργῳ, τῷ λόγῳ, πεζῇ, κοινῇ ἰδία, τουτῶ τῷ τρόπῳ π. χ. σύν γέλῳτι ἦλθον ἐπὶ τὰς σκηνὰς (Ξεν.) οἱ Λακεδαιμόνιοι κρίνουσι βοῆ καὶ οὐ ψήφῳ (Θουκ.).

γ') Δι' αἰτιατικῆς, ὡς τουτόν τὸν τρόπον, τίνα τρόπον, προΐκα, τὴν ἄλλως κτλ.

δ') Δι' ἐμπροσθέτου πτώσεως καὶ τροπικῆς μετοχῆς (295).

152. Ὁ διορισμὸς τοῦ ὄργανου ἢ μέσου ἐκφέρεται δι' ἀπλῆς δοτικῆς ὀργανικῆς (καλουμένης, ἢ καὶ μετὰ τῆς ἐν, ὡς τὴν θύραν τῇ βακτηρίᾳ ἔκρουε (Πλ.) ἐν λόγοις πείθει (Δημ.).

ε') Διὰ πλαγίως πτώσεως μετὰ προθέσεως.

153. Εἰς τὴν δοτικὴν τοῦ μέσου ὑπάγεται καὶ ἡ λαγόμενη δοτικὴ τῆς συνοδείας, ἣτις τίθεται μετὰ τῶν κινήσεως σημαντικῶν ῥημάτων δηλοῦν τὴν κατὰ γῆν ἢ θάλασσαν δύναμιν, μεθ' ἧς ἢ στρατεία γίνεται, ὡς ἦλθον οἱ Πέρσαι παμπληθεῖ στόλῳ (Ξεν.) ἐπορεύοντο τριςχιλίοις μὲν ὀπλίταις, ἰππεῦσι δ' ἑξακοσίοις (Θουκ.).

Σημ. Μετὰ τῆς δοτικῆς τίθεται ἐνίστι καὶ ἡ σύν, ὡς ἐπλεον σύν παντὶ τῷ στρατεύματι (Θουκ.), ἢ συνήθως ἢ μετοχῇ ἔχωρ μετ' αἰτιατικῆς, ὡς ὀλίγω μὲν στρατεύματι οὐ τολμήσει ἐφέπεσθαι, πολὺν δ' ἔχων στόλον οὐ δυνήσεται ταχὺ πορεύεσθαι (Ξεν.).

154. Ὁ διορισμὸς τοῦ ποσοῦ ἐκφέρεται α') διὰ τῶν ποσοτικῶν ἐπιρρημάτων λίαν, ἄγαν, πάνυ, μάλα, σφόδρα, πολὺ, ὀλίγον, κτλ. ὡς πάνυ ὀλίγοι ἐλύθησαν (Ξεν.) τὴν θύραν τῇ βακτηρίᾳ πάνυ σφόδρα ἔκρουε (Πλ.).

ε') Διὰ γενικῆς τῆς ἀξίας ἢ τοῦ τιμήματος, ἣτις τίθεται μάλιστα μετὰ τῶν πωλλίσεως καὶ ἀγοράσεως σημαντικῶν ῥημάτων καὶ τῶν

ὁμοίων, ὡς τῶν πόνων πωλοῦσιν ἡμῖν πάντα τάγαθὰ οἱ Θεοῦ (Ξεν.) Νικίας ἐπιστάτην ἐπρίατο ταλάντου (αὐτ.) οἱ Χαλδαῖοι μισθοῦ στρατεύονται (αὐτ.) πόσου διδάσκει (Πλ.).

γ) Διὰ δοτικῆς, ἥτις καλεῖται δοτικὴ τοῦ μέτρου ἢ τῆς διαφορᾶς καὶ τίθεται μετὰ τῶν συγκριτικῶν καὶ τῶν ἰχόντων ἰννοίαν παρεθετικῆν, ὡς βραχεῖ χρόνῳ ὑστέρον (Ξεν.) πρότερον τούτων οὐ πολλῷ χρόνῳ (αὐτ.) ἑναυτῷ πρεσβύτερος (*Αρρ.). Οὕτω καὶ ἐπὶ χρονικῶν διορισμῶν διὰ τῆς προθέσεως πρὸ ἢ μετὰ ἐκρηγμένων, ὡς δέκα ἔτεσι πρὸ τῆς ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίας (Πλ.) ἐξηκοστῷ ἔτει μετὰ Ἰλίου ἄλωσιν (Θουκ.).

Σημ. Ἀντὶ τοῦ πολλῷ ἢ ὀλίγῳ εἴρηται συχνάκις τὸ πολὺ ἢ ὀλίγον.

δ) Δι' αἰτιατικῆς, ὡς ἀπέχει Πλάταια Θηβῶν σταδίους ἐβδομήκοντα (Θουκ.).

155. Ἡ σχέσις τοῦ ποσάκις ἐκφίεται διὰ τῶν ἀριθμητικῶν ἐπιρρημάτων ἄποξ, δίς, τρίς καὶ ἐν γένει διὰ τῶν ληγόντων εἰς -κις, ὡς τετράκις, πολλακις, ὀλιγάκις.

ε') Τὸ αἴτιον.

156. Ἡ σχέσις τοῦ αἰτίου εἶναι τριπλῆ· α') ἢ τοῦ ποιητικοῦ αἰτίου, β') ἢ τοῦ πιστικοῦ, προτρεπτικοῦ ἢ ἀναγκαστικοῦ καὶ γ') ἢ τοῦ τελικοῦ.

157. α') Τὸ ποιητικὸν αἴτιον, ἥτοι τὸ ἐνεργῶν πρόσωπον, ἐπὶ τῶν παθητικῶν ῥημάτων ἐκφίεται 1) διὰ γενικῆς μετὰ τῆς προθέσεως ὑπό, πολλακις διὰ τῆς παρὰ ἢ πρὸς καὶ σπανίως διὰ τῆς ἐκ, ὡς ὑπ' ἐμοῦ κοῖ σοῦ ὁ λόγος ἐπηνέβη (Πλ.) παρὰ πάντων ὁμολογεῖται (Ξεν.) Ἰσχύμαχος πρὸς πάντων καλὸς τε κάγαθός ἐπωνομάζετο (αὐτ.) τοῦτό μοι ἐκ Θεοῦ δέδοται (Πλ.).

2) Διὰ δοτικῆς συνήθως ἐπὶ τοῦ παθητικοῦ παρακειμένου ἢ ὑπερσυντελικῶς, ὡς ταῦτα ἡμῖν πέπρακται (Δημ.) καὶ ταῦτα ὁμολόγητο ἡμῖν τε καὶ σοὶ (Πλ.).

158. β') Τὸ προτρεπτικὸν ἢ ἀναγκαστικὸν αἴτιον ἐκφίεται

1) διὰ γενικῆς τῆς αἰτίας, ἥτις τίθεται α') μετὰ τοῦ θαυμάζειν, εὐδαιμονίζειν, οἰκτερεῖν καὶ τῶν ὁμοίων, ὡς τούτους τῆς τόλμης οὐ θαυμάζω (Θουκ.) τῆς ἐλευθερίας ὑμᾶς ἐγὼ εὐδαιμονίζω (Ξεν.) τοῦ πάθους ὠκτιρα αὐτόν (αὐτ.) καὶ 2) μετὰ τῶν

δικαστικῶν ῥημάτων διώκειν (=κατηγορεῖν ἐν δικαστηρίῳ), φεύγειν (=κατηγορεῖσθαι), δικάζειν, κρίνειν καὶ τῶν ὁμοίων, ὡς οἱ Πέρσαι δικάζουσι καὶ ἀχαριστίας (Ξεν.) καὶ θανάτου οὔτοι κρίνουσι (αὐτ.) ἀσεβείας φεύγω (Πλ.) Μέλντος ἀσεβείας ἐγράφατό με (αὐτ.).

2) Διὰ δοτικῆς ἀπλῆς ἢ καὶ μετὰ τῆς προθέσεως ἐπί, ὡς δειλία ἔλιπον τὴν τάξιν (Πλ.) ῥίγει ἀπωλλύμεθου (Ξεν.) Κῦρος ἤδετο τῇ στολῇ (αὐτ.) ἐπὶ τοῖς προγόνοις Ἀθηναῖοι μέγα φρονοῦσιν (αὐτ.).

3) Διὰ πλάγιας πτώσεως μετὰ προθέσεως, διὰ μετοχῆς (§ 297, β') καὶ δι' αἰτιολογικῆς προτάσεως (§ 322-3).

Σημ. καὶ διὰ τῆς ἀπλῆς αἰτιατικῆς τί καὶ ταῦτα ἐκφίεται τὸ αἴτιον, ὡς τί (=διὰ τί) τυνικάδε ἀφίξει; (Πλ.).

159. γ') Τὸ τελικὸν αἴτιον, ἥτοι ὁ σκοπός, δι' ὃν γίνεται τι, ἐκφίεται δι' ἐμπροθέτου πτώσεως (ἰδί Προθέσεις), μετοχῆς (§ 297, ε'), ἀπαρρηγμένου (§ 286) καὶ τελικῆς προτάσεως (§ 319-21).

δ') Τὸ κατὰ τι ἢ ἡ ἀναφορά.

160. Ὁ διορισμὸς τοῦ κατὰ τι ἢ τῆς ἀναφορᾶς ἐκφίεται

α') δι' αἰτιατικῆς ἀπλῆς ἢ καὶ μετὰ τῆς προθέσεως κατὰ, εἰς, πρὸς, ὡς ὁ ἄνθρωπος τὸν δάκτυλον ἀλγεί (Πλ.) τὴν φωνὴν Ἑλλήν (Ξεν.) καθαρὸς καὶ κατὰ τὸ σῶμα καὶ κατὰ τὴν ψυχὴν (Πλ.) οἱ διαφέροντες εἰς ἀρετὴν (Ξεν.).

Σημ. Συνθέσται εἰς δὴλωσιν τοῦ κατὰ τι τίθεται ἡ αἰτιατικὴ μῆκος, ἔρος, ἔξος, βάθος, μέγεθος, πλῆθος, ὄνομα, γένος, ἀριθμὸν, ὡς ῥεῖ ποταμὸς Κύδνος ὄνομα, εὖρος δύο πλέθρων (Ξεν.) ὁ ποταμὸς τοσοῦτος τὸ βάθος (αὐτ.) πλῆθος ὡς δισχίλιοι (αὐτ.).

β') Διὰ δοτικῆς, ὡς Κλέαρχος ἦν τῇ φωνῇ τραχὺς (Ξεν.) ἐγὼ οὔτε ποσὴν εἶμι ταχὺς, οὔτε χερσὶν ἰσχυρὸς (αὐτ.).

γ') Δι' ἀπαρρηγμένου, ὡς γυνὴ εὐπρεπῆς ἰδεῖν (Ξεν. = τὴν ὄψιν).

Αἱ προθέσεις.

161. Αἱ κριταὶ προθέσεις τίθενται ἐν τῷ λόγῳ διττῶς, α') ἐν συντάξει μετὰ πλάγιας πτώσεως, ὡς ἐν οἴκῳ, παρὰ νόμον καὶ β')

ἐν συνθέσει, ὡς ἔνοικος, παράνομος· αἱ δὲ καταχρηστικαὶ μόνον ἐν συνθέσει πλὴν τῆς πλῆρ ἐν τῷ πλημμελῆς.

162. Τῶν προθέσεων αἱ μὲν συντάσσονται μετὰ μιᾶς μόνον πτώσεως καὶ λέγονται μονόπτωτοι, αἱ δὲ μετὰ δύο καὶ λέγονται δίπτωτοι, αἱ δὲ καὶ μετὰ τῶν τριῶν καὶ λέγονται τρίπτωτοι.

α') Προθέσεις μονόπτωτοι.

1. Μετὰ γενικῆς ἢ ἀντί, ἀπό, ἐκ, πρό, (ἄχρι, μέχρι, ἄνευ, ἔνεκα).

163. α') Ἄντι ἐν συντάξει. Κυρία σημασία αὐτῆς εἶναι τὸ ἀντικρῆ, ὡς ἀντὶ πιτύων (=ἀντικρῆ) ἄνδρες ἐστάκασιν (Ξεν.), ἐξ ἧς προέκυψαν αἱ λοιπαὶ σημασίαι α') ἢ τῆς ἀντικαταστάσεως, ὡς βουλεύεται, ὅπως βασιλεύσει ἀντ' ἐκείνου (Ξεν.) β') ἢ τῆς ἀνταλλαγῆς, ὡς τὴν τελευταίαν ἀντὶ τῆς τῶν ζώντων σωτηρίας ἠλλάξαντο (Πλ.) γ') ἢ τῆς προτιμήσεως, ὡς ἀντὶ πολέμου εἰρήνην ἐλώμεθα (Θουκ.) δ') ἢ τῆς συγκρίσεως, ὡς αἰρετώτερός ἐστιν ὁ καλὸς θάνατος ἀντὶ αἰσχροῦ βίου (Ξεν.) ε') ἢ τῆς ἀμοιβῆς καὶ τῆς αἰτίας, ὡς τί ἡμῖν ἀντὶ τούτων ὑπηρετήσεις; (Ξεν.) ὠφέλισσω αὐτὸν ἀνθ' ὧν (=δι' ὅσα) εὖ ἔπαθον ὑπ' ἐκείνου (αὐτ.).

164. Ἐν συνθέσει σημαίνει α') ἀντικρῆ, ὡς ἀντιμέτωπος· β') ἀντικατάστασιν, ὡς ἀντικαθίστημι· γ') ἐναντίον, ὡς ἀντίπαλος· δ') ἀμοιβαίότητα, ὡς ἀνταδικῶ.

165. β') Ἀπό. Ἐν συντάξει ἢ ἀπό σημαίνει α') χωρισμὸν καὶ ἀπομάκρυνσιν, ὡς ἀπὸ τοῦ ὕδατος εἶργον αὐτοὺς οἱ Θραῖκες (Ξεν.) πόλις κεῖται ἀπὸ θαλάσσης (Θουκ.) β') ἀρχὴν καὶ κίνησιν ἀπὸ τόπου ἢ χρόνου, ὡς Κύρος ὤρμητο ἀπὸ Σάρδεων (Ξεν.) ἀπὸ τούτου τοῦ χρόνου (αὐτ.). Ἐκ τῆς σημασίας ταύτης δηλοῦται μεταφορικῶς ἢ ἔμμεσοι καταγωγῆ, ὡς οἱ ἀπὸ τοῦ Δημαράτου (Ξεν.) τὸ μέσον ἢ ὁ τρόπος, ὡς ἀπὸ τούτων τῶν χρημάτων συνέλεξε στρατεύματα (Ξεν.) ἀπὸ τοῦ προφανοῦς ἐμάχοντό (Θουκ.) ἀπὸ ταυτομάτου (Πλ.) καὶ τὸ αἶτιον, ὡς ἀπὸ τούτου τοῦ τολμήματος ἐπηνέθη (Θουκ.).

166. Ἐν συνθέσει σημαίνει α') χωρισμὸν καὶ ἀπομάκρυνσιν, ὡς ἀποχωρίζω, ἀπόδημος· β') ἀποβολὴν καὶ ἀπόλειπιν, ὡς ἀποβάλλω, ἀπομανθάνω (=λησμενῶ τὰ μνησθημένα)· γ') ὀπίσω, ὡς ἀποχωρῶ· δ') τὸ ὀφειλόμενον, ὡς ἀποδίδωμι· ε') ἐπίτασιν, ὡς ἀποθανμάζω, ἀπεργάζομαι.

167. γ') Ἐξ ἢ ἐκ. Ἐν συντάξει σημαίνει τὴν ἐκ τῶν ἐνδοῦ ἢ τῶν ἐγγυτάτω τιτὸς ἀρχὴν καὶ κίνησιν εἰς τὰ ἔξω α') ἐπὶ τόπου, ὡς τὰ ἐκ τῆς γῆς φερόμενα (Ξεν.) Ξέρξης ἐκ τῆς Ἑλλάδος ἀπεχώρει (αὐτ.) β') ἐπὶ χρόνου, ὡς ἦν ἐκ παιδὸς αὐτῷ ἑταῖρος (Ξεν.) ἐκ παλαιοῦ (αὐτ.).

169. Δι' αὐτῆς μεταφορικῶς δηλοῦται γ') ἄμεισοι καταγωγῆ, ὡς παῖδες αὐτῷ οὐκ ἐγίγοντο ἐκ τῆς γυναικὸς (Ξεν.) δ') τὸ αἷον, ὡς πῶς ἔχει ἐκ τοῦ τραύματος; (Ξεν.) ε') τὸ ὄργανον ἢ ὁ τρόπος, ὡς ἐκ χρυσῶν πίνομεν φιαλῶν (αὐτ.) βούλονται ἐκ παντὸς τρόπου κακῶς ἐμὲ ποιεῖν (Λυσ.) ζ') ἢ συμφωνία, ὡς ἐκ τῶν ἔργων χρὴ μᾶλλον ἢ ἐκ τῶν λόγων τὴν ψῆφὸν φέρειν (Λυσ.) ζ') ἢ ἔλεος, ὡς ἐποιούντο γεφύρας ἐκ τῶν φοινίκων (Ξεν.).

Σημ. Καὶ εἰς δῆλωσιν διευθύνσεως τίθεται, ὡς ἐκ δεξιᾶς, ἐκ πλαγίου.

170. Ἐν συνθέσει σημαίνει α') τὸ ἔξω, ὡς ἐκπέμπω, ἐκδημιος· β') τὸ ἐντελῶς, λιαρ, ὡς ἐκμανθάνω, ἐκπλεως.

171. δ') Πρό. Ἐν συντάξει ἢ πρό σημαίνει τὸ ἔμπροσθεν α') ἐπὶ χρόνον μετὰ τῆς σημασίας τοῦ πρότερον, ὡς πρὸ τῆς μάχης (Ξεν.) οἱ πρὸ ἡμῶν γεγονότες (αὐτ.) β') ἐπὶ τόπον, ὡς τὰ πρὸ ποδῶν (Ξεν.) τὸ πρὸ τῆς Κιλικίας τεῖχος (αὐτ.). Ἐκ τούτου προκύπτει ἢ σημασία 1) τῆς ἐπερασιπείσεως, ὡς στρατεύεται πρὸ τῆς χώρας (Ξεν.—ὕπερ). 2) τῆς προτιμήσεως, ὡς αἰρούμαι πρὸ ἡττης θανάτου (Πλ.).

172. Ἐν συνθέσει ἔχει τὰς αὐτὰς σημασίας, ἄς καὶ ἐν συντάξει, ὡς προλέγω, προχωρῶ, προκινδυνεύω, προτιμῶ.

172. ε') Ἄνευ. Ἡ μετὰ γενικῆς συντακτικῶς καταχρηστικῆς προθέσεως ἄνευ σημαίνει χωρισμὸν, ὡς ἄνευ τῶν ἐπιτηδείων στρατηγοῦ ὄφελος οὐδὲν (Ξεν.) Ἐνίοτε δὲ καὶ ἐπιτάσσεται τῆς γενικῆς ἀναφορικῆς ἀντωνυμίας, ὡς λιμένας ἔχετε, ὧν ἄνευ οὐχ οἶόν τε ναυτικῶ χροῖσθαι (Ξεν.).

174. ζ') Ἐνεκα (ἔνεκεν). Ἡ ἔνεκα μετὰ γενικῆς, μεθ' ἣν συνήθως τίθεται, σημαίνει α') τὸ τελικὸν αἶτιον, ὡς ἡδὺ μινδένα κολακεύειν ἔνεκα μισθοῦ (Ξεν.) β') ἐνίοτε τὸ ἀναγκαστικὸν αἶτιον, ὡς τῶν ἀδικημάτων ἔνεκα αὐτοὺς ἀπέκτειναν (Λυσ.) γ') τὸ ὄσον ἐξαρτᾶται, οἶον ἔνεκά γε ὑψησμμάτων ἐδεδώκει δίκην (Δημ.).

175. ζ') *Μέχρι* καὶ *ἄχρι* ἐν συντάξει μόνον μετὰ γενικῆς σημαίνουσι τὸ τοπικὸν ἢ χρονικὸν ὄριον, ὡς παρετέτατο ἢ τάφρος μέχρι τοῦ Μυδίας τείχους (Ξεν.) ἠκροβολίζοντο μέχρι ἑσπέρας (αὐτ.) ἀπὸ τῆς ἀρχῆς ἄχρι τῆς τελευταίας διεξῆλθον (Δημ.).

2. Μετὰ δοτικῆς ἢ ἐν καὶ ξὺν ἢ δύν.

176. α') *Ἐν*. Ἐν συντάξει μετὰ δοτικῆς ἢ πρόθεσις ἐν σημαίνει α') τὴν ἐν τόπῳ στάσις, ὡς ἐν Ἀθήναις, ἐν τῇ πόλει· β') τὸν χρόνον, ἐντός τοῦ ὁποίου γίνεται τι, ὡς ἐν ἐβδομήκοντα ἔτεσιν οὐδ' ἂν εἰς λάθοι πονηρὸς ὢν (Λυσ.)· γ') τὸ ἐνώπιον ἢ μεταξὺ, ὡς οἱ ἐν τῷ δήμῳ λέγοντες (Δημ.) ταῦτα νόμιμα ἦν ἐν Μήδοις· δ') τὸ ὄργανον καὶ τὸν τρόπον, ὡς ἐν ὄπλοις πάρεσι (Ξεν.) οὐδεὶς ἤκουσεν ἐν γε τῷ φανερωῷ (αὐτ.)· ε') ἐξάρτησις ἐκ τινος, ὡς ἐν σοὶ πάντα ἐστίν (Ξεν. = ἐκ σοῦ πάντα ἐξαρτῶνται).

Σημ. α') Ἡ ἐν εὔρηται καὶ μετὰ γενικῆς κατ' ἔλλειψιν τῆς δοτικῆς οἴκῳ, τόπῳ καὶ τῶν ὁμοίων, ὡς ἐν Ἀοίφρονος (Πλ. = οἴκῳ)· ἐν Διονύσου (Δημ. = θεάτρῳ)· συνθίστατον δὲ τὸ ἐν Ἄδου (Δημ.).

Σημ. β') Ἡ ἐν μετὰ δοτικῆς καὶ ῥηματικῶν τινῶν ἀποτελεῖ περιφρασιν, ὡς ἐν αἰτίᾳ ἔχω τινὰ (Θουκ. = αἰτιώμαί τινα)· ἐν ἐλπίδι εἰμι (Ξεν. = ἐλπίζω)· ἐν ὀργῇ ἔχω τινὰ (Θουκ. = ὀργίζομαι τινι)· Οὕτω καὶ αἰ φράσεις ἐν καιρῷ εἰμι ἢ γίγνομαι τινι = εἰμι ἢ γίνομαι χρήσιμός τινι.

177. Ἐν συνθέσει σημαίνει α') τὸ ἐντός, ὡς ἐνοικῶ· β') τὸ ἐμπροσθεν, ὡς ἐναντίος· γ') συμφωνίαν, ὡς ἐννομος.

178. β') *Ξὺν* ἢ *σύν*. Ἐν συντάξει ἢ σὺν μετὰ δοτικῆς σημαίνει κυρίως τὸ ὁμοῦ, ὡς ἐπαιδεύετο σὺν τῷ ἀδελφῷ (Ξεν.), ἰξ οὗ προκύπτει ἢ σημασία α') τῆς βοηθείας, ὡς τὸν ἀδικούντα σὺν τοῖς θεοῖς ἀμυνόμεθα· β') τῆς συμφωνίας, ὡς σὺν τοῖς νόμοις ἠναντιώθη Σωκράτης (Ξεν.) καὶ γ') τοῦ τρόπου, ὡς σὺν γέλωτι ἦλθον (αὐτ.).

Σημ. Ἡ σὺν, (πλὴν τοῦ σὺν τοῖς θεοῖς), εὔρηται μᾶλλον παρὰ ποιηταῖς καὶ Ξενοφῶντι, παρὰ δὲ τοῖς ἄλλοις πεζογράφοις ἀπαντᾷ ἢ μετὰ καὶ γενικῆ.

179. Ἐν συνθέσει σημαίνει α') τὸ ὁμοῦ, ὡς συνοικῶ· β') βοηθίαν ὡς συμπράττω.

3) Μετ' αἰτιατικῆς ἢ εἰς, ὡς, ἀνά.

180. α') *Ἐς* ἢ *εἰς*. Ἐν συντάξει ἢ πρόθεσις εἰς μετ' αἰτιατικῆς σημαίνει α') τὴν εἰς τὰ ἔνδον ἢ τὰ ἐγγυτάτω τινὸς κίνησιν, ὡς εἰς Ἑλλάσποντον εἰσέπλει (Ξεν.). Καὶ μετ' ἐμφύλων, ὅταν νοήται ἢ τοπικῆ ἢ νομα, ὡς Πέλοψ ἦλθεν εἰς ἀπόρους ἀνθρώπους (Θουκ. = εἰς τὴν χώραν ἀπόρων)· εἰς ὑμῖς εἰσεμῖ (Πλ. = εἰς τὸ δικαστήριον)· ἴτι δὲ καὶ ἡ σημασία τοῦ ἐνώπιον, ὡς εἰς ὑμᾶς λέγει (Ξεν.)· β') τὸ ὄριον ἐκτάσιως τινος = μέχρι, 1) ἐπὶ τόπου, ὡς ἐκ θαλάττης εἰς θάλατταν (Ξεν.)· 2) ἐπὶ χρόνου, ὡς εἰς τὴν ὑστεραίαν οὐχ ἦκε (αὐτ. = μέχρι τῆς ὕστερ.)· 3) μεταφορικῶς, ὡς τεθραυμένη εἰς πολυσαρκίαν (Ξεν. = μέχρι πολυσ.) ἐς δύναμιν = ἕως ἐκεῖ ὅπου φθάνει ἢ δ. εἰς δέον = δειόντως· εἰς ὑπερβολὴν = ὑπερβαλλόντως. Μετ' ἀριθμητικῶν δὲ σημαίνει τὸ περίπου, ὡς εἶχε τοξότας καὶ σφενδονήτας εἰς τριακοσίους (Ξεν.) ἢ διακομήν, ὡς παρατάττονται εἰς ὀκτῶ (αὐτ.) γ') σκοπὸν, ὡς εἰς τὸν πρὸς ὑμᾶς πόλεμον πλέον ἢ πεντακισχίλια τάλαντα παρέσχε (Ἰσ.)· δ') ἀναφορὰν (= ὡς πρὸς,) ὡς τὰ εἰς τὸν πόλεμον ἔργα (Ξεν.).

Σημ. Καὶ μετὰ γενικῆς ἀπαντᾷ ἢ εἰς κατ' ἔλλειψιν τοῦ οἴκου, ὡς εἴμι εἰς Ἀγάθωνος (Πλ.) αἰέποτε δὲ εἰς Ἄδου, ὡς ὅς ἂν εἰς Ἄδου ἀφίκεται (Πλ.).

181. Ἐν συνθέσει ἢ εἰς σημαίνει κυρίως κίνησιν εἰς τὰ ἔνδον, ὡς εἰσέρομαι.

182. β') *Ἦε*. Ἡ καταχρηστικὴ πρόθεσις ὡς ἐν συντάξει μόνον τίθεται μετ' αἰτιατικῆς προσώπου δηλοῦσα διαίθεσιν, ὡς Τισσαφέρους πορεύεται ὡς βασιλέα (Ξεν.).

183. γ') *Ἀνά*. Ἐν συντάξει ἢ ἀνά μετ' αἰτιατικῆς σημαίνει α') διαίθεσιν ἐκ τῶν κάτω πρὸς τὰ ἄνω, ὡς ἀνά τὸν ποταμὸν πλέουσιν (Ἡρ. = ἄνω πρὸς τὰς πηγὰς)· β') ἔκτασιν τοπικῆν, ὡς πλανῶμαι ἀνά τὰ ὄρη (Ξεν.)· γ') διακομήν, ὡς ἐποίησαν ἐξ λόχους ἀνά ἑκατὸν ἀνδρας (αὐτ.).

Σημ. Οὕτω καὶ αἰ φράσεις ἀνά κράτος (Ξεν.) ἀνά στόμα (αὐτ.) ἀνά λόγον (Πλ.).

184. Ἐν συνθέσει σημαίνει α') τὸ ἄνω, ὡς ἀναβαίνω· β') τὸ ὀπίσω, ὡς ἀναχωρῶ· γ') τὸ πάλιν, ὡς ἀνανεῶ· καὶ δ') ἐπίτασιν, ὡς ἀναβοῶ.

β'. Προθέσεις δίπτωτοι.

Μετὰ γενικῆς καὶ αἰτιατικῆς ἢ διὰ, κατὰ, μετὰ, ὑπέρ.

185. α') Διὰ. Μετὰ γενικῆς ἐν συντάξει ἢ διὰ σημαίνει α') τὸ διὰ μέσον τοπικῶς, ὡς ἐπορεύοντο διὰ χιόνος πολλῆς (Ξεν.) ἢ καὶ ἕκαστον τοπικῶν, ὡς διὰ μακροῦ καὶ μὴ ἰκανῶς ὄρω τι (Πλ. = εἰς μακρὴν ἀπόστασιν)· β') χρονικὴν διάρκειαν, ἐντὸς τῆς ὁποίας ἢ μετὰ τὴν ὁποίαν γίνεται τι, ὡς Σωκράτης διὰ παντός τοῦ βίου ὠφέλει (Ξεν. = κατ' ὅλον τὸν β.)· τοῦτο γίνεται δι' ἔτους πέμπτου (Ξεν.) γ') τὸ ὄργανον καὶ τὸν τρόπον, ὡς ἔλεγε δι' ἐοικένεως τοιαύδε (Ξεν.) διὰ ταχέων τὸ πόλεμον ποιοῦνται (αὐτ.).

Σημ. Πολλὰ πράξεις εὐρηνται μεταφορικῶς, ὡς διὰ φιλίας ἰέναι τινὶ (Ξεν.), οὐ ἀντίθετον διὰ παντός πολέμου ἰέναι τινὶ διὰ δικαιοσύνης ἰέναι (Πλ.) τὰ τῶν συμμάχων διὰ χειρὸς ἔχειν (Θουκ. = μεταξὺ)· πάντες τὸν Κύρον διὰ στόματος εἶχον (Ξεν. = ἐν τῷ στόματι).

186. Μετ' αἰτιατικῆς σημαίνει κυρίως τὸ πειστικόν ἢ ἀναγκαστικόν αἴτιον, σπανίως τὸ τελικόν, ὡς ἐτετίμητο ὑπὸ Κύρον δι' εὐνοίαν (Ξεν.) διὰ καῦμα οὐ δύνανται οἰκεῖν ἄνθρωποι (Ξεν.) διὰ δόξαν προγόνων (Πλ.).

187. Ἐν συνθέσει σημαίνει α') τὸ διὰ μέσον, ὡς διαβαίνω· β') διάρκειαν, ὡς διατελῶ· γ') διάλειμμα, ὡς διαλείπω· δ') χωρισμὸν καὶ διακομὴν, ὡς διίστημι, διαδίδωμι· ε') ἐπίτασιν, ὡς διόσημος· ζ') ἀμοιβαίότητα, ὡς διαγωνίζομαι.

188. β') Κατὰ. Μετὰ γενικῆς ἐν συντάξει ἢ κατὰ σημαίνει α') τὴν ἀπὸ τῶν ἄνω πρὸς τὰ κάτω κίνησιν ἢ ἀπλῶς τὸ ἐποκάτω, ὡς ἦλαντο κατὰ τῆς πέτρας (Ξεν.) κατὰ τῆς γῆς ὑποδύομαι ὑπὸ τῆς αἰσχύνης (Ξεν.) ὁ κατὰ γῆς (αὐτ. = ὁ τεινεώς)· β') τὸ ἐναντίον, ὡς τοῦτο τελευταῖον κατ' ἐμοῦ εἶπε (Ξεν.) γ') ἀναγοράν, ὡς ταῦτα κατὰ πάντων (= περὶ) Περσῶν ἔχομεν λέγειν (αὐτ.).

189. Μετ' αἰτιατικῆς ἢ κατὰ σημαίνει α') τὴν πρὸς τὰ κάτω ἢ διὰ μέσον κίνησιν ἐπὶ τοπικῆς ἐκτάσεως, ὡς τὸ ὕδωρ κατὰ τὰς τάφρους ἐχώρει (Ξεν.) ἐπορεύοντο κατὰ γῆν (Θουκ.) β') τὸ καταρτικρῶς, ὡς οἱ κατὰ τοὺς Ἑλληνας τεταγμένοι (Ξεν.) γ') τὴν ἐν τόπῳ στάσιν μετὰ τῆς ἐπιστημοσύνης τῆς ἐκτάσεως, ὡς οἱ κατὰ

τὴν Ἀσίαν ὑπὸ βασιλεῖ ὄντες (Ξεν.) δ') χρόνον, ὡς Λυκούργος κατὰ τοὺς Ἡρακλείδας λέγεται γενέσθαι (Ξεν. = κατὰ τὸν χρόνον τῶν Ἡρ.). Ἰάσων μέγιστος ἦν τῶν καθ' αὐτὸν (αὐτ. = τῶν συγγόνων του)· ε') συμφωνίαν, ὡς κατὰ τὸν νόμον (Ξεν.) κατὰ λόγον τῆς δυνάμεως (αὐτ.) ζ') τρόπον, ὡς κατὰ σπουδὴν φεύγειν (Ξεν.) κατὰ κράτος (αὐτ. = βίχ)· κατὰ τάχος (Θουκ.) καθ' ἡσυχίαν (Ξεν.) ζ') αἰτίαν, ὡς κατὰ ἔχθος τὸ Ῥηγίων (Θουκ. = ἐνικα ἔχθ.) κ') χωρισμὸν καὶ διακομὴν, ὡς κρινέσθων οἱ ἄνδρες καθ' ἓνα ἕκαστον (Ξεν.) ἐσκήνουν κατὰ τάξεις (αὐτ.) θ') ἀναγοράν, ὡς τὰ κατὰ Πausανίαν καὶ Θεμιστοκλέα (Θουκ.) ι') σκοπὸν, ὡς ἀναβαίνει κατὰ θέαν τοῦ χωρίου (αὐτ.) ια') κατοπίαν, ὡς Ἀθηναῖοι κατὰ πόδας ἐπλεον (Ξεν.).

190. Ἐν συνθέσει σημαίνει α') τὸ κάτω, ὡς καταβαίνω· β') ἐπίτασιν, ὡς κατέρχομαι, κάθοδος· γ') τὸ ἐναντίον, ὡς κατηγορῶ· δ') ἐπίτασιν, ὡς κατακαίω· ε') παράτασιν τοῦ πρόπορος, ὡς καταχρῶμαι· ζ') φθοράν, ὡς κατακυβεύω.

191. γ') Μετὰ. Μετὰ γενικῆς ἐν συντάξει ἢ μετὰ σημαίνει α') τὸ ὁμοῦ, ὡς αὐτὸς τε καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ (Ξεν.) ἐπλεῖ μετὰ δέκα τριῶν (αὐτ.) β') τρόπον, ὡς ἰκετεύει μετὰ πολλῶν δακρύων (Πλ.).

192. Μετ' αἰτιατικῆς ἢ μετὰ σημαίνει α') τὸ ὑστερον, ὡς Δαρεῖος μετὰ Καμβύσην Περσῶν ἐβασίλευσε (Θουκ.) μετὰ τὴν ἐν Μαραθῶνι μάχην (αὐτ.) τὸ δὲ μετ' ἡμέραν (Ξεν.) = μετὰ τὴν ἐμφάνειν τῆς ἡμ. τὴν ἡμέραν· β') τὸ μεταξὺ, ὡς ταῦτα μετὰ χειρῶν ἔχετε (Αἰσχ.).

193. Ἐν συνθέσει ἢ μετὰ σημαίνει α') μεταχρῆν, ὡς μεταλαμβάνω· β') τὸ μεταξὺ, ὡς μεταίχμιον· γ') τὸ ὀπισθεν, ὡς μεταθέω· δ') μεταβολήν, ὡς μετανοῶ.

194. δ') Ὑπέρ. Μετὰ γενικῆς ἐν συντάξει ἢ ὑπέρ σημαίνει α') κίνησιν εἰς τὰ ἑπεράνω τινός ἢ ἀπλῶς τὸ ἑπεράνω ἐν στάσει, ὡς ὁ ἥλιος τοῦ θέρους ὑπὲρ ἡμῶν αὐτῶν καὶ τῶν στεγῶν πορεύεται (Ξεν.) ὑπὲρ τῆς κόμης γήλοφος ἦν (αὐτ.) β') ἐπεράσπισιν ἢ πρὸς χάριν, ὡς καλῶς ὑπὲρ τῆς πόλεως ἀποθνήσκει (Ισ.) πονεῖ ὑπὲρ σοῦ (Ξεν.) γ') ἀντικατάστασιν, ὡς ἐγὼ ὑπὲρ σοῦ ἀποκρινοῦμαι (Πλ. = ἀντί, εἰς τὴν θέσιν σου)· δ') ἀναγοράν, ἢ τὸ

περὶ οὗ ὁ λόγος, ὡς ἢ περὶ οἶον, ὑπὲρ οὗ νῦν μίλλετε τὴν ψῆφον φέρειν (Λυκ.) ε) σκοπὸν, ὡς ὑπὲρ τοῦ μὴ παθεῖν κακῶς ὑπὸ Φιλίππου (Δημ.) ς) αἰτίαν, ὡς ὑπὲρ τῶν γεγενημένων ὀργίζονται (Ἰσ.=διὰ τὰ γεγ.).

195. Μετὰ αἰτιατικῆς ἢ ὑπὲρ σημαίνει τὸ ἐπεράνω καὶ πέραν ὁρίων τινός α') τοπικῶς, ὡς ἐπολέμει τοῖς Θραξὶ τοῖς ὑπὲρ Ἑλλάσποντον οἰκοῦσι (Ξεν.) β') χρονικῶς, ὡς ὑπὲρ τὰ Μηδικὰ (Θουκ.=πέραν. πρὸ τῶν Μ.) οἱ ὑπὲρ τὰ στρατεύσιμα ἔτη γεγονότες (Ξεν.) γ') μεταφορικῶς, ὡς οὐδεπώποτε ἐπὶ ταῖς εὐτυχίαις ὑπὲρ ἄνθρωπον ἐφρόνησα (Ξεν.) ὑπὲρ ἱμῖς τὰ εἰρημένα εἴηται (Πλ.=ὑπὲρ τὴν διανοητικὴν ἡμῶν δύναμιν) ὑπὲρ δύναμιν (Δημ.)

196. Ἐν συνθέσει ἢ ὑπὲρ σημαίνει α) τὸ ἐπεράνω καὶ πέραν, ὡς ὑπερβαίνω, ὑπερμετρος· β) ὑπεραχίρ, ὡς ὑπερέχω· γ) ὑπερβολήν, ὡς ὑπερπλουτος· δ) ὑπεράσπισιν, ὡς ὑπεραπολογουμάν· ε) περιφρόνησιν, ὡς ὑπερορῶ.

γ) Προθέσεις τριπτοῦται, ἢ περὶ, ἀμφὶ, παρὰ, πρὸς, ἐπὶ, ὑπό.

197. α') Περὶ. Μετὰ γενικῆς ἢ περὶ ἐν συντάξει σημαίνει α') τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος ἢ ἀναφορὰν (=ὡς πρὸς) μάλιστα μετὰ τῶν φράσεων σηματικῶν ῥημάτων, ὡς κήρυκας ἐπέμψε περὶ σπονδῶν (Ξεν.) περὶ τούτου μέλλετε τὴν ψῆφον φέρειν (Λυκ.) περὶ βρώσεως καὶ πόσεως οὕτω Σωκράτης παρεσκευασμένος ἦν (Ξεν.) ἐφοβοῦντο περὶ τῆς χώρας (αὐτ.) β') τὸ πλείον ἢ ἐν ταῖς φράσεσι περὶ πολλοῦ, πλείστον, παρθεῖς, ποιῶμαι ἢ ἡγοῦμαι τι=πολύ ἢ πλείον, πλείστον, ὑπὲρ πᾶν τιμῶ ἢ νομίζω τι, ὡς ἀλήθειαν περὶ πολλοῦ ποιητέον (Πλ.)

Σημ. Κατ' ἀνχλογίαν τοῦ περὶ πολλοῦ ποιῶμαι ἐσχηματίσθησαν καὶ αἱ φράσεις περὶ πλείονος, περὶ ὀλίγον, περὶ ἐλάττωτος, περὶ οὐδενός ποιῶμαι ἢ ἡγοῦμαι τι, ὡς περὶ πλείονος ποιῶνται τὰ ψευδῆ τοῦ ἀληθοῦς (Πλ.) ἀποκτεινύναι ἄνθρώπους περὶ οὐδενός ἡγοῦντο (Λυκ.)

198. Μετὰ δοτικῆς ἢ περὶ σημαίνει α') τὸ περίε, ὡς στρεπτοὺς εἶχον περὶ τοῖς τραχήλοις καὶ ψέλια περὶ ταῖς χερσὶ (Ξεν.) β') ἀναφορὰν, ὡς Ζεὺς ἔδωκε περὶ τῷ γένει ἡμῶν (Πλ.=ὡς πρὸς ἢ διὰ τὸ γ.).

199. Μετ' αἰτιατικῆς ἢ περὶ σημαίνει γενικῶς τὸ περίε, ὡς ἔθεντο τὰ ὄπλα περὶ τὴν σκηνήν. Ἐκ ταύτης προκύπτει ἢ σημασίς α') τῆς ἀσχολίας εἰς τι, ὡς οὔτοι μὲν περὶ ταῦτα ἦσαν (Ξεν.) ὁ περὶ τὸν ἵππον (αὐτ.=ὁ ἀσχολούμενος εἰς τὸν ἵπ. ὁ ἵπποκόμος). β') τῆς ἀναφορᾶς, ὡς τὰ περὶ τοὺς θεοὺς (Ξεν.) τὰ περὶ τὴν γεωργίαν (αὐτ.) γ') τοῦ περίπου, ὡς ἀπέθανον περὶ πεντήκοντα (Ξεν.) ἦδη ἦν περὶ πλήθους ἀγορῶν (αὐτ.)

Σημ. Διὰ τοῦ οἱ περὶ τινα σημαίνεται α') τὸ ὀνομαζόμενον πρόσωπον καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ, ὡς οἱ περὶ Ξενοφῶντα ἔνδον ἦσαν (Ξεν. ὁ Ξ. καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ) β') οἱ περὶ τὸ ὀνομαζόμενον πρόσωπον, ὡς τίς κοσμῶν κάλλιον φαίνεται στολαῖς τοὺς περὶ αὐτὸν ἢ βασιλεὺς (Ξεν.) γ') μόνον τὸ ὀνομαζόμενον πρόσωπον, ὅπερ εἶνε σύνθετος παρὰ μεταγενεστέρους, μάλιστα παρὰ Πλουτάρχῳ, ὡς λέγεις τὴν τῶν θεῶν κρίσιν, ἦν οἱ περὶ Κέκροπα ἔκριναν (Ξεν.=ὁ Κέκροψ).

200. Ἐν συνθέσει ἢ περὶ σημαίνει α') τὸ περίε, ὡς περιάγω. β') ἐπεροχίην, ὡς περιγίγνομαι. γ') τὸ λίαν, ὡς περιχαρής. δ) περιφρόνησιν, ὡς περιορῶ.

201 β') Ἀμφί. Μετὰ γενικῆς ἢ ἀμφὶ εἶνε σπανία ἐν τῷ πεζῷ τῶν Ἀττικῶν λόγῳ καὶ σημαίνει ἀναφορὰν (=ὡς πρὸς), ὡς ἡ δίκη ἢ ἀμφὶ τοῦ πατρός (Ξεν.)

Σημ. Μετὰ δοτικῆς ἀπαντᾷ παρὰ ποιηταῖς μόνον καὶ τῷ Προδότηῳ=περὶ μετὰ δοτικῆς.

202. Μετ' αἰτιατικῆς ἢ ἀμφὶ σημαίνει κυρίως τὸ ἀμφοτέρωθεν, κατὰ τὰ ἄλλα δὲ ἰσοδυναμεῖ τῇ περὶ μετ' αἰτιατικῆς, ὡς συλλέγεται τὸ στράτευμα ἀμφὶ τὸν Πακτωλὸν (Ξεν.) καταλαμβάνουσι τοὺς φύλακας ἀμφὶ πῦρ καθημένους (αὐτ.) τοὺς ἀμφὶ γῆν ἔχοντας (αὐτ.=τοὺς γιωργοὺς) εἶναι ἀμφὶ τὰ ἱερά (αὐτ.) ἦν ἀμφὶ ἀγορᾶν πλήθουςαν (αὐτ.) ἀμφὶ μέσας νύκτας (Ξεν.)

Σημ. Τὸ οἱ ἀμφὶ τινα=τῷ οἱ περὶ τινα, ὡς οἱ ἀμφὶ Θρασύβουλον (Ξεν.)

203. Ἐν συνθέσει σημαίνει ἀμφοτέρωθεν, ὡς ἀμφίστομος· καὶ περίε, ὡς ἀμφιέννυμαι.

204. Παρὰ. Μετὰ γενικῆς ἐν συντάξει ἢ παρὰ σημαίνει α') τὸ ἐκ μέρους, ὡς παρὰ βασιλέως πολλοὶ πρὸς Κύρον ἀπῆλθον (Ξεν.) καὶ β') τὸ ποιητικὸν αἴτιον, ὡς παρὰ πάντων ὁμολογεῖται (αὐτ.).

205. Μετὰ δοτικῆς προσώπου ἢ παρὰ σημαίνει α') πλησίον, ὡς οὐ παρὰ μητρὶ σιτοῦνται οἱ παῖδες, ἀλλὰ παρὰ διδασκάλῳ (Ξεν.) β') κρίσιν, ὡς δοκεῖς παρ' ἡμῖν οὐ βεβούλευσθαι κακῶς (Σοφ.) γ') κτῆσιν, ὡς τὸ παρ' ὑμῖν ναυτικὸν (Θουκ.).

206. Μετ' αἰτιατικῆς σημαίνει α') διεύθυναι πρὸς πρόσωπον, ὡς ἤγε τοὺς νεανίσκους παρὰ τὸν Χειρίσοφον (Ξεν.) β') κίνησαι πλησίον τινός καὶ παραλλήλως, ἢ ἀπλῶς τὸ πλησίον, ὡς ἔπλεε παρὰ γῆν (αὐτ.) παρὰ τὴν ὁδὸν κρήνη ἦν (αὐτ.).

Σημ. Ἐκ τῆς σημασίας ταύτης ἐγεννήθησαν αἱ φράσεις παρ' ὀλίγον, παρὰ μικρὸν ποιῆσθαι τι (= πρὸ ὀλίγον τιμᾶν τι), παρ' οὐδέν ἡγεῖσθαι ἢ τίθεισθαι τι = οὐδέν θεωρεῖν τι, ὡς παρ' οὐδέν ἡγεῖτο τὰς ἡμετέρας συνθήκας (Δημ.) ἐνιοὶ παρ' ὀλίγον ἐποιοῦντο τὸν Κλέανδρον (Ξεν.) Καὶ ἐκ τῆς σημασίας τοῦ πλησίον ἢ τῆς διαφορᾶς καὶ ἐλλείψεως, ὡς παρὰ μικρὸν ἦλθον ἀποθανεῖν ('Ισ. = ἦλθον πολὺ πλησίον τοῦ θανάτου, ὀλίγον ἔλειψε ν' ἀποθάνω). Φίλιππον παρ' ὀλίγας ψήφους ἐτιμήσατε (Δημ. = ὀλίγα ψ. ἔλειπον).

γ') παρὰθῆσιν, ὡς ἡλίου ἐκλείψεις πυκνότεραι παρὰ τὰ μνημονευόμενα ξυνέβησαν (Θουκ.) δ') τὸ ἐναντίον, ὡς παρὰ τοὺς νόμους (Ξεν.) παρὰ τὴν δόξαν (αὐτ.) ε') χρόνον, ὡς παρὰ πότον (Ξεν.) παρὰ πάντα τὸν χρόνον (Πλ.) στ') αἰτίαν, ὡς Φίλιππος οὐ παρὰ τὴν αὐτοῦ ρώμην ἐπιπύξεται (Δημ.)

207. Ἐν συνθέσει σημαίνει α') τὸ ἐκ μέρους, ὡς παραλαμβάνω β') τὸ πλησίον, ὡς παρακάθημαι γ') τὸ ἐναντίον ἢ μὴ ὀρθῶν, ὡς παραβαίνω, παρανοῶ δ') τὸ πλαγίως, λάθρα, ὡς παρεϊσδύομαι ε') περιφρόνησιν, ὡς παρορῶ.

208. Πρὸς. Μετὰ γενικῆς ἐν συντάξει ἢ πρὸς σημαίνει τὸ ἐκ μέρους τινός τοπικῶς, ὡς Χαλκίς πρὸς τῆς Βοιωτίας κεῖται (Δημ. = ἐκ μέρους). Ἐκ τούτου προκύπτει ἡ σημασία α') τοῦ πρὸς ἀφέλειαν ἢ χάριν τινός, ὡς θεὸς πρὸς ἡμῶν ἔσται (Θουκ.) ἀκούσατέ μου πρὸς θεῶν (Ξεν. = πρὸς χάριν, ἐν ὀνόματι) β') τῆς καταγωγῆς, ὡς Ἀλκαβιάδης πρὸς πατρός μὲν Ἀλκμεωνιδῶν ἦν, πρὸς μητρός δὲ Ἰππονίκου (Δημ. = ἐκ μέρους τοῦ π.) γ') τοῦ ἀρμόζοντος ἢ ἰδιόμορφος τινι, ὡς ἄτοπα λέγεις καὶ οὐδαμῶς πρὸς σοῦ (Ξεν. ἀρμόζοντά σοι) οὐκ ἦν πρὸς τοῦ Κύρου τρόπου (αὐτ. = ἴδιον τοῦ τρόπου) δ') τοῦ κατὰ τὴν κρίσιν τινός, ὡς τρόπος πρὸς θεῶν εὐσεβῆς, πρὸς ἀνθρώπων αἰσχρὸς (Ξεν.) ε') τοῦ ποιη-

τικῶν αἰτίων, ὡς Ἰοχόμαχος πρὸς πάντων καλὸς τε κάγαθός ἐπιωνομάζετο (Ξεν.).

209. Μετὰ δοτικῆς σημαίνει α') τὸ πλησίον, ὡς πρὸς τῇ οἰκίᾳ λίμνη ὕδατος (Ξεν.) β') προσθήκη, ὡς πρὸς τούτοις μανθάνουσι καὶ τοξεύειν (αὐτ.).

Σημ. Ἐν ταῖς φράσεσι πρὸς δ' ἔτι, πρὸς δὲ καὶ ἄνευ δοτικῆς καίται ἐπιρρηματικῶς = πρὸς τούτοις.

210. Μετ' αἰτιατικῆς ἢ πρὸς σημαίνει διεύθυναι πρὸς τι α') ἐπὶ τόποις, ὡς πρὸς Ἑλλάσποντον ὄρᾳ (Θουκ.) β') ἐπὶ χρόνον εἰς δῆλωσιν τοῦ περιπέου, ὡς πρὸς ἡμέραν ἐγίγνετο (Ξεν. = ἐγγὺς ἡμέρα ἦν) γ') μεταφορικῶς σημαίνει 1) διεύθυναι πρὸς πρόσωπον φιλικὴν ἢ ἰχθρικὴν, ὡς καὶ ἐγὼ ἦκω πρὸς σὲ (Ξεν.) ἢ ἐν Μαραθῶνι μάχῃ Μῦθων πρὸς Ἀθηναίους (Θουκ.) 2) ἀναφορᾶν, ὡς τὰ πρὸς τὸν πόλεμον (Ξεν.) 3) σύγκρισιν, ὡς χώρα πρὸς τὸ πλῆθος τῶν πολιτῶν ἐλαχίστη ('Ισ.) 4) συμφωνίαν, ὡς πρὸς αὐτὸν ὠρχήσαντο (Ξεν.), ἔξ οὗ 5) τρόπον, ὡς πεισθεῖς πρὸς ψιλίαν ἀφῆσει (Ξεν. = φιλικῶς) 6) σκοπὸν, ὡς πρὶν καταλύσαι πρὸς ἄριστον (Ξεν.) πρὸς χάριν λέγω (Δημ.).

211. Ἐν συνθέσει ἢ πρὸς σημαίνει α') διεύθυναι, ὡς προσάγω β') τὸ πλησίον, ὡς προσοικῶ γ') προσθήκη, ὡς προσαιτῶ δ') τὸ ἐναντίον, ὡς προσπολεμῶ.

212. ε') Ἐπί. Μετὰ γενικῆς ἐν συντάξει ἢ ἐπὶ σημαίνει τὸ ἐπάνω α') τοπικῶς εἰς δῆλωσιν στάσιος ἢ διευθύνσεως ἢ τοῦ πλησίον, ὡς οὐτ' ἐπὶ γῆς οὐθ' ὑπὸ γῆς (Πλ.) ἐπλεον ἐπὶ Λέσβου (Θουκ.) κελεύει αὐτοῦ μεῖναι ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ (Ξεν.) β') χρονικῶς, ὡς ἐπὶ τῆς ὀλιγαρχίας — ἐπὶ τῆς δημοκρατίας ('Ισ.) ἐπὶ Κύρου (Ξεν.) ἐφ' ἡμῶν (Λυσ.).

γ') μεταφορικῶς 1) τὸ σημεῖον τῆς ἐφαρμογῆς, ὡς τὸ δίκαιον, ἂν τ' ἐπὶ μικροῦ ἂν τ' ἐπὶ μεγάλου παραβαίνῃ, τὴν αὐτὴν ἔχει δύναμιν (Δημ.) 2) τὸ ἐνώπιον, τὰ ὁμολογημένα ἐπὶ τοῦ δικαστηρίου ('Ισκι.) 3) τὴν ἀπό τινος ἐξάρτησιν, ὡς οἱ Ἕλληνες αὐτοὶ ἐφ' ἑαυτῶν ἐχώρουν (Ξεν. = στερηζόμενοι εἰς ἑαυτοὺς μόνους, αὐτοὶ μόναι των) ἐκ τούτου 4) ἡ σημασία τῆς κατὰ μήκος ἢ βάθος παρατάξεως, ὡς ἐτάχθησαν ἐπὶ τεττάρων (Ξεν.).

213. Μετὰ δοτικῆς ἢ ἐπὶ σημαίνει α') τὸ ἐπάνω, ὡς οἱ Θρηῆκες

ἀλωπεκᾶς ἐπὶ ταῖς κεφαλαῖς φοροῦσι (Ξεν.) ε') τὸ πλησίον, ὡς εἰς Ἰσσοῦς πόλιν ἐπὶ τῇ θαλάττῃ οἰκουμένην (Ξεν.) γ') τὸ εἰν τὴν ἐξουσίαν τινός, ὡς ἐπὶ σοὶ ἔσται (αὐτ.) δ') ἀκοιουθίαν, κατόπιν, ὡς ὀλίγοι τῶν ἐπὶ πᾶσιν ἀπέθανον (Ξεν.—τῶν ὑπισθοφυλάκων) ἀνέστη δ' ἐπ' αὐτῷ Φεραύλας (Ξεν.—κατόπιν αὐτοῦ). Ἐκ τούτου ἡ σημασία τῆς προσθήκης, ὡς ὑπέσχετο ἀδελφὴν ἑαυτοῦ δώσειν καὶ χρῆματα ἐπ' αὐτῇ (Θουκ.—πρὸς αὐτῇ) ε') ἐπιστάσιαν, ὡς κατέλιπεν ἐπὶ ταῖς ναυσὶν Ἀντίοχον (Ξεν.—τὴν ἐπιστάσιν, τὴν διοίκησιν τῶν ν.) οἱ ἐπὶ τοῖς πράγμασιν (Δημ.—οἱ διαυθύνοντες τὰ τῆς πολιτείας) ζ') αἰτίαν μετὰ τοῦ κολάζειν, τῶν ὁμοίων καὶ τῶν ψυχικοῦ πάθους σημαντικῶν ῥημάτων, ὡς ἐπὶ μιᾷ ποτε δίκη πλῆγᾶς ἔλαβον (Ξεν.) ἐπὶ μὲν τοῖς τῶν φίλων ἀγαθοῖς φαιδροί, ἐπὶ δὲ τοῖς κακοῖς σκυθρωποὶ γιγνόμεθα (αὐτ.) ζ') σκοπὸν, ὡς ἄγει τὴν βασιλέως θυγατέρα ἐπὶ γάμῳ (Ξεν.) η') ὄρον, συνθήκην, ὡς ἐπὶ τούτοις ἔλαβον καὶ ἔδουσαν πάντες τὰ πιστά (αὐτ.) δανείζειν ἐπὶ τόκῳ (Πλ.).

Σημ. Τὸ λέγειν ἐπὶ τινι—τῷ εἰς τιμὴν τινος λέγειν, ὡς ἐἰ ἐπὶ τοῖς ἀποθανούσι (Πλ.).

214. Μετ' αἰτιατικῆς ἢ ἐπὶ σημαίνει α') διεύθυναι πρὸς τὰ ἄνω ἢ πρὸς τι ἐν γένει, ὡς Κύρος ἀνέβη ἐπὶ τὸν ἵππον (Ξεν.) πολλοὶ ἐπὶ τὰς ἡδονὰς ὀρμῶσι (Πλ.) β') διεύθυναι ἐχθρικῆν, ἐναντίον, ὡς ἴωμεν ἐπὶ τοὺς πολεμίους (Ξεν.) γ') ἔκτασιν τοπικῆν ἢ χρονικῆν, ὡς τὸ ὄμμα δύναται ἐπὶ πολλὰ στάδια ἐξικνεῖσθαι (Ξεν.) ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας οὐκ ἐγίγνετο τὰ ἱερά (αὐτ.) δ') σκοπὸν, ὡς ἔξεισι βασιλεὺς ἐπὶ θύραν (Ξεν.) ε') ἀναγορὰν ἐπίστασι, ὡς ἄλλου τινός τὸ ἐπὶ σὲ ἀνάγκη ἔσται δεῖσθαι ἡμᾶς (αὐτ.).

215. Ἐν συνθήσει ἢ ἐπὶ σημαίνει α') τὸ ἐπάνω, ὡς ἐπιτίθημι β') τὸ πλησίον, ὡς ἐπιθαλάττιος γ') τὸ ἐναντίον, ὡς ἐπιπλέω δ') τὸ κατόπιν, ὡς ἐπιγίγνομαι ε') ἐπίστασι, ὡς ἐπίμεμπτος ζ') προσθήκην, ὡς ἐπίκτητος ζ') κοινωσίαν, ὡς ἐπιγαμία.

216. ε') Ἰπό. Μετὰ γενικῆς ἐν συντάξει ἢ ὑπὸ σημαίνει τὸ ἑποκάτω ἁπλῶς ἢ μετὰ κινήσεως, ὡς ξιφίδια ὑπὸ μάλης εἶχον (Ξεν.) πηγὴ ὑπὸ τῆς πλατάνου ῥεῖ (Πλ.). Ἐκ τούτου προκύπτει ἡ σημασία α') τοῦ ποιητικοῦ ἢ ἀναγκαστικοῦ αἰτίου, ὡς ἀπέθανεν ὑπὸ Νικάνδρου (Ξεν.) οὐκ ἐδύνατο καθεύδειν ὑπὸ λύπης (αὐτ.)

β') συνοδείαν, ὡς τὰ τείχη κατέσκαπτον ὑπ' αὐλητρίδων (Ξεν.—συνοδευόμενοι ὑπ' αὐλ.) γ') τρόπον, ὡς ἐξῆν ὑπὸ πολλῆς ἐπιμελείας (Ξεν.).

217. Μετὰ δοτικῆς σημαίνει τὸ ἑποκάτω ἐπὶ στάσει, ὡς ἔστησαν ὑπὸ τινὶ δένδρῳ (Πλ.). Ἐκ τούτου προκύπτει ἡ σημασία α') τῆς ἑποταγῆς, ὡς οἱ κατὰ τὴν Ἀσίαν ὑπὸ βασιλεῖ ὄντες (Ξεν.) β') ἢ τῆς ἐπιμελείας καὶ ἐπιτηρήσεως, ὡς ὑπὸ παιδοτρίβῃ ἀγαθῷ πεπαιδευμένος (Πλ.).

218. Μετ' αἰτιατικῆς ἢ ὑπὸ σημαίνει τὸ ἑποκάτω ἐπὶ κινήσει ἢ ἐπίστασι, ὡς ἀπῆλθον ὑπὸ τὰ δένδρα ἄνθρωποι (Ξεν.) ἀκοντίζει τις αὐτὸν ὑπὸ τὸν ὀφθαλμὸν (αὐτ.). Ἐκ τούτου ἡ σημασία α') τῆς ἑποταγῆς, ὡς πόλεις ὑφ' ἑαυτοῦς ποιοῦνται (Πλ.) β') τοῦ χρόνου, ὡς διέβησαν ὑπὸ νύκτα ἐς Σάμῳ (Ξεν.).

219. Ἐν συνθήσει ἢ ὑπὸ σημαίνει α') τὸ ἑποκάτω, ὡς ὑψίσταμαι β') τὸ ὀπίσω, ὡς ὑποχωρῶ γ') συνοδείαν, ὡς ὑπάδω δ') τὸ ὀλίγον, ὡς ὑπόπικρος καὶ ε') τὸ λάθρα καὶ ἀνεπαίσθητος, ὡς ὑφέρομαι, ὑποδύομαι.

220. Καὶ πολλὰ ἐπιρρήματα ὡς συντασσόμενα μετὰ πτώσεως δύνανται νὰ θεωρηθῶσι καταχρηστικῶς προθέσεις. Καὶ

α') μετὰ γενικῆς τὸ (ἐν)ἄντιον, ἐγγὺς καὶ πλησίον, δίχην, εἴσω ἢ ἔσω, ἐμπροσθεν καὶ ὀπισθεν, ἐντός, ἐξω καὶ ἔκτος, ἐθῶ, καταρτικρῶ, λάθρα καὶ κρύφα, μεταξὺ, πέρα, (ἀντί) πέραν, (κατ') ἀντιπέρας, πληρ, χάριν, χωρὶς.

β') Μετὰ δοτικῆς δὲ τὸ ἄμα, ὁμοῦ, ἐξῆς, περὶ ὧν ἰδὲ 88.

221. Πολλάκις αἱ προθέσεις εὐρηται καὶ μετ' ἐπιρρημάτων συντεταγμέναι, μάλιστα ἢ εἰς τινὲς δὲ καὶ μετὰ πολλῶν συνεχωνεῖσθαι εἰς μίαν λέξιν, ὡς κτήμα ἐς αἰ (Θουκ.) εἰς αὔθις (Ξεν.) μέχρι ἐνταῦθα (αὐτ.) ἐπὶ μάλλον (Πλ.) σύνεγγυς (Ξεν.) ὑπέρευ (Δημ.) παραυτίκα (Θουκ.).

Τὸ ῥῆμα.— Α' διάθεσις αὐτοῦ.

α') Ἐνεργητικά.

222. Τὰ ῥήματα ὡς πρὸς τὸν διάθεσιν εἶναι ἐνεργητικά, οὐδέτερα, μέσα καὶ παθητικά (11—14).

223. Πολλὰ ἐνεργητικὰ τίθενται ἐν τῷ λόγῳ ὡς μεταβατικά ἢ ὡς ἀμετάβητα, π.χ. οἱ ἐνοικοῦντες ἐξέλιπον τὴν πόλιν (Ξεν.) καὶ ἡ σε-

λήνη εξέλιπεν (αὐτ.—ἤφηνίσθη). Κύρος ἤγε τὸ στράτευμα (Ξεν.) καὶ καιρὸς ἄγειν ἐπὶ τοὺς πολεμίους (αὐτ.). Οὕτω καὶ τὸ ἔχειν, ἐλαύνειν, πράττειν, τελευτᾶν, κτλ.

224. Μεταβατικά τινα ῥήματα συντιθέμενα μετὰ προθέσεων γίνονται καὶ ἀμετάβητα, ὡς τὸ βάλλειν, ὁ Μαρσύας ἐμβάλλει εἰς τὸν Μαϊάνδρον (Ξεν.) τρίτος ποταμὸς κατὰ μέσον ἐκβάλλει (Πλ.) τοῖς ἄλλοις συμβαλόντες (=συμπλακέντες) ἐκράτησαν (Θουκ.). Οὕτω καὶ τὸ δίδωμι, ὡς ἐνδίδωμι=ὑποχωρῶ, ἐπιδίδωμι=προσέπιπτο κτλ.

225. Μεταβατικά τινα ῥήματα ἔχουσιν ἀμετάβητον σημασίαν εἰς χρόνους τινὰς μόνον. πρὸ πάντων εἰς τὸν παρεκείμενον καὶ τὸν ἀόριστον Ἔ, ὡς ἀπόλλυμι=χάνω φθείρω, ἀπόλωλα=εἶμι χαμένος, ἔστηκα=εἶμι ὄρθος, στέκομαι, ἔστην=ἔστάθην· οὕτω καὶ τὸ φύω, σβέννυμι, κτλ.

226. Πολλάκις τὸ ἐνεργητικὸν μεταβατικὸν ῥήμα σημαίνει, ὅτι τὸ ὑποκείμενον ἐκτελεῖ πράξιν τινὰ διὰ μέσου ἄλλου, καὶ λέγεται ἐνεργητικὸν διάμεσον, ὡς Λύσανδρος τὰς ναῦς ἐπεσκεύαζε (Ξεν.) Κύρος τὰ βασίλεια κατέκαισεν (αὐτ.).

6') Μέσα ῥήματα.

227. Τὰ μέσα ῥήματα (14) διακροῦνται εἰς εὐθεία ἢ αὐτοπαθῆ, πλάγια ἢ περιποιητικὰ καὶ δυναμικά.

228. α') Μέσα εὐθεία ἢ αὐτοπαθῆ λέγονται ὅσα σημαίνουσιν, ὅτι ἡ ἐνέργεια τοῦ ὑποκειμένου ἐπιστρέφει κατ' εὐθείαν εἰς αὐτὸ τὸ ὑποκείμενον, καὶ ἀναλύονται εἰς τὸ σύστοιχον ἐνεργητικὸν καὶ τὴν αἰτιατικὴν ἢ γενικὴν τῆς αὐτοπαθοῦς ἀντωνυμίας, ὡς λούμαι=λούω ἑαυτὸν, νίջομαι τὰς χεῖρας=νίջω τὰς ἑαυτοῦ χεῖρας· χρὴ γυμνάζεσθαι καὶ λούσθαι (Θουκ.) παρεσκευάζοντο πρὸς ταῦτα (αὐτ.—παρασκευάζον ἑαυτούς) οἱ στρατιῶται ἐλαμπρύνοντο τὰς ἀσπίδας (Ξεν.=τὰς ἑαυτῶν ἀσπ.).

Σημ. Ἐνίοτε σαφηνείας χάριν συνάπτεται καὶ ἡ αἰτιατικὴ τῆς αὐτοπαθοῦς, ὡς φασίν Ἀρταπάτην ἑαυτὸν ἐπισφάζασθαι Κύρῳ (Ξεν.).

229. β') Μέσα περιποιητικὰ ἢ πλάγια λέγονται ὅσα σημαίνουσιν, ὅτι τὸ ὑποκείμενον ἐκτελεῖ πράξιν τινὰ χάριν ἑαυτοῦ, καὶ ἀναλύονται εἰς

τὸ σύστοιχον ἐνεργητικὸν καὶ τὴν δοτικὴν τῆς αὐτοπαθοῦς ἀντωνυμίας ἢ τὴν γενικὴν μετὰ προθέσεως ἢ ἄνευ προθέσεως, ὡς πορίζομαι χρήματα=πορίζω ἑαυτῷ χρήματα· τρέπομαι τοὺς πολεμίους=τρέπω ἀπ' ἑαυτοῦ τοὺς πολ. Κύρος κατεστρέψατο μὲν (=κατέστρεψεν, ὑπέταξεν ἑαυτῷ) Φρύγας, ὑποχειρίους δὲ ἐποιήσατο Ἀραβίους (Ξεν.=ἐποίησεν ἑαυτῷ) γυναῖκα ἠγαγόμενν εἰς τὴν οἰκίαν (Λυσ.=ἠγάγον ἑαυτῷ, ἰλαβόν)· τὰ σώματα ἐσφάμεθα (Ξεν.=ἐσφάμεν ἡμῖν αὐτοῖς τὰ σ. ἢ τὰ ἡμῶν αὐτῶν σ.).

Σημ. Ἐπὶ ἀντιθέσεως χάριν μείζονος ἀκριβείας συνάπτεται καὶ ἡ δοτικὴ τῆς αὐτοπαθοῦς, ὡς ἡ πόλις ἑώρα τὸν Φίλιππον ἀρχὴν ἑαυτῷ κατασκευαζόμενον (Δημ.).

230. Καὶ τὰ αὐτοπαθῆ μέσα καὶ τὰ περιποιητικὰ σημαίνουσι πολλάκις, ὅτι τὸ ὑποκείμενον ἐκτελεῖ πράξιν τινὰ δι' ἄλλου χάριν ἑαυτοῦ, ὅθεν καὶ μέσα διάμεσα λέγονται, ὡς ἐκέλευον ἀπογράφεσθαι πάντα (Ξεν.=ἀπογράψαι ἑαυτούς διὰ τοῦ γραμματέως)· Λύσανδρος ναῦς ἐν Ἀντάνδρῳ ἐναυπηγεῖτο (αὐτ.=διὰ τῶν ναυπηγῶν).

Σημ. Οὕτω λέγεται τίθημι νόμον τῇ πόλει=θέτω νόμον τῇ π. ὡς νομοθέτης, καὶ τίθεται νόμον ἡ π.=θέτει ἑαυτῇ νόμον ἡ π. διὰ νομ. μισθῷ τι=δίδωμι τι μὲ μισθὸν καὶ μισθοῦμαι τι=λαμβάνω τι μὲ μισθόν.

231. Καὶ τὰ αὐτοπαθῆ μέσα καὶ τὰ περιποιητικὰ ἐν τῷ πληθυντικῷ ἀριθμῷ σημαίνουσι πολλάκις ἐνέργειαν τῶν ὑποκειμένων ἀμοιβαίως εἰς αὐτὰ μεταβαίνουσιν καὶ ἀναλύονται εἰς τὸ σύστοιχον ἐνεργητικὸν καὶ τὴν ἀλληλοπαθῆ ἀντωνυμίαν, ὅθεν καὶ ἀλληλοπαθῆ μέσα λέγονται, ὡς τὴν οὐσίαν ἐνεύμαντο οἱ ἀδελφοὶ (Λυσ.=ἐνιμυαν ἀλλήλοις).

232. γ') Μέσα δυναμικὰ λέγονται ὅσα σημαίνουσιν, ὅτι τὸ ὑποκείμενον ἐκτελεῖ πράξιν τινὰ διὰ τῆς ἑαυτοῦ δυνάμεως, τῶν ἑαυτοῦ μέσων, ὡς παρέχω=δίδωμι, παρέχομαι δὲ χρήματα=παρέχω χρ. ἐκ τῶν ἑαυτοῦ· λῶ τινὰ=ἐλευθερῶ τινὰ, λῶμαι δὲ τινὰ=ἐλευθερῶ τινὰ διὰ τῶν ἑαυτοῦ χρ. ποιῶ πόλεμον=γίνομαι αἰτίος πολέμου, ποιοῦμαι δὲ πόλεμον εἶναι ἔμφαντικὴν περιφρασιν τοῦ πολεμῶ.

Σημ. Τοιαῦτα ἔμφαντικὰ περιφράσεις τοῦ ποιείσθαι μετ' αἰτιατικῆς οὐσιαστικοῦ ἀπαντῶσι πολλάκι, ὡς ποιοῦμαι λόγον, ἐξέτασιν, κατηγορίαν, ὑπολογίαν, ἐπιμέλειαν, διατριβὴν κτλ.=λέγω, ἐξετάζω, κατηγορῶ, ἀπολογοῦμαι κτλ.

γ') Παθητικά ῥήματα.

233. Τὰ παθητικά ῥήματα, ἅτινα σημαίνουν, ὅτι τὸ ὑποκείμενον πάσχει ὑποσδήποτε ὑπὸ τινος, σχηματίζονται κυρίως ἐκ τῶν μετ' αἰτιατικῆς συντασσόμενων μεταβατικῶν ἐνεργητικῶν ῥημάτων.

234. Εἰς τὰ ἐκ τούτων σχηματιζόμενα παθητικά τὸ ἀντικείμενον τοῦ ἐνεργητικοῦ μεταβάλλεται εἰς ὑποκείμενον τοῦ παθητικοῦ, τὸ δὲ ὑποκείμενον τοῦ ἐνεργητικοῦ εἰς ποιητικὸν αἷτιον τοῦ παθητικοῦ, ἢτοι εἰς γενικὴν ἐμπρόθετον ἢ δοτικὴν ἀπρόθετον, ὡς ὁ παῖς τιμᾶ τὸν πατέρα—ὁ πατὴρ τιμᾶται ὑπὸ τοῦ παιδός· ταῦτα εἰρηκα ἐγὼ—ταῦτα εἴρηται μοι.

Σημ. Καὶ ἐκ τῶν μετὰ γενικῆς ἢ δοτικῆς συντασσόμενων ῥημάτων σχηματίζονται παθητικά, ὡς οἱ Πέρσαι μανθάνουσιν ἀρχεῖν τε (δηλ. ἄλλων) καὶ ἀρχεσθαι (δηλ. ὑπ' ἄλλων· Ξεν.) πένης λέγων τάληθῆ δὲ πιστεύεται (γν.) ὑπ' Ἀθηναίων ἐπιβουλεύομεθα (Θουκ.)

235. Εἰς τὰ μετ' αἰτιατικῆς καὶ γενικῆς ἢ μετ' αἰτιατικῆς καὶ δοτικῆς συντασσόμενα ἐνεργητικά ἐν τῷ παθητικῷ τύπῳ τρέπεται συνήθως ἡ αἰτιατικὴ τοῦ ἐνεργητικοῦ εἰς ὑποκείμενον τοῦ παθητικοῦ, ἡ δὲ γενικὴ ἢ δοτικὴ μένουσιν ἀμετάβλητοι, ὡς πολλῶν μηδισμού θάνατον κατέγνωσαν (Ίσ.) καὶ θάνατος κατεγνώσθη αὐτῶν (Λυσ.) παρήνει τοῖς Ἀθηναίοις τοιάδε (Θουκ.) καὶ τοῖς Ἀργείοις ταῦτα παρήνεθον (Θουκ.).

236. Εἰς τὰ μετὰ διπλῆς αἰτιατικῆς συντασσόμενα ῥήματα ἐν τῷ παθητικῷ τύπῳ α') τρέπεται ἡ αἰτιατικὴ τοῦ προσώπου εἰς ὑποκείμενον, μένει δ' ἀμετάβλητος ἡ τοῦ πράγματος, ὡς ὁ ἀνὴρ μουσικὴν ὑπὸ Λάμπρου ἐπαιδεύθη (Πλ.)—τὸν ἄνδρα μουσικὴν Λάμπρος ἐπαιδεύσιν. β') Ὄταν ἡ ἑτέρα αἰτιατικὴ εἴη κατηγορούμενον, τρέπεται καὶ αὕτη εἰς ὀνομαστικὴν κατηγορούμενον τοῦ ὑποκειμένου, ὡς Δαρεῖος Κύρον στρατηγὸν ἀπέδειξε (Ξεν.) καὶ Κύρος στρατηγὸς ἀπεδείχθη (αὐτ.).

Σημ. Ὄταν ἡ ἑτέρα εἴη σύστοιχος αἰτιατικὴ, μένει καὶ αὕτη συνήθως ἀμετάβλητος, ὡς ἄλλην εὐεργεσίαν εὐεργετήθη (Πλ.).

237. Μεταβατικῶν τινῶν ῥημάτων τίθενται ὡς παθητικά ῥήματα ἐνεργητικά μετὰ σημασίας ἀμεταβάτου καὶ συντάσσονται ὡς τὰ παθητικά· οὕτω παθητικὸν τοῦ εὖ ἢ κακῶς (ἢ ἀγαθόν τι, ἢ κακόν τι)

ποιεῖν τινα (ἢ δράν ἢ ἐργάζεσθαι) εἶναι τὸ εὖ ἢ κακῶς (ἢ ἀγαθόν τι, ἢ κακόν τι) πάσχειν ὑπὸ τινος· τοῦ εὖ ἢ κακῶς (ἢ ἀγαθόν τι, ἢ κακόν τι) λέγειν τινα τὸ εὖ ἢ κακῶς (ἢ ἀγαθόν τι, ἢ κακόν τι) ἀκούειν ὑπὸ τινος· τοῦ βάλλω τὸ πίπτω, τοῦ διώκω τὸ φεύγω, τοῦ ἀποκτείνω τὸ ἀποθνήσκω, ὡς οὐ πάσχοντες εὖ· ἀλλὰ δρῶντες κτώμεθα τοὺς φίλους (Θουκ.) δεινόν ἐστι κακῶς ἀκούειν ὑπὸ τῶν πολιτῶν (Ίσ.) Δέξιππος ἀπέθανεν ὑπὸ Νικάνδρου (Ξεν.).

Σημ. Παθητικὸν τοῦ τίκεται χρησιμεύει τὸ γίγνεσθαι ἐκ, ὡς παῖδες αὐτῷ οὐκ ἐγίγνοντο ἐκ τῆς γυναικός (Ξεν.) ἢ καὶ ἄνι προθείσιως ὡς παθητικὸν τοῦ δυναμικοῦ μέσου ποιῆσθαι, ὡς ὅλην τὴν ἡμέραν ἡ ἀνάβυσος αὐτοῖς ἐγένετο (Ξεν.) τοῦ τέθεικα τὸ κείμαι, ὡς κείθου τοῖς νόμοις τοῖς ὑπὸ τῶν βασιλέων κειμένοις (Ίσ.) τοῦ αἰρεῖν τὸ ἀλίκεσθαι, σπανίως τὸ αἰρεῖσθαι, ὅπερ χρησιμεύει ὡς παθητ. τοῦ μέσου αἰροῦμαι—ἐκλέγω· τοῦ ἱημοῦν ἢ δίκην λαμβάνειν τὸ δίκην δίδόναι· τοῦ συγγιγνώσκω τινὶ τὸ συγγνώμης τυγχάνειν ὑπὸ τινος· τοῦ πηγαῖος δίδόναι ἢ ἐμβάλλειν τινὶ τὸ πηγαῖος λαμβάνειν ὑπὸ τινος—παίεσθαι καὶ τοῦ ἐκταίρειν τινα τὸ ἐπαιροῦν εἶχειν πρὸς τινος—ἐπαινεῖσθαι.

238. Ῥημάτων τινῶν συνήθως φωνηεντολήκτων, σπανίως ἀφρονολήκτων καὶ σπανιώτατα ὑγρολήκτων, ὁ μέσος μέλλων καίται ἀντὶ τοῦ παθητικοῦ, ὡς τιμήσομαι, ὠφελήσομαι, ἀδικήσομαι, βλάψομαι, θρήψομαι, ἄρξομαι, κτλ. (Ἰδὲ Γραμμ. Περ. § 507, σημ. 5).

Ἄποθετικά ῥήματα.

239. Ἄποθετικά ῥήματα λέγονται τὰ μὴ ἔχοντα ἐνεργητικὸν τόπον κκ· εἰς -μαι μόνον λέγουται.

240. Ταῦτα κατὰ τὴν διάθεσιν εἶναι ἐνεργητικά, ὡς ἐργάζομαι, δέχομαι, ἐπιμιλοῦμαι, μιμοῦμαι, ἔρχομαι κτλ. ἢ οὐδέτερα, ὡς κείμαι, κάθημαι κτλ. ἢ μέσα, ὡς ἤδομαι, κτώμαι, προφασίζομαι, μεταπέμπομαι κτλ.

241. Ἄποθετικά τινὰ ἔχουσι καὶ παθητικὴν σημασίαν, ὡς ἀλίσκομαι, ἀπεχθάνομαι, μάλιστα δὲ εἰς τὸν ἀόριστον καὶ παρακείμενον, ὡς ἀπνηθόνοντο τοῖς Ἑλλήσι (Ίσ.) μέγας κίνδυνος τῆδε τῆ πόλει ἠγωνίσθη (Λυσ.) πάντα αὐτῷ μεμηχάνηται (αὐτ.) ἐωνημένον ἀρνίον (αὐτ. Ἰδὲ καὶ Γραμμ. Περ. 513, σημ. 3, 522, σημ. 1, 532—4, σημ. 3—5).

Σημ. Ἀποθετικῶν τινῶν τὸ παθητικὸν ἐκφέρεται διὰ περιφράσεως, ὡς τοῦ αἰδοῖσθαι παθητικὸν τὸ αἰδοῦναι *τυγχάνειν*, π. χ. αἰδοῦναι τεύξει ὑπ' ἄλλων (Ξεν.) τοῦ αἰτιῶσθαι τινα συνήθως τὸ αἰτίαν ἔχειν ἢ ἐν αἰτία εἶναι, σπανίως τὸ (κατ) αἰτιῶμαι, ὡς οὐκ ἂν διακαίως ὑφ' ἡμῶν αἰτίαν ἔχοιμι (Ξεν.) Ἀδείμαντος ἠτιόθη ὑπὸ τινῶν (αὐτ.) τοῦ ἐπιμελεῖσθαι τὸ ἐπιμελείας *τυγχάνειν* (Ξεν.)

Ἀπρόσωπα ῥήματα.

242. α') Ἀπρόσωπα ῥήματα λέγονται ὅσα ἀπαντῶσι μόνον ἐν τῷ ἐνικῷ γ'. προσώπων καὶ δὲν δέχονται προσωπικὸν ὑποκείμενον, ὡς *χρῆν, ἔξεστι, μεταμέλει*.

243. β') Καὶ πολλὰ προσωπικὰ ῥήματα ἐν τῇ ἐνεργητικῇ φωνῇ συνήθως, ἐνίοτε δὲ καὶ ἐν τῇ παθητικῇ, λαμβάνονται ἀπρόσωπος, ὡς *δεῖ, μέλει, πρέπει, προσήκει, δοκεῖ, ἔστιν, ἔρεστίς, ἄφεται ἀγγέλλεται, λέγεται, ὁμολογεῖται* κτλ.

244. γ') Ἀπρόσωπον ῥήμα ἀποτελεῖ καὶ τὸ οὐδέτερον ἐπίθετον *ἄξιον, δίκαιον, καλόν, ῥάδιον, χαλεπόν, εἰκός* κτλ. ἢ ἐν τῶν οὐσιαστικῶν ἀνάγκη, *θέμις, καιρός, κίνδυνος, χρεῶν, ὥρα* κτλ. μετὰ τοῦ ἐστί λεγομένου ἢ νοουμένου.

245. Ὑποκείμενον τῶν ἀπρόσωπων ῥημάτων εἶνε α') ἀπρέμφατον ἀναρθρον, ὡς τί χρὴ ποιεῖν (Ἰσ.) ἔδοξεν αὐτοῖς προῖέναι (Ξεν.) Κύρον λέγεται σὺν δακρυοῖς ἀποχωρῆσαι (αὐτ.) ὥρα ἡμῖν βουλευέσθαι (Πλ.) ἀεὶ κράτιστόν ἐστι τάληθῆ λέγειν (γν.).

Σημ. Μετὰ τὸ *δηλον* ἢ *φανερὸν* ἔστι ἐπιτετακίαις διὰ τοῦ ὅτι, ὡς *δηλον* ὅτι ἦξει τίμερον (Πλ.) καὶ μετὰ τὸ προσωπικὸν *δηλος* ἢ *φανερὸς* εἰμι ἐνίοτε, ὡς Κύρος δῦλος ἦν, ὅτι ὑπερεφοβεῖτο (Ξεν.), πάντοτε δὲ μετοχή, ὡς Σωκράτης θύων φανερός ἦν (αὐτ.).

β') Τὸ ἀφρημένον αὐτῶν οὐσιαστικῶν, ὡς *δεῖ χρημάτων* (Δημ. = ἔνδεικ, *χρεῖα ἐστί χρημάτων*) μέλει μοι τούτου (Ξεν. = μέλησις ἐστί μοι τούτου).

246. Ἀντὶ τῆς ἀπρόσωπου συντάξεως χρήσις γίνεται πολλάκις τῆς προσωπικῆς, ὡς Ἐπύαξα ἐλέγετο Κύρω, δοῦναι χρήματα (Ξεν.) δίκαιός εἰμι ἀπολογῆσασθαι (Πλ. = δίκαιόν ἐστί ἐμὲ ἀπολογῆσασθαι) θυσίαι καὶ ἑορταὶ πᾶσι μέλλουσι (Πλ.).

Σημ. Τὸ *δεῖν* γίνεται προσωπικὸν μετὰ τῆς γενικῆς *πολλοῦ, ὀλίγου, τοσοῦτου* κτλ., ὡς *τοσοῦτου* δέω ἱκανός εἶναι λέγειν (Λυσ. = τοσοῦτον ἀπέχω τοῦ εἶναι).

Β'. Χρόνοι τοῦ ῥήματος.

247. Χρόνοι λέγονται οἱ διάφοροι τύποι τοῦ ῥήματος, δι' ὧν ἐκφράζεται ἡ διάθεσις αὐτοῦ εἰς τὸ παρόν, τὸ παρελθόν καὶ τὸ μέλλον ὡς *διαρκῆς, στιγμιαία ἢ τεταλειμένη*.

248. Α'. Ἐνεστώς. Ὁ ἐνεστώς τῆς ὀριστικῆς σημαίνει

α') πράξιν γινομένην ἐν τῷ παρόντι καὶ διαρκούσαν, ὡς *γράφω* (ἢ ὁ ἀνὴρ (Ξεν.)).

β') πράξιν κατ' ἔθος ἐπαναλαμβανομένην, ὡς *πλοῖον οἱ Ἀθηναῖοι εἰς Δῆλον πέμπουσι* (Πλ. δηλ. κατ' ἔτος).

γ') πράξιν παρελθούσαν, ἣτις ἐπὶ τὸ ζωηρότερον παρίσταται ὡς *παροῦσα*, δι' ἧς καὶ καλεῖται *ιστορικὸς ἐνεστώς* ἰσοδυναμῶν τῷ ἀορίστῳ, μεθ' οὗ ἐνίοτε καὶ συνάπτεται, ὡς *Λύσανδρος προσβαλὼν πόλει αἰρεῖ καὶ ἐξηνδραπόδισε* (Ξεν.).

δ') πράξιν, ἣν τὸ ὑποκείμενον σκοπεῖ, ἐπιθυμεῖ, προσπαθεῖ νὰ πράξῃ, ὡς *ταύτην τὴν δόξαν πείθουσιν ἡμᾶς ἀποβάλλειν* (Ἰσ.).

Σημ. Οὕτω *δίδωμι, ἀποκτείνω, ἐλευθερῶ, σφίλω, μισθοῦμαι, ὠροῦμαι* = *βολλομαι, ἐπιχειρῶ δίδόναι, ἀποκτείνειν* κτλ., ὡς τὰ ἐν τῷ παραδείσῳ θυρία δίδωμί σοι (Ξεν.).

ε') Τίθεται πρὸς ἑκφρασιν γενικῶν γνωμῶν, αἵτινες ἐν παντὶ χρόνῳ ἐσχύουσιν, ὡς *ἅπανθ' ὁ λιμὸς γλυκέα πλὴν αὐτοῦ ποιεῖ* (γν.).

249. Ἐνεστώτις ῥημάτων τινῶν ἔχουσι καὶ παρακειμένου σημασίαν, ὡς *νικῶ* = *νικῶ καὶ εἰμὶ νικητής* *φεύγω* = *φεύγω καὶ εἰμὶ φυγῆς*, π. χ. ἡμεῖς νικῶμεν βασιλέα (Ξεν. = εἰμεθα νικηταί) τοὺς ἀδίκως φεύγοντας δικαίως κατήγαγον (Πλ.). Σημασίαν δὲ μόνον παρακειμένου ἔχουσιν ὁ ἐνεστώς *ἤκω* = *ἔχω ἔλθῃ*, καὶ *οἴχομαι* = *ἔχω ἀναρῆσθαι*, ὡς *Θεμιστοκλῆς ἤκω παρὰ σέ* (Θουκ.).

250. Β'. Παρατατικός. Ὁ παρατατικός εἶνε εἰς τὸ παρελθόν ὅ, τι ὁ ἐνεστώς εἰς τὸ παρόν ὅθεν σημαίνει

α') πράξιν γινομένην εἰς τὸ παρελθόν καὶ διαρκούσαν, ὡς *Λύσανδρος παρέπλει εἰς Λάμψακον* (Ξεν.) ἢ *βουλὴ ἡσυχίαν εἶχεν* (αὐτ.).

β') πράξιν πολλάκις καὶ κατὰ συνήθειαν εἰς τὸ παρελθόν ἐπαναλαμβανομένην, ὡς *Σωκράτης, ὡσπερ ἐγίνωσκεν, οὕτως ἐλέγε* (Ξεν.).

γ') πράξιν σκοπούμενην εἰς τὸ παρελθόν, ὡς *διέφθειρον τοὺς*

στρατιώτας, καὶ ἓνα λοχαγὸν διέφθειραν (Ξεν.) ὀμήρους οὐκ ἐδίδοσαν (αὐτ. δὲν ἤθελον νὰ δώσωσι).

251. Καὶ ὁ παρκατατικός τῶν ῥημάτων, ὧν ὁ ἐπιστῶς ἔχει καὶ παρκαίμενον σημασίαν, ἔχει καὶ οὗτος ὑπερσυντελικῶς σημασίαν, ὡς ἐνέκωρ=ἐνέκωρ καὶ εἶχον νικήσῃ. Ὁ δὲ τοῦ ἤκω καὶ οἴχομαι παρκατατικός ἔχει σημασίαν ὑπερσυντελικῶς, συνηθέστερον δὲ ἀορίστου, ὡς ἤκον=εἶχον ἔλθῃ ἢ ἤλθοι, ὠχόμην=εἶχον ἀνχωρήσῃ ἢ ἀνχώρησα.

252. Γ'. Μέλλων. Ὁ μέλλων ἐν τῇ ὀριστικῇ σημαίνει

α) πράξιν, ἣτις θὰ γίνῃ ἐν τῷ μέλλοντι ἢ στιγμιαίως ἢ διαρκῶς, ὡς ποιήσω ταῦτα καὶ ἤξω παρὰ σὲ αὔριον (Πλ.) τῶν ἐπιτηδείων οὐκ ἀπορήσομεν (Ξεν.).

β) πράξιν, ἣτις θ' ἀρχίσῃ ἐν τῷ μέλλοντι, ὡς ἀρξώ, βασιλεύσω=θὰ γίνω ἄρχων, βασιλεύς.

Σημ. Ὁ μέλλων τῆς ὀριστικῆς κατὰ τὸ β' πρόσωπον σημαίνει προσταγὴν ἢ ἀπαγόρευσιν μετὰ τοῦ οὐ, ὡς ὑμεῖς οὐ τούτου, ἀλλ' ὑμῶν φείσεσθε (Ξεν.). Ἐν ἐρωτήσῃ δὲ μετὰ τοῦ οὐ ἔντονον προσταγὴν, ὡς οὐ περιμενεῖς; (Πλ.=δὲν θὰ περιμένης; περίμενε).

253. Πρὸς ἑαρκίαν τοῦ προσεχούς μέλλοντος, ἦτοι πράξιος, ἦν μελετᾷ, σκοπεῖ τις νὰ πράξῃ, τίθεται τὸ μέλλω (=σκοπῶ, προτίθεμαι) μετ' ἀπαρεμφάτου ἐπιστῶτος ἢ μέλλοντος, σπκνίως ἀορίστου, ὡς μέλλω ὑμᾶς ἀγειν εἰς Φάσιν (Ξεν.) μέλλω ὑμᾶς διδάξειν (Πλ.).

254. Δ'. Ἀόριστος. Ὁ ἀόριστος σημαίνει

α) πράξιν ἀπλῶς, ἣτις ἐγένετο εἰς τὸ παρελθόν, ὡς Δαρειὸς Κύρον σατοράπην ἐποίησε (Ξεν.).

β) πράξιν, ἣτις ἔρχισεν ἐν τῷ παρελθόντι, ὡς Δαρειὸς μετὰ Καμβύσην Περσῶν ἐβασίλευσε (Θουκ.=ἔρχισε νὰ βασιλεύῃ· οὕτως ἤρξα, ἐπ.λοῦτῃσα=ἐγένετο ἄρχων, πλούσιος).

γ) πράξιν συνήθως γινομένην, ὅθεν καὶ λέγεται γραμμικός ἀόριστος ἰσοδυναμῶν μὲ ἐπιστῶτα, ὡς κάλλος ἢ χρόνος ἀνήλωσιν ἢ νόσος ἐμάρανεν (Ἰσ.=συνήθως ἀναλίσκει).

Σημ. Καὶ πράξις παρελθούσα προγενετέρῃ ἄλλῃ πράξει ὁμοίως παρελθούσης δηλοῦται διὰ τοῦ ἀορίστου, ὡς πρὶν καταλύσαι τὸ στρατεύμα πρὸς ἀριστον, βασιλεύς ἐφάνη (Ξεν.).

255. Ε'. Παρακείμενος. Ὁ παρακείμενος τῆς ὀριστικῆς σημαίνει πράξιν τετελεσμένην, ἧς τὸ ἀποτέλεσμα σώζεται ἐν τῷ παρόντι· εἶνε δ' ὁ ἐπιστῶς τοῦ τετελεσμένου, ὡς ἀπολελοίπασιν ἡμᾶς Ξενίας

καὶ Πασίων (Ξεν.) τέθαπται ἐν τῇ διαβάσει τοῦ ποταμοῦ (αὐτ.=εἶνε τεθαμμένος)· νῦν συνελήλυθατε (αὐτ.) οὕτω κέκτημαι=ἔχω κεκτημένον, μέμνημαι=ἔχω ἐν τῇ μνήμῃ, ἐνθυμούμαι, κέκλημαι=ἔχω κληθῆ, κλλούμαι.

Σημ. Ὁ παρακείμενος ἐνίοτε σημαίνει πράξιν μέλλουσαν ὡς ἦδη τετελεσμένην, ὡς κἂν τοῦτο τὸ στρατεύμα νικῶμεν, πάνθ' ἡμῖν πεποίηται (Ξεν.=ποιηθήσεται).

256. Σ'. Ὑπερσυντελικός. Ὁ ὑπερσυντελικός σημαίνει πράξιν τετελεσμένην εἰς τὸ παρελθόν, ἧς τὸ ἀποτέλεσμα ἐσώζετο· εἶνε δὲ ὡς ὁ παρκατατικός τοῦ παρκαίμενου, ὡς Ἀριαῖος ἐφ' ἀμάξης ἐπορεύετο, διότι ἐτέρωτο (Ξεν.). Οὕτως ἐτεθρήκει, ἐτέθαπτο=ἔτο νικρός, τεθαμμένος· ἐκεκτήμην=εἶχον κεκτημένον, ἐμемνήμην=εἶχον ἐν τῇ μνήμῃ, ἐνθυμούμην κτλ.

257. Ζ'. Τετελεσμένος μέλλων. Ὁ τετελεσμένος ἢ μετ' ὀλίγον μέλλων σημαίνει πράξιν τετελεσμένην ἐν τῷ μέλλοντι, ἧς τὸ ἀποτέλεσμα θὰ σώζεται· εἶνε δ' ὁ μέλλων τοῦ παρκαίμενου, ὡς φίλος ἡμῖν οὐδεὶς λελείχεται (Ξεν.) εἰ τέθνηκε Φίλιππος, καὶ αὔριον ἔσται τεθνηκώς (Δημ.). Οὕτω κεκτῆσομαι=θὰ ἔχω κεκτημένον, κέκλησομαι=θὰ κλῶμαι, κτλ.

Σημ. α'. Ἐν ταῖς λοιπαῖς ἐγκλίσει καὶ τῷ ἀπαρεμφάτῳ ὁ μὲν ἐπιστῶς σημαίνει τὴν πράξιν διαρκούσαν ἢ ἐπαναλαμβανομένην, ὁ δ' ἀόριστος ἀπλῶς τὴν πράξιν ἢ ἐνίοτε τὴν ἐνκρίσιν τῆς πράξεως, ὁ δὲ παρκαίμενος τὸ σωζόμενον ἀποτέλεσμα τῆς τετελεσμένης πράξεως, εἴτε εἰς τὸ παρελθόν εἴτε εἰς τὸ παρόν, εἴτε εἰς τὸ μέλλον ἀναφέρεται, ὡς ἐν ὁ Φίλιππος ἢ διὰ τὸν φόβον ἡσυχίαν ἔχη ἢ ἀρύλακτος ληφθῆ (Δημ.) οἱ στρατηγοὶ διηγούντο, ὅτι αὐτοὶ μὲν ἐπὶ τοῖς πολεμίοις πλέοιεν, τὴν δὲ ἀντίστασιν τῶν νεαγῶν προστάξειαν ἀνδράσις ἰκανοῖς (Ξεν.) λέξατε πρὸς με τί ἐν νῦν ἔχετε (αὐτ.) ἑκούων, ὃν ἂν ἴδῃ γνώριμον, ἀσπάζεται, κἂν μηδὲν πάποτε ὑπ' αὐτοῦ ἀγαθὸν πεπόνθη (Πλ.) ταῦτα εἰρήσθω μοι (Ἰσ.) Κύρος ἤξιον δοθῆναί οἱ ταῦτα· τὰς πόλεις μᾶλλον ἢ Τισσαφέρνειν ἀρχειν αὐτῶν (Ξεν.).

Σημ. β'. Ὁ μέλλων τῆς εὐτικῆς καὶ τοῦ ἀπαρεμφάτου σημαίνει τὴν πράξιν μέλλουσαν. Εὐρηται δ' ὁ μέλλων τῆς εὐτικῆς μόνον ἐν τῷ πληγίῳ λόγῳ ἀντὶ τοῦ μέλλοντος τῆς ὀριστικῆς ἐν τῷ εὐθεί λόγῳ, ὡς Κύρος ἔλεγεν, ὅτι ἡ ὁδὸς ἔσοιτο εἰς Βαβυλῶνα (Ξεν.=ἡ ὁδὸς ἔσται).

Σημ. γ'. Ἐν τῇ μετοχῇ ὁ μὲν ἐπιστῶς σημαίνει οὐ μόνον τὴν πράξιν διαρκούσαν ἀλλὰ καὶ ἐννοικν δευτερεύουσιν καὶ σύγχρονον τῇ κυρίῃ

πράξει, ἐνίοτε δὲ καὶ ἐπαναλαμβανομένην, ὃ δ' ἀρίστος τὸναντίον σημαίνει συνήθως τὴν προτεραιότητα τῆς δευτερευούσης ἐννοίας, ὃ δὲ παρκαίμενος συνήθως τὸ σύγχρονον τοῦ ἀποτελείσματος τῆς ὑπ' αὐτοῦ δηλουμένης τετελεσμένης δευτερευούσης ἐννοίας, ὡς οἱ Πέρσαι εὐθὺς παίδες ὄντες μανθάνουσιν ἄρχειν τε καὶ ἄρχεσθαι (Ξεν.) πειρῶ ἀποκρίνεσθαι τὸ ἐρωτώμενον (Πλ.) Ταῦτα εἰπὼν ἐπάύσατο (Ξεν.) ἱρῆμον καταλείπει τὸν ἠλωκότα λόγον (αὐτ.).

Σημ. δ'. Ἐν τῇ εὐκτικῇ τῷ ἀπαρεμφάτῳ καὶ τῇ μετοχῇ ὁ μὲν παρατακτικὸς παρίσταται διὰ τῶν τύπων τοῦ ἐνεστώτος, ὃ δὲ ὑπερσυντακτικὸς διὰ τῶν τύπων τοῦ παρκαίμενου, ὡς Κλέαρχος ἔφη Κύρον ἄρχειν τοῦ λόγου ὧδε (Ξεν.—ὅτι Κ. ἤρχε)· οἶδα Κριτίαν τε καὶ Ἀλκιβιάδην σωφρονοῦντε (=ὅτι ἐσωφρόνουν), ἴστα Σωκράτει συνίστην (αὐτ.) οὐδένα κρίνω ὑπὸ πλειόνων πεφιληῖσθαι (αὐτ.—ὅτι ἐπεφιλήτο)· οὐκέτι εἶδε τοὺς πρόσθεν ἐκεῖ ἐστῶτας (=οἱ ἐστασαν).

Γ'. Ἐγκλίσεις τοῦ ῥήματος.

258. Ἐγκλίσεις λέγονται οἱ τύποι τοῦ ῥήματος, δι' ὧν ἐκφράζεται ἡ σχέση τῆς διαθέσεως αὐτοῦ πρὸς τὸν λέγοντα ὡς πραγματικὴ ἢ μὴ, ὡς ἐπιθυμητὴ, ἢ ὡς δυνατὴ.

259. Αἱ ἐγκλίσεις τίθενται ἐν τῷ λόγῳ διττῶς· α') ἐν ταῖς προτάσεσιν, αἵτινες κείνται ἀνεξαρτήτως καὶ λέγονται κέρμια ἢ ἀνεξάρτητοι· καὶ

β') ἐν ταῖς προτάσεσιν, αἵτινες ἐξαρτῶνται ἐξ ἄλλων καὶ λέγονται ἐποτελεῖς ἢ ἐξηρημέναι.

α') Αἱ ἐγκλίσεις ἐν ταῖς ἀνεξαρτήτοις προτάσεσιν.

(Κύρια προτάσεις).

260. Α'. Ὀριστικὴ. Ἡ ὀριστικὴ ἐκφράζει τὴν διάθεσιν τοῦ ῥήματος ὠρισμένην καὶ πραγματικὴν, ὡς ὁ θεὸς ἐστὶ δίκαιος· ἀληθῆ λέγεις (Πλ.) ταῦτα οὕτως ἔχει (αὐτ.).

Σημ. Ἡ σημασία τῆς πραγματικότητος κολάζεται, ὅταν μετ' αὐτῆς συνάπτεται τὸ ὀλίγον (δεῖν), μικρὸν (δεῖν), παρ' ὀλίγον, παρὰ μικρὸν, ὡς ὀλίγου δεῖν ἑαυτοῦ ἐπελαθόμεν (Πλ.—ὀλίγον ἐλευθευε γὰρ λησμονήσω)· Μέγαρον ἐάλω παρὰ μικρὸν (Δημ.).

261. Οἱ ἱστορικὶ χρόνοι τῆς ὀριστικῆς μετὰ τοῦ ἄν, ὅταν τίθωνται ὡς ἀπόδοσις ὑπεθετικῶ λόγου, σημαίνουσιν ἀπραγματοποίητόν τι, ὡς

φῶς εἰ μὴ εἶχομεν ὅμοιοι τοῖς τυφλοῖς ἄν ἦμεν (Ξεν.—ἀλλὰ δὲν εἶμεθα, ὡς ἔχοντες φῶς).

262. Ὁ παρατακτικὸς καὶ ἀρίστος τῆς ὀριστικῆς μετὰ τοῦ ἄν σημαίνουσι τὸ δυνατόν γενέσθαι ἐν τῷ παρελθόντι, ὡς ἐνθα διὸ ἔγνω τις ἄν (Ξεν.) οὕτω καὶ ἐβουλόμην ἄν, ἐδουλόμην ἄν, ὡς ἐβουλόμην ἄν οὕτως ἔχειν (Ξεν.).

263. Ὁ παρατακτικὸς ἢ ὁ ἀρίστος τῆς ὀριστικῆς ἄνευ τοῦ ἄν τίθεται πολλάκις μετὰ τοῦ εἴθε ἢ τοῦ εἰ γὰρ εἰς δῆλωσιν εὐχῆς μὴ πραγματοποιημένης· ἢ ἄρνησις εἶναι μὴ· π.χ. εἴθ' ἦσθα δυνατός ὄρν, ὅσον πρόθυμος εἰ (Εὐρ.) εἴθε σοι τότε συνεγενόμην (Ξεν.). Καὶ περιφραστικῶς πολλάκις ἐκφέρεται ἡ τοιαύτη εὐχὴ διὰ τοῦ ὄψε.λορ-εσ-ε, (ἢ τοῦ εἰ γὰρ ὄψε.λορ, εἴθ' ὄψε.λορ, ὡς ὄψε.λορ) καὶ ἀπαρεμφάτου κατ' ἐνεστώτῳ ἢ ἀρίστον, ὡς ὄψελε μὲν Κύρος ζῆν (Ξεν.—εἴθε εἴη ὁ Κ.) εἰ γὰρ ὄψελον οἰοίτε εἶναι οἱ πολλοὶ (Πλ.) οὗτος ἀκοντίσας ἦμαρτεν, ὡς μὴ ὄψελε (Ξεν.).

264. Β'. Ὑποτακτικὴ. Ἡ ὑποτακτικὴ, ἥτις σημαίνει ἐπιθυμίαν τοῦ λέγοντος, τίθεται·

α') εἰς δῆλωσιν προτροπῆς κατὰ τὸ α', πρόσωπον τοῦ πληθυντικοῦ, σπανιώτερον δὲ τοῦ ἐνικοῦ· ἢ ἄρνησις ἐκφέρεται διὰ τοῦ μὴ, ὡς νῦν ἴωμεν καὶ ἀκούσωμεν τοῦ ἀνδρός (Πλ.) ταῦτα μὴ μιμώμεθα (γν.). Καὶ τοῦ μὲν πληθυντικοῦ α', πρόσωπον συνήθως, τοῦ δ' ἐνικοῦ σχεδὸν πάντοτε, προτάσσεται τὸ ἴθι(δή), ἄγε(δή), φέρε(δή), ὡς ἴθι δὴ ἀναλογισώμεθα (Πλ.) ἄγε διὸ πειθώμεθα (αὐτ.) φέρε δὴ τὰς μαρτυρίας ὑμῖν ἀναγνῶ (Δημ.).

265. β') Ἐπὶ ἐρωτήσεσιν συνήθως μὲν κατὰ τὸ α', πρόσωπον τοῦ ἐνικοῦ ἢ πληθυντικοῦ, σπανιώτερον δὲ κατὰ τὸ γ', δι' ὧν ὁ ἐρωτῶν ἀπορεῖ ἢ αἰτεῖται γνώμην περὶ τοῦ πρακτέου· ἢ ἄρνησις εἶναι μὴ, ὡς τί ἔρωμαι; (Πλ.) μὴ ἀποκρίνωμαι; (αὐτ.) εἰπωμεν ἢ σιγῶμεν; (Εὐρ.) πόθεν οὖν τις ἀρξήται; (Πλ.). Τούτων προτάσσεται [πολλάκις καὶ τὸ βούλει βούλεισθε, ὡς βούλει σοι εἰπω; (Πλ.) βούλεισθε συνέδριον κατασκευάσωμεν; (αὐτ.).

Σημ. Ἐνίοτε τίθεται ὁ μέλλων τῆς ὀριστικῆς ἀντὶ τοῦ α', προσώπου, ὡς σπονδὰς ἢ πόλεμον ἀπαγγελω; (Ξεν.)

266. γ') Ἐπὶ ἀπαγορεύσεσιν μετὰ τοῦ μὴ κατ' ἀρίστον χρόνον,

ὡς μὴ θαυμάσης (Ἰσ.) τὸ ἐμὸν σῶμα μῦτε ἐν χρυσῷ θῆτε, μῦτε ἐν ἀργύρῳ (Ξεν.).

267. Γ'. *Ἐγκτική*. Ἡ ἐγκτική, ἣτις σημαίνει τὴν διάθεσιν τοῦ ῥήματος ἐπιθυμητὴν καὶ δυνατὴν, τίθεται:

α') εἰς δῆλωσιν ἐύχης, ἣτις δύναται νὰ ἐκπληρωθῇ ἐν τῷ παρόντι ἢ ἐν τῷ μέλλοντι. Τούτης προτάσσεται πολλάκις τὸ εἶθε ἢ τὸ εἰ γάρ, ἢ δ' ἄρνησις ἐκφέρεται διὰ τοῦ μή, ὡς, ὦ παῖ, γένοιο πατρός εὐτυχέστερος (Σοφ.) εἶθε σὺ φίλος ἡμῖν γένοιο (Ξεν.) μὴ ζῶν μετ' ἀμουσίας (Εὐρ.).

Σημ. Καὶ ἐπὶ ὄρκων τίθεται ἡ ἐγκτική, ἥς προτάσσεται πολλάκις τὸ οὕτως, ὡς εἰ σε μισῶ, ἀπολοίην (Ἀρρ.) οὕτως ὀναίην τῶν τέκνων (αὐτ.).

268. δ') Τίθεται μετὰ τοῦ ἂν εἰς δῆλωσιν τοῦ δυνατοῦ γενέσθαι ἐν τῷ παρόντι ἢ τῷ μέλλοντι ἢ ἄρνησις εἶναι οὐ, ὡς δις εἰς τὸν αὐτὸν ποταμὸν οὐκ ἂν ἐμβαίης (Πλ.) τάχ' οὖν εἴποι τις ἂν (Ξεν.) ἠδῆως ἂν ὑμῶν πυθοίην (αὐτ.).

Σημ. Ἐνίοτε τίθεται ἡ ἐγκτική μετὰ τοῦ ἂν πρὸς μετριωτέραν ἐκφρασιν: α') ἀντὶ ὀριστικῆς, ὡς οὐκ ἂν ἀπέλθοιμι (=οὐκ ἄπειμι), ἀλλὰ κόψω τὴν θύραν (Ἀρρ.) β') ἀντὶ προστακτικῆς, ὡς χωροῖς ἂν εἰσω (Σοφ.=χῶρι) οὐκ ἂν φθάνοις λέγων (Ξεν.=λέγε ταχέως).

269. Δ'. *Προστακτική*. Ἡ προστακτικὴ σημαίνουσα ἐπιθυμίαν τοῦ λέγοντος τίθεται: α') ἐπὶ προσταγῆς, ὡς ἄπιτε, παῖ, λύχνον (Ἀρρ.).

270. β') ἐπὶ προτροπῆς ἢ παραινήσειως, ὡς θάρρει καὶ ἀπόκριναι (Πλ.) ἢ λέγε τι σιγῆς κρείττον, ἢ σιγῆν ἔχε (Εὐρ.). Τούτης προτάσσεται πολλάκις τὸ ἄγε (δή), φέρε (δή), ἴθι (δή), ὡς ἄγε δῆ, ὦ Ἀριαῖε, εἰπέ (Ξεν.) φέρε δῆ μοι τόδ' εἰπέ (Πλ.) ἴθι δῆ μοι ἀνάγνωθι (αὐτ.) ὅτω δοκεῖ ταῦτα, ἀράτω τὴν χεῖρα (Ξεν.).

271. γ') ἐπὶ δεήσεως, ἐύχης ἢ κατάρας, ὡς Ζεῦ, σῶσον ἡμᾶς (Εὐρ.) ταῦτα χάρισάι μοι (Ξεν.) χαῖρε (Εὐρ.) ἔρρ' εἰς κόρακας (Ἀρρ.).

δ') ἐπὶ συγκαταθέσειως τοῦ λέγοντος, ὡς εἰ μὲν ἀληθῆ (ἀπήγγελλας), σῶζου (Δημ.=στέργω νὰ σωθῆς) ἔστω οὕτως (Πλ.).

272. ε') ἐπὶ ἀπαγορεύσειως μετὰ τοῦ μή κατ' ἐνεστώτα καὶ παρκειμένον, (ἐνίοτε δὲ καὶ κατὰ γ'. πρόσωπον τοῦ ἀορίστου), ὡς μὴ θορυβεῖτε (Πλ.) μὴ καταπέπληχθε ἄγαν (Θουκ.) μηδεὶς ὑμῶν προσδοκνῶσάτω ἄλλως (Πλ.).

273. Ε'. *Ἐγκλίσεις ἐν ταῖς εὐθείαις ἢ ἀνεξαρτήτοις ἐρωτήσεσιν*. Ἡ ἐρώτησις λέγεται εὐθεῖα ἢ ἀνεξάρτητος, ὅταν ἐκφέρεται κατ' εὐθείαν ὑπ' αὐτοῦ τοῦ ἐρωτῶντος καὶ δὲν ἐξαρτᾶται ἐκ τινος ῥήματος.

274. Ἡ εὐθεῖα ἐρώτησις ἐκφέρεται τριχῶς:

α') ἄνευ ἐρωτηματικῆς λέξεως ἐκδηλουμένη διὰ μόνῃς τῆς ἀπαγγελίας, ὡς καθεῦδεῖς; (Ἀρρ.).

β') διὰ τῆς ἐρωτηματικῆς ἀντωνυμίας τίς καὶ τῶν ἀπὸ π-ἀρχομένων ἐρωτηματικῶν ἀντωνυμιῶν καὶ ἐπιρρημάτων, πότερος, ποῖος, πόσος, κτλ. ποῦ, πότε, πῶς κτλ. ὡς τίς εἶ; (Ἀρρ.) πόση τις ὁδός; (Ξεν.) τί οὐκ ἀπορνίει; (Πλ.).

γ') διὰ τῶν ἐρωτηματικῶν ἄρα, ἦ (=ἀληθῶς), μή, μῶν, οὐκοῦν, ὡς ἄρα καὶ ἀρετὴ ὀφθαλμῶν ἐστὶ; (Πλ.) ἦ καὶ ἐγὼ εἶπω ὅ,τι γιγνώσκω; (Πλ.) μὴ τι νεώτερον ἀγγέλλεις; (αὐτ.).

275. Ἡ διπλῆ ἐρώτησις ἐκφέρεται διὰ τοῦ πότερον ἢ, ἢ ἄνευ αὐτοῦ ἐν τῷ πρώτῳ μέρει καὶ τοῦ ἢ ἐν τῷ δευτέρῳ, ὡς πότερον συνηγόρευες ἢ ἀντέλεγες; (Λυσ.) φῶμεν οὕτως ἢ μὴ φῶμεν; (Πλ.).

276. Εἰς τὰς ἀνεξαρτήτους ἐρωτήσεις τίθεται:

α') ἡ ὀριστικὴ πάντων τῶν χρόνων ἐπὶ ἐρωτήσεων, δι' ὧν ἀπαιτεῖται ἀπόκρισις θετικῆ, ὡς πῶς ἐσώθης ἐκ τῆς μάχης; (Πλ.) πότ' ἄχρη πράξετε; (Δημ.).

β') Οἱ ἱστορικοὶ χρόνοι τῆς ὀριστικῆς μετὰ τοῦ ἂν, ὅταν γίνηται ἐρώτησις περὶ τοῦ δυνατοῦ γενέσθαι ἐν τῷ παρελθόντι, καὶ ἡ ἐγκτική μετὰ τοῦ ἂν ἐν τῷ παρόντι ἢ τῷ μέλλοντι, ὡς εἰ ταῦτα ἀπήγγελλέ τις ὑμῖν, τί ἂν ἐποιήσατε; (Ξεν.) τίς ἂν ἐπιχειροῖν τοῖς ἀδυνατίοις; (Ἰσ.) πῶς ἂν σωθεῖμεν; (Ξεν.).

γ') Ἡ ὑποτακτικὴ, ὅταν ὁ ἐρωτῶν ἀπορῇ κτλ. ἰδὲ 268.

Οἱ ὀνομαστικοὶ τύποι τοῦ ῥήματος.

277. I. *Τὸ ἀπαρέμφατον*. Τὸ ἀπαρέμφατον, ὅπερ κυρίως δὲν εἶνε ἔγκλισις, ἀλλὰ ῥηματικὸν οὐσιαστικὸν οὐδετέρου γένους, μετέχει καὶ ῥηματικῆς φύσεως:

α') ὅτι ἔχει διαφόρους τύπους, δι' ὧν ἐκφράζεται ὁ τε χρόνος καὶ ἡ διάθεσις, ὡς λῦεν, λῦεσθαι, λῦεν, λῦσισθαι, λυθήσεσθαι, κτλ.

β') ὅτι δέχεται ἀντικείμενον κατὰ τὸ ῥῆμα αὐτοῦ, ὡς τὸ τοῖς νόμοις πείθεσθαι.

γ) ὅτι διορίζεται μόνον δι' ἐπιρρηματικῶν διορισμῶν, ὡς τὸ πρῶ-
τῆς πατρίδος καλῶς ἀποθνήσκειν·

δ) ὅτι συνάπτεται μετ' αὐτοῦ τὸ δυνητικὸν *ἄν* (285)·

ε) ὅτι δέχεται ὑποκείμενον καὶ κατηγορούμενον ὡς ἐξῆς.

278. Α'. Ὑποκείμενον καὶ κατηγορούμενον τοῦ ἀπαρεμφάτου.
Τὸ ὑποκείμενον τοῦ ἀπαρεμφάτου ἐπὶ ταυτοπροσωπίας, (ὅταν δηλ. τὸ
αὐτὸ πρόσωπον εἴνε ὑποκείμενον τοῦ ῥήματος καὶ τοῦ ἀπαρεμφάτου),
εἴνε αὐτὸ τὸ ὑποκείμενον τοῦ ῥήματος τῆς κυρίας προτάσεως, ὡς Ἐ-
πύαξα ἐλέγετο Κύρω δοῦναι χρήματα (Ξεν.). Ἐπὶ δὲ ἑτεροπρο-
σωπίας, (ἦτοι ὅταν τὸ ὑποκείμενον τοῦ ῥήματος εἴνε διάφορον τοῦ ὑπο-
κειμένου τοῦ ἀπαρεμφάτου), τίθεται κατ' αἰτιατικὴν, ὡς τὸν καλὸν
κάγαθὸν ἄνδρα εὐδαίμονα εἶναι φημι (Ξεν.).

Σημ. Πολλάκις ἐπὶ ταυτοπροσωπίας τὸ ὑποκείμενον τοῦ ἀπαρεμφά-
του, ὅταν πρόκειται νὰ ἐκφρασθῇ μετ' ἐμφάσεως, μάλιστα ἐπὶ ἀντιθέ-
σεων, ἐπαναλαμβάνεται ἐπὶ μὲν τοῦ α'. ἢ β'. προσώπου διὰ τῆς προσω-
πικῆς ἀντωνυμίας κατ' αἰτιατικὴν ἢ ὀνομαστικὴν, ἐπὶ δὲ τοῦ γ'. διὰ
τῆς αὐτοῦ κατ' ὀνομαστικὴν, ὡς ἐγὼ οἶμαι καὶ ἐμὲ καὶ σὲ τὸ ἀ-
δικεῖν τοῦ ἀδικεῖσθαι κάκιον ἠγεῖσθαι (Πλ.) Κλέων οὐκ ἔφη
αὐτός, ἀλλ' ἐκεῖνον στρατηγεῖν (Θουκ.).

279. Πολλάκις ὑποκείμενον τοῦ ἀπαρεμφάτου εἴνε αὐτὸ τὸ ἀντικεί-
μενον τοῦ ῥήματος, ἐξ οὗ τὸ ἀπαρέμφατον ἐξαρτάται, ὡς δέομαί σου
παραμεῖναι (Πλ.) προεῖπον αὐτοῖς μὴ ναυμαχεῖν (Θουκ.).

280. Τὸ μετ' ἀπαρεμφάτου τιθέμενον κατηγορούμενον καὶ οἱ ἐπιθε-
τικοὶ διορισμοὶ τοῦ ὑποκειμένου τίθενται καθ' ἑλξιν εἰς ὁμοίαν πτώσιν
συνήθως πρὸς τὸ ὑποκείμενον, ὡς Πρόξενος ἐπεθύμει γενέσθαι
ἄνθρωπος ἰκανός (Ξεν.) τὸν καλὸν κάγαθὸν ἄνδρα εὐδαίμονα εἶ-
ναι φημι (Πλ.) τῶν φασκόντων δικαστῶν εἶναι (αὐτ.).

281. Ὅταν ὑποκείμενον τοῦ ἀπαρεμφάτου εἴνε τὸ ἀντικείμενον τοῦ
ῥήματος τῆς κυρίας προτάσεως, τὸ κατηγορούμενον καὶ ὁ μετοχικός αὐ-
τοῦ διορισμὸς τίθενται ἢ καθ' ἑλξιν ὁμοιοπτώτως πρὸς τὸ ἀντικείμενον
ἢ κατ' αἰτιατικὴν, ὡς Λακεδαιμόνιοι Κύρου ἐδέοντο ὡς προ-
θυμοτότου γενέσθαι (Ξεν.) ἐδέοντό μου προστάτην γενέσθαι
(αὐτ.) ἐξεστὶν ὑμῖν εὐδαίμοσι γενέσθαι, παραδείγμασι χρω-
μένοις (Δημ.) ἐξεστὶν ὑμῖν εὐεργέτας φανῆναι (Ξεν.) Κύρος
Ξενία ἠκεῖν παραγγέλλει λαβόντα τοὺς ἄνδρας (αὐτ.).

Σημ. Συνήθως κίεται μετ' ἀπαρεμφάτου αἰτιατικὴ μετοχὴς διορί-

ζουσα τὸ ὑπονοούμενον ὑποκείμενον τινὰ ἢ ἀνθρώπου, ὡς δεῖ γράμ-
ματα μαθεῖν (=τινι) καὶ μαθόντα νοῦν ἔχειν (Μέν.).

282. Β'. Τὸ ἀπαρέμφατον μετ' ἄρθρου. Ἡ ὀνομαστικὴ φύσις τοῦ
ἀπαρεμφάτου καταρτίζεται ἐκ τοῦ ὅτι δέχεται τὸ ἄρθρον καὶ εἴνε ὡς
οὐσιαστικὸν ἄκλιτον τιθέμενον ἐν τῷ λόγῳ ὡς ὑποκείμενον, κατηγο-
ρούμενον, ἀντικείμενον ἢ διορισμὸς. Ἀλλὰ καὶ τότε δυνάμει τῆς ῥημα-
τικῆς αὐτοῦ φύσεως δέχεται ὑποκείμενον, ἢ κατηγορούμενον, ἢ ἀντι-
κείμενον, ἢ διορισμὸς, ὡς νέοις τὸ σιγᾶν κρεῖττόν ἐστι τοῦ λα-
λεῖν (γν.) τοῦτό ἐστι τὸ ἀδικεῖν, τὸ πλεον τῶν ἄλλων ζητεῖν
ἔχειν (Πλ.) Κύρος μόνον ἑώρα τὸ παίειν τὸν ἀλισκόμενον
(Ξεν.) ὁ Κύρος διὰ τὸ φιλομαθῆς εἶναι πολλὰ ἀνηρώτα (Ξεν.)
Σωκράτης ἐθαυμάζετο ἐπὶ τῷ εὐθύμῳ ζῆν (αὐτ.).

283. Γ'. Τὸ ἀπαρέμφατον ἄνευ ἄρθρου. Τὸ ἀπαρέμφατον ἄνευ ἄρ-
θρου τίθεται

α) ὡς ὑποκείμενον τῶν ἀπροσώπων, οἷον τί χρὴ ποιεῖν; (Ξεν.)·

β) ὡς κατηγορούμενον ἐνίοτε, ὡς τὸ αἰσθάνεσθαι ἐπίστασθαι
ἐστι (Ξεν.)·

γ) ὡς ἐπιεξηγήσεις, τί τούτου μακαριώτερον, τοῦ γῆ μιχθῆ-
ναι (Ξεν.)·

δ) εἰς δῆλωσιν σκοποῦ, τιθέμενον μάλιστα μετὰ τῶν ῥημάτων, ἄπερ
ἔχουσι τὴν ἔννοιαν τοῦ διδόναι ἐν γένει, αἰρεῖσθαι, κτλ., ὡς Ἀρι-
στάρχῳ ἔδοτε ἡμέραν ἀπολογῆσθαι (Ξεν.) τὴν χώραν ἐπέ-
τρεψε τοῖς Ἑλλήσι διαρπάσαι (αὐτ.).

ε) ὡς ἀντικείμενον, ὅπερ τιθέμενον μετὰ ὀρισμένων τάξεων ῥημά-
των συμπληροῖ τὴν ἔννοιαν αὐτῶν καὶ λέγεται 1) εἰδικόν, διότι ἰσο-
δυναμεῖ μὲ εἰδικὴν πρότασιν μερικεῖον τὴν γενικὴν ἔννοιαν τοῦ ῥήματος·
καὶ 2) τελικόν, διότι ἐν τῇ κοινῇ γλώσσῃ ἐξηγεῖται διὰ τοῦ τὰ καὶ
ἵποτακτικῆς.

284. 1) Εἰδικὸν ἀπαρέμφατον. Ῥήματα συντασσόμενα μετὰ
εἰδικῶ ἀπαρεμφάτου εἴνε

α) τὰ λειπτικὰ ἐν γένει, ὡς ὁ ἄνθρωπος Πέρσης ἔφη εἶναι (Ξεν.)
ὁμολογεῖς οὖν γεγενῆσθαι περὶ ἐμὲ ἄδικος; (αὐτ.).

β) τὰ δοξασίας καὶ εἰκασίας σημαστικὰ, ὡς οὐκ οἶμαι ἦξειν
αὐτὸ τήμερον (Πλ.) Κύρος ἀδικεῖσθαι νομίζει ὑφ' ἡμῶν (Ξεν.)
ὑπώπτενον ἐπὶ βασιλείᾳ εἶναι (αὐτ.).

285. Ὁ δυνατικός ἂν τίθεται καὶ μετ' ἀπαρεμφάτου, ὅπερ τότε ἰσοδυναμεί πρὸς ἱστορικὸν χρόνον τῆς ὀριστικῆς ἢ πρὸς εὐκτικὴν μετὰ τοῦ ἂν, ὡς Κύρος, εἰ ἐβίω, ἄριστος ἂν δοκεῖ ἄρχων γενέσθαι (Ξεν. = ὅτι ἐγένετ' ἂν)· ὁμολογῶ μηδέν' ἂν δυναθῆναι διαλλάξαι τὰς πόλεις (Ἰσ. = ὅτι οὐδαίς ἂν δυναθῆναι).

286. 2) Τελικὸν ἀπαρεμφάτον. Ῥήματα συντασσόμενα μετὰ τελικοῦ ἀπαρεμφάτου εἶνε

α') τὰ ἐπιθετικὰ καὶ γενικῶς τὰ ἔχοντα ἔννοιαν ἐπιθυμίας καὶ τὰ ἐναντία τούτων, ὡς ὅστις πένης ὢν ἐν ἄστει ζῆν βούλεται, ἀθυμότερον ἑαυτὸν ποιεῖν ἐπιθυμεῖ (Μέν.) οἱ στρατιῶται νύχοντο αὐτὸν εὐτυχῆσαι (Ξεν.) τοὺς ὀπλίτας ἐκέλευσεν αὐτοῦ μείναι (αὐτ.) δέομαί σου παραμεῖναι (Πλ.).

β') Τὰ σημαίνοντα φύσιν, ἔθος, δόξαμιν, ἰκανότητα πρὸς τι, ὡς Ἀθῆναι πεφύκασιν ἐν εἰρήνῃ αὐξεσθαι (Ξεν.) γέροντες πάντες εἰθίσμεθα φορεῖν (αὐτ.) τὸ ψεῦδος οὐ δύνασαι ἀληθὲς ποιεῖν (αὐτ.) τοὺς προδότας μισεῖν ἔμαθον (Αἰσχ.).

287. Δ'. Τὸ ἀπαρεμφάτον ἀπολύτως ἐν τῷ λόγῳ. Τὸ ἀπαρεμφάτον κείται πολλάκις ἀπολύτως καὶ ἀνεξαρτήτως

α') ἐν τῷ ὀλίγῳ ἢ μικροῦ δεῖν = σχεδόν, ἐκὼν εἶναι = ἰκανούτως, τὸ νῦν εἶναι = ὅσον διὰ σήμερον, τὸ ἐπ' ἐκείνῳ εἶναι = ὅσον ἐξαρτάται.

β') Μετὰ τοῦ ὡς συνήθως ἐν τῷ ὡς (ἵππος) εἰπεῖν = ἵνα οὕτως εἴπω, σχεδόν, ὡς ἀπλῶς ἢ συντόμως ἢ τὸ ὅλον ἢ τὸ ἐξέμπαν εἰπεῖν, (ὡς) συνελόντι εἰπεῖν (τινί) = ἵνα συντόμως εἴπη τις, (ὡς) ἔμοι δοκεῖν = ὡς ἐγὼ νομίζω, κτλ.

288. Η'. Ἡ μετοχή. Ἡ μετοχή εἶνε κυρίως ῥηματικὸν ἐπίθετον μετέχον καὶ ῥηματικῆς φύσεως, ὡς τὸ ἀπαρεμφάτον. Τίθεται δ' ἐν τῷ λόγῳ ἐν ἐξαρτήσῃ ἢ σχετικῶς ἀναφερομένη εἰς ὄρον τινὰ τῆς προτάσεως, ἢ ἀπολύτως ἢ ἀσχετῶς, μὴ ἀναφερομένη εἰς οὐδένα ὄρον τῆς προτάσεως.

289. Α'. Ἡ μετοχή ἐν ἐξαρτήσῃ ἢ σχετικῶς. Ἡ ἐν ἐξαρτήσῃ μετοχή τίθεται τριχῶς· 1) ἐπιθετικῶς· 2) κατηγορηματικῶς· 3) παρθετικῶς.

290. 1). Ἐπιθετικῶς. Ἡ μετοχή, ὡς πᾶν ἐπίθετον, τίθεται συνήθως μετὰ τοῦ ἄρθρου ὡς ἐπιθετικὸς διορισμὸς τοῦ οὐσιαστικοῦ ἰσοδυναμοῦσα μὲ ἀναφορικὴν πρότασιν, ὡς ὁ ἐπιμελούμενος παῖς = ὁ παῖς, ὃς

ἐπιμελεται· μήτηρ ἢ φιλοῦσα = ἡ φιλεῖ· οἱ Θρῆκες ἠθροίζοντο οἱ διαφυγόντες (Ξεν.).

291. Καὶ ἡ μετοχή πολλάκις, ὡς τὸ ἐπίθετον, κατ' ἔλλειψιν τοῦ οὐσιαστικοῦ κείται ἀντὶ οὐσιαστικοῦ, ὡς ὁ λέγων = ὁ ῥήτωρ, ὁ ἐρῶν = ὁ ἐραστής, ὁ τυχών, οἱ ἔχοντες = οἱ πλούσιοι, οἱ πολιτευόμενοι κτλ. Συνηθέστατα δὲ τὸ οὐδέτερον τῆς μετοχῆς μετὰ τοῦ ἄρθρου, ὡς τὸ συμφέρον = ἡ ὠφέλεια, τὸ δεδιός = ὁ φόβος, τὸ θαρσοῦν = τὸ θάρσος.

292. Ἡ ἐπιθετικὴ μετοχή, ἂν ἔχη ἔννοιαν ὑποθετικὴν ἢ ἀριστολογικὴν, λαμβάνει μὴ, ἐάν δὲ μὴ, λαμβάνει οὐ, ὡς ὁ μὴ δαρεῖς ἄνθρωπος οὐ παιδεύεται (Πλ.) πῶς ποτε ἐπέισθησαν Ἀθηναῖοι Σωκράτη περὶ τοὺς θεοὺς μὴ σωφρονεῖν τὸν ἀσεβὲς οὐδὲν ποτε περὶ τοὺς θεοὺς οὐτ' εἰπόντα οὔτε πράξαντα (Ξεν. = ὃς οὐδὲν οὐτ' εἶπε).

293. 2) Κατηγορηματικῶς. Ἡ μετοχή, ὡς τὸ ἐπίθετον, δύναται νὰ εἶνε κατηγορούμενον ἐν τῇ προτάσει μετὰ τοῦ εἶναι, γίνεσθαι, ὑπάρχειν, ὅπερ μετ' αὐτῆς ἀποτελοῦσι περίφρασιν τοῦ ῥήματος, ὡς τοῦτο οὐκ ἔστι γιγνομενον (Πλ. = οὐ γίνεταί)· μισοῦντες γίνονται (= μισοῦσι) τοὺς κακοὺς (αὐτ.)· ἐάν τις ἡμᾶς καὶ εὐ ποιῶν ὑπάρχη (Ξεν. = εὐ ποιῆ).

294. Ὡς κατηγορούμενον τίθεται ἡ μετοχή εἰς τὸ ὑποκείμενον ἢ εἰς τὸ ἀντικείμενον τῆς προτάσεως ἀναφερομένη μετὰ τάξεων ῥηματικῶν τινῶν πρὸς συμπλήρωσιν τῆς ἔννοιας αὐτῶν καὶ λέγεται κατηγορηματικὴ μετοχή. Εἶνε δὲ τὰ ἑξῆς:

α') τὰ διαρκείας σημαντικὰ διαγίγνομαι, διάγω, διαμένω, διατελώ καὶ τὸ λανθάνω, τυγχάνω, γθάνω, ἐν οἷς ἡ μὲν μετοχή δηλοῖ τὴν κυρίαν ἔννοιαν, τὸ δὲ ῥήμα ἰσοδυναμεί μὲ ἐπιρρηματικὸν διορισμὸν, ὡς πολεμῶν διεγένετο (Ξεν. = συνεχῶς ἐπολέμει)· ἐπτά ἡμέρας μαχόμενοι διετέλεσαν (αὐτ. = ἀδιαλείπτως ἐμάχ.) ὁ ἥλιος πάντων λαμπρότατος ὢν διαμένει (αὐτ.) Ἀρχέλαος ἔλαθεν ἑαυτὸν ἀθλιώτατος γινόμενος (Πλ. = λεληθότως, χωρὶς νὰ τὸ νοήσῃ)· Κλέαρχος ἐτύγχανε τότε τὰς τάξεις ἐπισκοπῶν (Ξεν. = κατὰ τύχην ἐπισκ.) προκαταλάβωμεν τὰ ἄκρα, ὅπως μὴ φθάσωσιν οὗτοι καταλαβόντες (Ξεν. = μὴ πρότεροι καταλάβωσι)· οὐκ ἂν φθάνοις λέγων (αὐτ. = λέγε ταχέως).

β') Τὰ ἐνάρξεως καὶ λήξεως σημαντικὰ, ὡς ἀρξομαι λέγων

(Πλ.) οὐ ποτ' ἐπαυόμην ἡμᾶς οἰκτίρων (Ξεν.) Σωκράτης οὐδέ ποτ' ἔληγε σκοπῶν (αὐτ.).

γ') Τὰ καρτερίας, ἀνοχῆς καὶ ἐνυκτοῦ παθήματος σημαντικά, ὡς ὀρῶντες σε ἀνεξόμεθα καὶ καρτερήσομεν ὑπὸ σοῦ εὐεργετούμενοι (Ξεν.) τὴν αὐτῶν χώραν ἠνεύχοντο πορθουμένην (Ἰσ.) ἀπειρήκα ἦδη συσκευαζόμενος καὶ τρέχων (Ξεν.) ἠδομαι ὑφ' ἡμῶν τιμώμενος (αὐτ.) τοῦτο οὐκ αἰσχύνομαι λέγων (αὐτ.) μεταμέλει μοι οὕτως ἀπολογησαμένῳ (Πλ.) τοὺς συμμάχους οὐ περιοψόμεθα ἀδικουμένους (Θουκ.).

δ') Τὰ αἰσθητικῶς καὶ γνώσεως σημαντικά, ὡς οὐκ αἰσθάνεσθε ἐξαπατώμενοι (Ξεν.) ὀρῶμεν πάντα ἀληθῆ ὄντα (αὐτ.) ἠκούσα αὐτοῦ διαλεγομένου (αὐτ.) ἴσθι ἀνόητος ὢν (αὐτ.) τοῦτον ὑμεῖς ἐπίστασθε ἡμᾶς προδόντα (αὐτ.) ἐπύθετο τὸ Πλημμύριον ἐαλωκός (Θουκ.) καταλαμβάνουσι τοὺς φύλακας καθημένους (Ξεν.) καὶ σὺ νῦν ἐμὲ ἀληθῆ λέγοντα εὐρήσεις (αὐτ.) μέμνημαι τοιαῦτα ἀκούσας σου (αὐτ.).

ε') Τὰ δεικτικῶς καὶ δηλωτικῶς σημαντικά, τὸ ποιῆν (=παριστάνει ἢ ἀποδεικνύειν), τὸ τίθημι καὶ τὰ λεκτικὰ ἐνίοτε, ὡς ἀποφαίνουσι τοὺς φεύγοντας πονηροὺς ὄντας (Λυσ.) ὁ πόλεμος δηλώσει μείζων γεγεννημένος (Θουκ.) Κῦρος τῶν ἡλικίων διαφέρων ἐφαίνετο (Ξεν.) ἀδικοῦντα Φίλιππον ἐξήλεγξα (Δημ.) ἠγγέλλετο ὁ Πείσανδρος τετελευτηκῶς (Ξεν.) πλησιάζοντας τοὺς θεοὺς τοῖς ἀνθρώποις οἰοί τε εἰσιν οἱ ποιηταὶ ποιῆσαι (Ἰσ.) τίθημί σε ὁμολογοῦντα (αὐτ.) πότερόν σε φῶμεν νυνὶ σπουδάζοντα ἢ παίζοντα ; (Πλ.).

ς') Τὸ οἰχομαι, ὅταν πρόκειται νὰ δηλωθῇ ὁ τρόπος τῆς ἀνχωρήσεως, ὡς ὄχετο ἐπ' οἴκου ἀποπλέων (Ξεν.—ἀπέπλευσε διὰ θαλάσσης).

ζ') Τὰ ἔχοντα τὴν ἔννοιαν τοῦ καλῶς ἢ κακῶς ποιῆν, τοῦ νικᾶν ἢ ἠτῶσθαι, ὡς καλῶς ἐποίησας ἀρχῆς τοῦδε τοῦ λόγου (Ξεν. καλὰ ἔκαμες ν' ἀρχίσης) ἀδικεῖτε πολέμου ἀρχόντες (Θουκ.) πάντας πειρῶ νικᾶν εὐποιῶν (Ξεν.) οὐχ ἠττησόμεθα εὐποιούντες (αὐτ.).

295. Καὶ ἡ μετοχή, ὡς τὸ ἐπίθετον (16, ε'), τίθεται μετὰ πολλῶν ῥημάτων ὡς κατηγορούμενον εἰς δῆλωσιν τρόπου καὶ ἰσοδυναμεί με

τροπικὸν διορισμὸν, ὡς θαρρήσας λέγε (Πλ.—μετὰ θάρρους)· ληζόμενοι ζῶσι (Ξεν.—διὰ ληστείας).

296. 3) Παραθετικῶς. Παραθετικὴ λέγεται ἡ μετοχή, ὅταν παρατίθεται ἀνεῦ ἄρθρου ἐν τῇ προτάσει, ἵνα δηλώσῃ χρόνον, αἰτίαν, ὑπόθεσιν, παραχώρησιν (ἢ ἐναντιότητα) καὶ σκοπὸν, καὶ ἰσοδυναμῇ πρὸς ὑποτελεῖ πρότασιν χρονικὴν, αἰτιολογικὴν, ὑποθετικὴν, παραχωρητικὴν (ἢ ἐναντιωματικὴν) καὶ τελικὴν, ἐξ οὗ καὶ λέγεται χρονικὴ, αἰτιολογικὴ, ὑποθετικὴ, παραχωρητικὴ (ἢ ἐναντιωματικὴ) καὶ τελικὴ.

297. Ἡ παραθετικὴ μετοχή ἀναφέρεται εἰς ὄρον τινὰ τῆς προτάσεως, πρὸς ὃν συμφωνεῖ κατὰ γένος, ἀριθμὸν καὶ πτώσιν·

α') χρονικὴ μετοχή, ὡς οἱ ἄλλοι ἀναστάντες πῦρ ἔκαον (Ξεν.—ἰπὶ ἀνέστησαν)· δειπνήσαντες ἀπελαύνετε (αὐτ.—ἰπιδὸν δειπνήσητε).

β') αἰτιολογικὴ, ὡς Τισσαφέρους ἐπισηκίσας πολεμίους τοὺς θεοὺς ἐκτίσατο (Ξεν.—διότι ἐπιώρησε).

γ') ὑποθετικὴ, ὡς τοὺς φίλους εὐεργετοῦντες καὶ τοὺς ἐχθροὺς δυνήσεσθε κολάζειν (Ξεν.—εἰάν εὐεργετήτε).

δ') παραχωρητικὴ (ἢ ἐναντιωματικὴ), ὡς ἡ Σπάρτη τῶν ὀλιγανθρωποτέρων πόλεων οὔσα (=εἰ καὶ ἦν) δυνατωτάτη ἐν τῇ Ἑλλάδι ἐφάνη (Ξεν.).

ε') τελικὴ τιθεμένη κατὰ μέλλοντα χρόνον μετὰ τῶν κινήσεως σημαντικῶν ῥημάτων καὶ τινῶν ἄλλων εἰς δῆλωσιν σκοποῦ, ὡς ὁ δ' ἀνὴρ λαγῶς ὄχετο θηράων (Ξεν.) Κλέαρχος ἐπεμψέ τινα ἐρουῖντα (αὐτ.). Καὶ μετὰ τοῦ ὡς πολλάκις, ὡς Ἀρταξέρξης συλλαμβάνει Κῦρον ὡς ἀποκτενῶν (αὐτ.).

298. Ἐνίοτε ἡ παραθετικὴ μετοχή, ὅταν ἀναφέρεται εἰς ἐνικὸν περιληπτικὸν ὄνομα, συμφωνεῖ μόνον κατὰ πτώσιν, ὡς τὸ στρατεύμα ἐπορίζετο σῖτον κόπτοντες τοὺς βούς (Ξεν.—οἱ στρατιῶται κ.) ἢ βουλὴ ἠσυχίαν εἶχεν οὐκ ἀγνοοῦντες (αὐτ.—οἱ βουλευταί).

299. Ἡ ἐπιθετικὴ, κατηγορηματικὴ ἢ παραθετικὴ μετοχή μετὰ τοῦ ἂν ἰσοδυναμεί ἢ πρὸς εὐκτικὴν ἢ πρὸς ἱστορικὸν χρόνον τῆς ὀριστικῆς μετὰ τοῦ ἂν, ὡς πολιτείαν τὴν ὀρθῶς ἂν τοῖς πράγμασι χρῆσαμένην οὐκ ἔχομεν (Ἰσ.—ἢ ὀρθῶς χρῆσαιτ' ἂν)· εὐ ἴσθι μηδὲν ἂν με τούτων ἐπιχειρήσαντα, εἰ ἑώρων (αὐτ.—ὅτι οὐδὲν ἂν

τούτων ἐπεχείρησα)· ταῦτα ποιούσιν, ὡς οὐκ ἂν ἄλλως ἀξιόλογοι γενόμενοι (Ξεν.—ὡς οὐκ ἂν γένοιτο).

300. β') Ἡ μετοχή ἀπολύτως ἢ ἀσχέτως. Ἡ παραθετική μετοχή, ἢ χρονική, ἢ αἰτιολογική, ἢ ὑποθετική, ἢ παρχωρητική, τῆς ὁποίας τὸ ὑποκείμενον εἶνε λέξις μὴ κειμένη ἐν τῇ κυρίᾳ προτάσει, λέγεται ἀπόλυτος καὶ ἐκφέρεται ἢ κατὰ γενικὴν πτώσιν ἢ κατ' αἰτιατικὴν.

301. Γενική ἀπόλυτος τίθεται ἐπὶ τῶν προσωπικῶν ῥημάτων, ὡς τούτων πραχθέντων, ἀπῆρι ὁ Κῦρος (Ξεν.—ἰπεί ἐπράχθη)· Κῦρος ἀνέβη ἐπὶ τὰ ὄρη, οὐδενὸς κωλύοντος (αὐτ.—ὅτι οὐδεὶς ἐκώλυε)· θεοῦ θέλοντος, κἂν ἐπὶ ὀπίος πλέοις (γεν.—ἰάν ὁ θεὸς θῆλῃ)· ἀποπλεῖ οἴκαδε, καίπερ χειμῶνος ὄντος (Ξεν.—εἰ καὶ χειμῶν ἦν).

Σημ.* α'. Πολλάκις ἀπαντᾷ γενική ἀπόλυτος, ἥς τὸ ὑποκείμενον καίται ὡς ὑποκείμενον ἢ ἀντικείμενον ἐν τῇ κυρίᾳ προτάσει. Γίνεται δὲ τοῦτο μάλιστα, ὅταν ἡ ἀπόλυτος γενική προτάσσηται τῆς κυρίας προτάσεως, ὡς βοηθησάντων ὑμῶν, προθύμως πόλιν προσλήψασθε (Θουκ.)—βοηθήσαντες ὑμεῖς· διαβεβηκότος ἡδὴ Περικλέους εἰς Εὐβοίαν, ἠγγέλθη αὐτῷ (αὐτ.—διεβηκότι Περικλεῖ).

Σημ. β'. Ἐνίοτε ἀπαντᾷ αἰτιατικὴ μετὰ προθέσειος ἀντὶ τῆς γενικῆς τοῦ ὑποκειμένου, ὡς ὁ Θρασύβουλος, ἡδὴ συνειλεγμένων εἰς τὴν Φυλὴν περὶ ἑπτακοσίους (=ὡς ἑπτακοσίων), καταβαίνει (Ξεν.).

302. Αἰτιατικὴ ἀπόλυτος τίθεται

α') ἐπὶ τῶν ἀπροσώπων ῥημάτων κατ' οὐδέτερον ἐνικὸν γένος, ὡς ἐξὸν εἰρήνην ἔχειν, αἰρεῖται πολεμεῖν (Ξεν.—εἰ καὶ ἐξῆν)· συνδόξαν τῷ πατρὶ καὶ τῇ μητρὶ, ἄγεται γυναῖκα (αὐτ.)· προσταχθέν μοι Μένωνα ἄγειν, ὄχουμιν (Δημ.).

β') Καὶ μετὰ τῶν προσωπικῶν ῥημάτων ἐχόντων πρὸ αὐτῶν σχεδὸν πάντοτε τὸ ὡς ἢ ὡσπερ (=μὲ τὴν ἰδίαν ὅτι), π. χ. τοὺς υἱεῖς οἱ πατέρες ἀπὸ τῶν πονηρῶν ἀνθρώπων εἰργουσιν, ὡς τὴν μὲν τῶν χρηστῶν ὀμιλίαν ἀσκησιν οὖσαν τῆς ἀρετῆς, τὴν δὲ τῶν πονηρῶν κατάλυσιν (Ξεν.)· φίλους κτῶνται ὡς βοηθῶν δεόμενοι, τῶν δ' ἀδελφῶν ἀμελοῦσιν, ὡσπερ ἐκ πολιτῶν μὲν γιγνομένους φίλους, ἐξ ἀδελφῶν δὲ οὐ γιγνομένους (αὐτ.).

303. Μετὰ τῆς παραθετικῆς μετοχῆς συνάπτονται καὶ μόρια δη-

λοῦντα σαφέστερον τὴν σχέσιν αὐτῆς πρὸς τὴν κυρίαν πρότασιν π. χ.

α') μετὰ τῆς χρονικῆς τὸ ἄμα, αὐτίκα, εὐθὺς, μεταξύ, ὡς ἐμάχοντο ἄμα πορευόμενοι (Ξεν.—ἐνῶ συγχρόνως ἴπαρ.)·

β') μετὰ τῆς αἰτιολογικῆς τὸ ἄτε, οἷα δὴ καὶ ὡς, π. χ. ὁ Κῦρος, ἄτε παῖς ὢν καὶ φιλόκαλος καὶ φιλότιμος, ἤδετο τῇ στολῇ (Ξεν.).

γ') μετὰ τῆς παρχωρητικῆς τὸ καίπερ ἢ καί, ὡς ἀποπλεῖ οἴκαδε, καίπερ χειμῶνος ὄντος (αὐτ.).

304. III. Τὰ ῥηματικά εἰς -τος καὶ -τέος. Τὰ εἰς -τός ῥηματικά σημαίνουσι ἢ ὅ,τι ὁ παθητικὸς παρκαίμενος τῆς μετοχῆς, ὡς ποιητὸς =πεποιημένος, ἢ τὸν δυνατὸν ἢ ἄξιον νὰ πάθῃ τὸ ὑπὸ τοῦ ῥήματος σημαίνόμενον, ὡς ἀκουστὸς =δυναμὸς ν' ἀκουσθῇ, ἐπαινετὸς =ἄξιος νὰ ἐπικληθῇ. Συντάσσονται δ' ὡς τὰ ἄλλα ἐπίθετα, ὡς Κῦρος μετὰ πτεμπτος ὑπὸ τοῦ πατρὸς ἐγένετο (Ξεν.)· τὸ μέλλον ἀόρατον (Ἰσ.).

Σημ. Παράγωγά τινα ἐξ ἀμεταβάτων ῥημάτων τιθέμενα κατ' οὐδέτερον γένος μετὰ τοῦ ἐστίν ἐκφέρονται ἀπροσώπως ἰσοδυναμοῦντα μὲ τὸ σύστοιχον ἀπαρέμφατον καὶ τὸ δυνατὸν ἢ ἄξιόν ἐστιν, ὡς ἄρα βιωτὸν ἡμῖν ἐστί; (Πλ.—ἄξιόν ἐστιν ἡμῖν ζῆν;).

305. Τὰ εἰς -τέος ῥηματικά, ἅπερ σημαίνουσι τὸν ὀφείλοντα νὰ πάθῃ τὸ ὑπὸ τοῦ ῥήματος σημαίνόμενον, συντάσσονται

α) ὡς καὶ τὰ ἄλλα ἐπίθετα, ὡς ποταμὸς τίς ἐστιν ἡμῖν διαβατέος (Ξεν.)· ὠφελντέα σοὶ ἢ πόλις ἐστίν (αὐτ.).

306. β') Συντάσσονται ἀπροσώπως, τίθενται δηλ. κατ' οὐδέτερον ἐνικὸν συνήθως μετὰ τοῦ ἐστί λεγομένου ἢ νοουμένου καὶ ἰσοδυναμοῦσι μὲ τὸ δεῖ (ἢ δεῖν ἐστί) καὶ τὸ σύστοιχον ἀπαρέμφατον, ὡς τοὺς φίλους εὐεργετητέον (Ξεν.—δεῖ εὐεργετεῖν)· τῶν βοσκημάτων ἐπιμελητέον (αὐτ.—δεῖ ἐπιμελεσθαι).

307. Ἐν τῇ ἀπροσώπῳ συντάξει τῶν εἰς -τέος τὸ μὲν ἐνεργῶν πρόσωπον, ἢτοι τὸ ὑποκείμενον, τίθεται κατὰ δοτικὴν συνήθως διὰ τὸ ἐστί, (ἐνίοτε κατ' αἰτιατικὴν διὰ τὴν ἐν αὐτοῖς περιεχομένην ἔννοιαν τοῦ ἀπροσώπου καὶ ἀπαρέμφατου), τὸ δ' ἀντικείμενον τίθεται καθ' ἣν πτώσιν ἀπαιτεῖ τὸ ῥῆμα, ἐξ οὗ παράγονται, ὡς οὐ τῶν ἄλλων αὐτοῖς ἀρκτέον (Ἰσ.—οὐ δεῖ αὐτοῖς τῶν ἄλλων ἄρχειν)· τὸν βουλόμενον εὐδαίμονα εἶναι σωφροσύνην διωκτέον καὶ ἀσκητέον (Πλ.—δεῖ διώκειν καὶ ἀσκεῖν σωφρ. τὸν βουλ.).

308. Ἐν τῷ ἀπροσώπῳ συντάξει τὰ εἰς -τίος δύνανται νά κείνται κατ' ἐνεργητικὴν ἢ μέσσην σημασίαν, ἧτις νοεῖται ἐκ τῶν συμφραζομένων, ὡς ἐπὶ τοῦτο παρασκευαστέον ἐστὶ δύναμιν ἵνα (Πλ. = δεῖ παρασκευάζειν) παρασκευαστέον μάλιστα μηδὲν δεῖσθαι τοῦ κολάζεσθαι (αὐτ. = δεῖ παρασκευάζεσθαι). Οὕτω πιστέον = δεῖ παῖθαι ἢ παῖθισθαι, φυλακτέον = δεῖ φυλάττειν ἢ φυλάττεσθαι.

6) Αἱ ἐγκλίσεις ἐν ταῖς ἐξηρημέναις προτάσεσιν.

(Ἐποτελεῖς προτάσεις).

1) Εὐκτική πλαγία ἢ τοῦ πλαγίου λόγου.

309. Εὐκτικὴ πλαγία ἢ τοῦ πλαγίου λόγου λέγεται ἡ εὐκτική, ἧτις τίθεται ἐν ταῖς ἐξηρημέναις προτάσεσιν ἐκ τῶν λεκτικῶν, γνωστικῶν ἢ ἐρωτηματικῶν ῥημάτων καθ' ἱστορικὸν χρόνον, ἵνα δηλωθῆ, ὅτι δὲν εἶνε λόγος ἢ γνώμη τοῦ λέγοντος ἀλλὰ λόγος ἢ γνώμη ἄλλου, ὡς Κύρος ἔλεγεν ὅτι ἡ ὁδὸς ἔσοιτο εἰς Βαβυλωνίαν (Ξεν. εὐθύς λόγ. ἡ ὁδὸς ἔσται). Κύρος ἠρώτα τί πάθοιεν (αὐτ. = τί ἐπάθει ;).

2) Αἱ ἐγκλίσεις ἐν ταῖς εἰδικαῖς προτάσεσιν.

310. Εἰδικαὶ ἢ ἐκθετικάι προτάσεις λέγονται αἱ ἐκφερόμεναι διὰ τῶν εἰδικῶν συνδέσμων ὅτι ἢ ὡς καὶ τιθέμεναι μετὰ λεκτικῶν ἢ γνωστικῶν ῥήματων ὡς ἀντικείμενον αὐτοῦ, ἢ μετὰ οὐδέτερον δεικτικῆς ἀντωνυμίας ὡς ἐπιζήγησις αὐτοῦ. Ἡ ἄρνησις εἶνε οὐ.

311. Ἐν ταῖς εἰδικαῖς προτάσεσιν τὸ ῥῆμα τίθεται ὡς ἐν ταῖς ἀνεξαρτήτοις, ἦτοι α') ὅταν προηγῆται χρόνος ἀρκτικός, τίθεται ἡ ὀριστικὴ πάντων τῶν χρόνων, οἱ ἱστορικὸι χρόνοι τῆς ὀριστικῆς μετὰ τοῦ ἂν καὶ ἡ εὐκτικὴ μετὰ τοῦ ἂν, ὡς λέγει ὅτι ἤκουσιν αὐτῷ ἄγγελοι (Ξεν.) οὐ τοῦτο λέγω, ὡς οὐ δεῖ ποτε ἰέναι ἐπὶ τοὺς πολέμους (αὐτ.) οἶδ' οὖν ὅτι πάντες ἂν ὁμολογήσαιτε (Δημ.).

β') Ὅταν προηγῆται ἱστορικὸς χρόνος, τίθεται κυρίως ἡ εὐκτικὴ τοῦ πλαγίου λόγου ἀλλὰ καὶ αἱ ἀνωτέρω ἐγκλίσεις, ὡς Κύρος ἔλεγεν ὅτι ἡ ὁδὸς ἔσοιτο εἰς Βαβυλωνίαν (Ξεν.) ἀνέκραγον οἱ παρόντες ὅτι ζῆ ὁ ἀνὴρ (Θουκ.) Θεμιστοκλῆς ἀπεκρίνατο, ὅτι οὐκ ἂν αὐτὸς Σερῖφιός ὢν ὀνομαστός ἐγένετο (Πλ.) Σεύθης εἶπεν ὅτι οὐδενὶ ἂν ἀπιστήσαιεν (Ξεν.).

312. Πολλάκις μετὰ ἱστορικὸν χρόνον κείται καὶ ὀριστικὴ καὶ εὐ-

κτικὴ, ὡς εὐτοὶ ἔλεγον ὅτι Κύρος μὲν τέθνηκεν, Ἀριαῖος δὲ πεφευγὼς εἶναι (Ξεν.).

Σημ. Μετὰ τῶν γνωστικῶν τίθεται καὶ κατηγορηματικὴ μετοχὴ 294, δ') μετὰ δὲ τῶν λεκτικῶν καὶ εἰδικῶν ἀπαρέμφοτον (284, α'). Ἐνίοτε μετὰ τὸ ὅτι ἢ ὡς τίθεται ἀπαρέμφοτον, ὡς οἶδεν ὅτι . . . θᾶπτον τῶν ἐπιτηδίων ἐνδεικν ἔσεσθαι (Ξεν.).

3) Αἱ ἐγκλίσεις ἐν ταῖς πλαγίαις ἐρωτήσεσιν.

313. Πλαγία ἢ ἐξηρημένη λέγεται ἡ ἐρώτησις, ὅταν δὲν γίνηται κατ' εὐθείαν ὑπ' αὐτοῦ τοῦ ἐρωτῶντος, ἀλλ' ἐξαρτάται ἐκ τινος ῥήματος ἐρωτηματικῶν, σκεπτικῶν ἢ ἀπορηματικῶν.

314. Ἡ ἀπλή πλαγία ἐρώτησις ἐκφέρεται α') διὰ τῆς ὅστις καὶ τῶν ἀπὸ ὀπ- ἀρχομένων ἐρωτηματικῶν ἀντωνυμιῶν καὶ ἐπιρρημάτων, πολλάκις δὲ καὶ διὰ τῶν ἐρωτηματικῶν τῆς εὐθείας ἐρωτήσεως (275) καὶ β') διὰ τοῦ εἰ.

315. Ἡ διπλῆ πλαγία ἐρώτησις ἐκφέρεται διὰ τοῦ πότερον-ἢ, εἰ-ἢ, εἴτε-εἴτε. Ἡ ἄρνησις εἶνε συνήθως ἢ τῆς εὐθείας ἐρωτήσεως.

316. Ἐν τῇ πλαγίᾳ ἐρωτήσει,

α') ὅταν προηγῆται ἀρκτικός χρόνος, τίθενται αἱ ἐγκλίσεις τῆς εὐθείας ἐρωτήσεως, ὡς οἶσθα Εὐθύδημον ὀπόσους ὀδόντας ἔχει (Πλ.) οὐκ ἔχω τί λέγω (Δημ.) ἐρωτᾷ ὁ Κρίτων πῶς με θάπτῃ (Πλ.) οὐκ οἶδ' εἴτις οὕτως ἂν ὀλίγα ἐργάζοιτο (Ξεν.).

β') Ὅταν προηγῆται ἱστορικὸς χρόνος, τίθεται συνήθως ἡ εὐκτικὴ τοῦ πλαγίου λόγου, πολλάκις αἱ ἐγκλίσεις τῆς εὐθείας ἐρωτήσεως, οἱ ἱστορικὸι χρόνοι τῆς ὀριστικῆς καὶ ἡ εὐκτικὴ μετὰ τοῦ ἂν, ὡς Κύρος ἠρώτα ὅ,τι εἶναι τὸ σύνθημα (Ξεν.) ἐβουλεύοντο εἴτε κατακαύσωσι τοὺς Θηβαίους εἴτε ἄλλο τι χρῆσονται (Θουκ.) οὐκ εἶχεν ὅ,τι χρὴ λέγειν (Ξεν.) ἠρώτησε ποῦ ἂν ἴδοι Πρόξενον (αὐτ.).

317. Εἰς τὰς πλαγίας ἢ ἐξηρημέναις ἐρωτήσεις ἀνήκουσι καὶ αἱ προτάσεις αἱ τιθέμεναι μετὰ τὰ ῥήματα τὰ σημαίνοντα φροντίδα, ἀκίβην, ἐνέργειαν καὶ ἐκφερόμεναι συνθέστατα διὰ τοῦ ὅπως καὶ μέλλεσθαι τῆς ὀριστικῆς ἢ ἄρνησις εἶνε μή, ὡς τὸν ποιμένα ἐπιμελεῖσθαι δεῖ, ὅπως σῶ ἔσονται αἱ οἶες (Ξεν.) ἐπρασσον, ὅπως τις βοήθεια ἤξει (Θουκ.).

Σημ. α'. Ἀντί τοῦ ὅπως εὐρηται ἐνίοτε τὸ ὅπῃ, ὅτῳ τρόπῳ, ἐξ ὅτου τρόπου, πῶς.

Σημ. β'. Τὸ ὅπως καὶ τὸ ἐπὶ ἀρνήσεως ὅπως μὴ μετὰ μέλλοντος ὀριστικῆς κείται ἐνίοτε ἄνευ κυρίας προτάσεως, νοουμένου τοῦ σκοπεῖν ἢ σκοπεῖτε, εἰς δήλωσιν ἐντόνου παρακαλεούσεως, ὡς ὅπως ἔσεσθε ἄνδρες ἄξιοι τῆς ἐλευθερίας (Ξεν.—σκοπεῖτε ὅπως).

318. Πλάγια ἐρωτηματικά εἶνε καὶ αἱ προτάσεις, αἵτινες τίθενται μετὰ τὰ φόβου καὶ μερίμνης σημαντικὰ ῥήματα καὶ ἐκφέρονται διὰ τοῦ ἐρωτηματικοῦ μὴ καὶ μὴ οὐ

α') καθ' ὀριστικὴν, ὅταν φοβῆται τις ἢ μερίμνη περί πράγματος ὄντος ἢ γενομένου, ὡς φοβοῦμαι μὴ λόγους ψευδέσιν ἐντετυχῆκαμεν (Πλ.) ὄρα μὴ οὐχ οὕτω ταῦτα ἔχει (αὐτ.).

β') Καθ' ὑποτακτικὴν, ὅταν ὁ φόβος ἢ ἡ μερίμνα ἀποβλέπῃ εἰς τὸ ἐνεστώδες ἢ μέλλον, καθ' εὐκτικὴν δέ, ὅταν ἀποβλέπῃ εἰς τὸ παρελθόν, ὡς φοβεῖται μὴ τὰ ἔσχατα πάθη (Ξεν.) τὴν ὑπερβολὴν τῶν ὀρέων ἐδεδοίκεσαν μὴ προκαταληφθεῖν (αὐτ.) ὄρα μὴ περὶ τοῖς φιλάτοις κινδυνεύης Πλ.

4) Αἱ ἐγκλίσεις ἐν ταῖς τελικαῖς προτάσεσιν.

319. Τελικαὶ προτάσεις λέγονται αἱ ἐκφερόμεναι διὰ τῶν τελικῶν συνδέσμων ἵνα, ὅπως, ὡς, καὶ ἐπὶ ἀρνήσεως διὰ τοῦ ἵνα μὴ, ὅπως μὴ, ὡς μὴ καὶ τοῦ ἀπλοῦ μὴ, καὶ τίθενται

α') καθ' ὑποτακτικὴν, ὅταν ἐξαρτῶνται ἐξ ἀρκτικοῦ χρόνου, ὡς κύννας τρέφεις, ἵνα σοὶ τοὺς λύκους ἀπὸ τῶν προβάτων ἀπερύκωσι (Ξεν.) διηγησόμεθα, ὡς μᾶλλον δῆλον γέννηται (αὐτ.) μὴ σπεῦδε πλουτεῖν, μὴ ταχύ πένης γένη (γν.).

β') Καθ' εὐκτικὴν, ὅταν ἐξαρτῶνται ἐξ ἱστορικοῦ χρόνου, ὡς Κύρος τὰς ναῦς μετεπέμψατο ὅπως ὀπλίτας ἀποβιβάσειε (Ξεν.) Μένων ἐπεθύμει τιμᾶσθαι, ἵνα πλείω κερδαῖνοι (αὐτ.).

320. Καὶ μετὰ ἱστορικὸν χρόνον τίθεται πολλάκις ὑποτακτικὴ, ὡς τὰ πλοῖα τότε Ἀβροκόμας κατέκαυσεν, ἵνα μὴ Κύρος διαβῆ (Ξεν.).

Σημ. Ἐνίοτε τίθενται ὑποτακτικὴ καὶ εὐκτικὴ ἐν τῷ αὐτῷ λόγῳ, ὡς καὶ οἱ Κορίνθιοι ἐπλήρουν, ὅπως ναυμαχίας τε ἀποπειράσωνσι καὶ τὰς ὀκάδας αὐτῶν ἦσαν οἱ Ἀθηναῖοι κωλύσειν (Θουκ.).

321. Καὶ μεθ' ἱστορικοῦ χρόνου τῆς ὀριστικῆς τίθεται τὸ ἵνα, σπα

νίως τὸ ὡς ἢ ὅπως, εἰς δήλωσιν σκοποῦ μὴ ἐκπληρουμένου ἢ μὴ ἐκπληρωθέντος, ὅταν προηγήται πρότασις σημαίνουσα ἢ εὐχὴν ἀνεκπλήρωτον ἢ τι μὴ γινόμενον, ὡς ἔδει τὰ ἐνέχυρα τότε λαβεῖν, ὡς μὴ ἐδύνατο ἐξαπατᾶν (Ξεν.) εἰ γὰρ ὄφελον οἰοί τε εἶναι οἱ πολλοὶ τὰ μέγιστα κακὰ ἐξεργάζεσθαι, ἵνα οἰοί τε ἦσαν αὐτῶν καὶ ἀγαθὰ τὰ μέγιστα· νῦν δὲ οὐδέτερα οἰοί τε (Πλ.).

3) Αἱ ἐγκλίσεις ἐν ταῖς αἰτιολογικαῖς προτάσεσιν.

322. Αἱ αἰτιολογικαὶ προτάσεις, δι' ὧν σημαίνεται ἡ αἰτία τῆς κυρίας προτάσεως, ἐκφέρονται διὰ τῶν συνδέσμων ὅτι, διότι, ὡς, ἐπεὶ, ἐπειδή, ὅτι, ὅποτε, ἔχουσαι τὴν ἀρνησιν οὐ.

323. Ἐν ταῖς αἰτιολογικαῖς προτάσεσιν τὸ ῥήμα τίθεται καθ' ὀριστικὴν ἢ καθ' εὐκτικὴν καὶ ὀριστικὴν τῶν ἱστορικῶν χρόνων μετὰ τοῦ ἄν, ὡς ἰδεῖν ἐπεθύμει τὸν παῖδα, ὅτι ἤκουεν αὐτὸν καλὸν κάγαθὸν εἶναι (Ξεν.) δέομαί σου παραμεῖναι, ὡς (=διότι) ἐγὼ οὐδ' ἄν ἐνός ἡδῖον ἀκούσαιμι ἢ σοῦ (Πλ.).

Σημ. Μετὰ χρόνον ἱστορικὸν τίθεται ἐνίοτε ἡ εὐκτικὴ τοῦ πλαγίου λόγου, ὡς οἱ Ἀθηναῖοι τὸν Περικλῆα ἐκκίζον, ὅτι στρατηγὸς ὢν οὐκ ἐπεξάγοι (Θουκ.).

6) Αἱ ἐγκλίσεις ἐν ταῖς συμπερασματικαῖς προτάσεσιν.

324. Προτάσεις συμπερασματικαὶ ἢ τῆς ἀκολουθίας λέγονται αἱ διὰ τοῦ ὥστε, σπανίως τοῦ ὡς, ἐκφερόμεναι καὶ ἔχουσαι τὸ ῥήμα

α') καθ' ὀριστικὴν, ὅταν τὸ διὰ τῆς προτάσεως τῆς ἀκολουθίας σημαζόμενον παρίσταται ὡς πραγματικὸν ἐπακολούθημα, ὡς ἐπιπίπτει χιῶν ἀπλετος, ὥστε ἀπέκρουσε καὶ τὰ ὄπλα καὶ τοὺς ἀνθρώπους (Ξεν.).

β') Καθ' εὐκτικὴν δὲ μετὰ τοῦ ἔν ἢ καθ' ἱστορικὸν χρόνον τῆς ὀριστικῆς μετὰ τοῦ ἄν, ὅταν τὸ σημαζόμενον παρίσταται ὅτι δύναται ἢ ἐδύνατο νὰ ἐπέλθῃ, ὡς πλοῖα ἡμῖν πάριστιν, ὥστε ὅπῃ ἄν βούλησθε, ἐξαίφνης ἄν ἐπιπέσοιτε (Ξεν.) ἢ Ἀγιάδων τοιοῦτόν τι ἐποίησεν, ὡς πᾶς ἄν ἔγνω (αὐτ.).

γ') Δι' ἀπαριμφάτου, ὅταν τὸ σημαζόμενον παρίσταται ἀπλῶς ὡς δυνατόν ἐπακολούθημα τῆς ἐν τῇ κυρίᾳ προτάσει πράξεως, χωρὶς νὰ δηλωθῆ, ἄν τοῦτο πραγματικῶς ἐπακολούθῃ ἢ μὴ· ἡ ἀρνησις εἶνε μὴ,

ὡς κραυγὴν πολλὰν ἐποίουν, ὥστε καὶ τοὺς πολεμίους ἀκούειν (Ξεν.).

325. Διὰ τοῦ ὥστε μετ' ἀπαρεμφάτου ἐκφράζεται καὶ ὁ ἐπιθυμώμενος σκοπός, ὡς πᾶν ποιούσιν, ὥστε δίκην μὴ διδόναι (Πλ.).

326. Μετὰ τὴν ἐν τῇ κυρίᾳ προτάσει κειμένην ἢ νοουμένην ἀντωνυμίαν τοσοῦτος καὶ τοιοῦτος τίθενται πολλάκις ἀντὶ τοῦ ὥστε μετ' ἀπαρεμφάτου ἢ ὅσος καὶ οἷος κατὰ τὸ γένος, τὸν ἀριθμὸν καὶ τὴν πτώσιν τῆς δεικτικῆς. Ὅταν δ' ἑλλείπη ἢ τοσοῦτος καὶ τοιοῦτος, ἢ μὲν ὅσος σημαίνει τὸ ἴκανός, ἀρκετός εἰς, ἢ δὲ οἷος τὸ ἐπιτήδειος, πρόθυμος εἰς, ὡς τοσαῦτα εἶναι ἔνδον ἀγαθά, ὅσα (= ὥστε) ἐπ' ἀνθρώπων γενεὰν μὴ ἂν ἐπιλιπίην (Ξεν.) ἐγὼ δεῖ τοιοῦτός εἰμι, οἷος (= ὥστε) μηδενὶ ἄλλῳ πείθεσθαι (Πλ.) ὅσον μόνον γεύσασθαι ἑαυτῷ κατέλιπε (Ξεν.) οὐκ ἦν ὥρα οἷα (= κατὰλλήλας) ἄρδειν τὸ πεδῖον (Ξεν.).

327. Μετὰ τὸ ἐν τῇ κυρίᾳ προτάσει ἐνίστη κείμενον, συνήθως δὲ παρεκλιπόμενον, ἐπὶ τοῦτω, ὑπερ σημαίνει ἐπὶ συμφωνίᾳ, ἐπὶ τῷ ὄρω, τίθεται τὸ ἐφ' ὥστε μετ' ἀπαρεμφάτου, ἐνίστη καὶ τὸ ὥστε, μετὰ τῆς αὐτῆς σημασίας, ὡς ἀφίεμέν σε ἐπὶ τούτῳ μέντοι, ἐφ' ὥστε μηκέτι φιλοσοφεῖν (Πλ.) αἰρεθέντες ἐφ' ὥστε συγγράψαι νόμους δεῖ ἐμελλον (Ξεν.) ξυνέβησαν ὥστε ξύμμαχοι εἶναι (Θουκ.).

7) Αἱ ἐγκλίσεις ἐν ταῖς ὑποθετικαῖς προτάσεσιν.

328. Οἱ ὑποθετικοὶ λόγοι ἐκφέρονται διὰ τῶν ὑποθετικῶν συνδέσμων εἰ, ἐάν, ἂν, ἢν καὶ σύγκεινται ἐκ δύο προτάσεων, ὧν ἢ μὲν ὑποτελής ἢ περιέχουσα τὴν ὑπόθεσιν λέγεται πρότασις ἢ ἡγούμενον καὶ δέχεται τὴν ἀρτίσιν μὴ, ἢ δὲ κυρίᾳ πρότασις λέγεται ἀπόδοσις ἢ ἐπόμενον.

329. Τέσσαρα εἶδη ὑποθετικῶν λόγων διακρίνονται ἐκ τῆς ὑποθέσεως.

Α'. Ἐν τῷ πρώτῳ εἶδει τὸ μὲν ἡγούμενον ἐκφέρεται διὰ τοῦ εἰ μεθ' ὀριστικῆς, ὅταν ἢ διὰ τοῦ ἡγούμενου ἐκφραζομένη ὑπὸ τοῦ λέγοντος κρίσις παρίσταται ὡς ἀληθής, ἵνα ἐξαχθῇ λογικὸν συμπέρασμα· ἂν δὲ ἢ κρίσις αὕτη πράγματι ἀληθεύῃ ἢ μὴ, τοῦτο δὲν δηλοῦται. Τὸ δ' ἐπόμενον ἐκφέρεται διὰ παντός χρόνου τῆς ὀριστικῆς ὡς καὶ διὰ τῶν ἐγκλίσεων τῶν ἀνεξαρτήτων προτάσεων, π. χ. εἰ θεοὶ τι ὀρώσιν αἰσχρόν, οὐκ εἰσὶ θεοὶ (Εὐκ.) Κλέαρχος εἰ παρὰ τοὺς ὄρκους

ἔλυε τὰς σπονδὰς, τὴν δίκην ἔχει (Ξεν.) εἶπη ἔχεις ἀντιλέγειν, ἀντίλεγε (Πλ.) εἰ δοκεῖ, πλέωμεν (Σοφ.) εἴσε μισῶ, ἀπολοίμην (Ἀρφ.).

330. Β'. Ἐν τῷ δευτέρῳ εἶδει τὸ μὲν ἡγούμενον ἐκφέρεται διὰ τοῦ ἐάν, ἂν, ἢν, μεθ' ὑποτακτικῆς ἐνεστῶτος ἢ ἀορίστου (πολλάκις καὶ διὰ τοῦ εἰ μετὰ μέλλοντος ὀριστικῆς).

α') ὅταν ἢ ὑπόθεσις παρίσταται ὑπὸ τοῦ λέγοντος ὡς δυνατὴ καὶ προσδοκώμενη, τὸ δ' ἐπόμενον ἐκφέρεται συνήθως διὰ μέλλοντος ὀριστικῆς, ὡς ἐάν ζητῆς καλῶς, εὐρήσεις (Πλ.) ἐάν τι φάγωσιν, ἀναστήσονται (Ξεν.) εἰ μὴ φυλάξεις μίκρον, ἀπολείς τὰ μείζονα (γν.).

Σημ. Τὸ ἐπόμενον ἐκφέρεται ἐνίστη δι' εὐκτικῆς μετὰ τοῦ ἂν, ἢ διὰ παρατακτικῆς, ὡς οὐδ' ἂν πολλὰ γέφυραι ὡσιν, ἔχομεν ἂν ὅποι σωθῶμεν (Ξεν.) ἐάν δούλός τις ἐλευθερον ὄργῃ τρώσῃ, ποραῦτόω τὸν δούλον ὁ κερτημένος τῷ τρωθέντι (Πλ.).

β') Ὅταν ἐκφράζεται γενικῶς ἀόριστος ἐπανάληψις πράξεώς τινος, τὸ δ' ἐπόμενον ἐκφέρεται δι' ἐνεστῶτος τῆς ὀριστικῆς, ὡς ἐάν τις ἀναιδῶς τὸν ἡλίον ἐγγχειρῆ θεᾶσθαι, τὴν ὄψιν ἀφαιρεῖται (Ξεν.).

331. Γ'. Ἐν τῷ τρίτῳ εἶδει τὸ μὲν ἡγούμενον ἐκφέρεται διὰ τοῦ εἰ μετ' εὐκτικῆς.

α') ὅταν ἢ ὑπόθεσις παρίσταται ὑπὸ τοῦ λέγοντος ὡς ἀπλή ἑαυτοῦ γνώμη ἢ σκέψις, τὸ δ' ἐπόμενον ἐκφέρεται συνήθως δι' εὐκτικῆς μετὰ τοῦ ἂν, πολλάκις δὲ καὶ δι' ὀριστικῆς, ὡς εἰ ἀναγκαῖον εἶναι ἀδικεῖν ἢ ἀδικεῖσθαι, ἐλοίμην ἂν ἀδικεῖσθαι (Πλ.) καὶ ὁ Παρθένιος ἀβάτος, εἰ τὸν Ἄλυν διαβαίητε (Ξεν.).

β') Ὅταν ἐκφράζεται ἀόριστος ἐπανάληψις πράξεώς τινος ἀναφερομένη εἰς τὸ παρελθόν, τὸ δ' ἐπόμενον ἐκφέρεται διὰ παρατακτικοῦ, (ἔχοντος ἐνίστη καὶ τὸν ἂν,) ἢ δι' ἀορίστου μετὰ τοῦ ἂν, ὡς εἰ ἐπίοιεν οἱ Ἀθηναῖοι, ὑπεχώρουν οἱ Συρακόσιοι (Θουκ.) εἴτις αὐτῷ δοκοῖν βλακεύειν, ἐπαισεν ἂν (Ξεν.).

332. Δ'. Ἐν τῷ τετάρτῳ εἶδει τὸ μὲν ἡγούμενον ἐκφέρεται διὰ τοῦ εἰ μετὰ τῶν ἱστορικῶν χρόνων τῆς ὀριστικῆς, ὅταν ἢ ὑπόθεσις παρίσταται ὑπὸ τοῦ λέγοντος ὡς μὴ πραγματικὴ, τὸ δ' ἐπόμενον ἐκφέρεται διὰ τῶν ἱστορικῶν χρόνων τῆς ὀριστικῆς μετὰ τοῦ ἂν, ὡς φῶς εἰ μὴ

εἶχομεν. ὁμοιοι τοῖς τυφλοῖς ἂν ἤμεν (Ξεν.) οὐκ ἂν ἐποίησεν Ἀγασίας ταῦτα, εἰ μὴ ἐγὼ αὐτὸν ἐκέλευσα (αὐτ.).

333. Παρατηρήσεις ἐπὶ τῶν ὑποθετικῶν. Πολλάκις τὸ ἡγούμενον τοῦ ὑποθετικοῦ λόγου ἐκφέρεται διὰ μεταγωγῆς, ὡς ὁμολογῶν τις ἀδικεῖν (=εἰάν ὁμολογῆ) ἀποθνήσκει (Λυσ.).

334. Πολλάκις τὸ ἡγούμενον ἐλλείπει νοούμενον ἐκ τῶν ἡγουμένων, ἢ ἐνοποληθῆναι ἐν τινι λέξει τῆς προτάσεως, ὡς οὐκ ἐσθίουσι πλείω ἢ δύνανται φέρειν· διαρραγεῖεν γὰρ ἂν (Ξεν.=εἰ γὰρ πλείω ἐσθίουμεν, διαρρ.) οὐκ ἂν πολλὰ ἀμαθία εἶη τοῖς ἐπ' ὠφελείᾳ πεποιημένοις ἐπὶ βλάβῃ χρῆσθαι (αὐτ.=εἰ χρῶμεθα).

335. Συχνότατα ἐλλείπει τὸ ῥῆμα τῆς ὑποθέσεως

α') εἰς τὸ εἰ δὲ μὴ, ἔπιρ νοεῖται κατ' ἀντίθετον ἔννοιαν, μάλιστα μετὰ τὸ εἰ μὲν, εἰάν μὲν, ἢ μετ' ἀπαγόρευσιν (=ἄλλως, ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει), ὡς εἰ μὲν σὺ τι ἔχεις πρὸς ἡμᾶς λέγειν· εἰ δὲ μὴ (=ἔχεις), ἡμεῖς πρὸς σὲ ἔχομεν (Ξεν.) πρὸς τῶν θεῶν μὴ οὕτως λέγε· εἰ δὲ μὴ (=οὕτω λέγεις) οὐ θαρροῦντά με ἔχεις.

β') Εἰς τὸ εἰ μὴ (=πλὴν, μετ' ἀρνησιν), εἰ μὴ εἰ, εἴτις, εἴπιρ ποτέ, ὡς ἡμῖν οὐδὲν ἐστὶν ἀγαθὸν ἄλλο, εἰ μὴ ὄπλα καὶ ἀρετὴ (Ξεν.) οὐ χρήσιμος οὐδὲν ἢ ῥητορικὴ ἡμῖν, εἰ μὴ (=πλὴν) εἴτις ὑπολάβοι (Πλ.) ἐπίσταται δὲ Κύρος εἴ τις καὶ ἄλλος (Ξεν.=ἐπίσταται, ὑπὲρ πάντα ἄλλον ἐπ.) ὁ παρῶν καιρὸς, εἴπιρ ποτέ, πολλῶς φροντίδος δεῖται (Δημ.=εἴπιρ ποτέ καιρὸς τις εἶδειτο, ὑπὲρ πάντα καιρόν).

336. Καὶ τὸ ἐπόμενον ἐλλείπει

α') ὅταν νοητὶ ἐκ τῶν ἡγουμένων, ὡς οὐδεὶς ὅς ἐρεῖ τοῦτο; ἴσως (=οὐκ ἐρεῖ τις), ἂν μὴ τίνα λυπῆς (Πλ.).

β') Ὅταν ὑπάρχωσι δύο προτάσεις, αἰτίνες ἀντιθετικῶς ἐκφέρονται διὰ τοῦ εἰ (εἰάν) μὲν, εἰ (εἰάν) δέ, ἀποσιωπᾶται ἐνίοτε τὸ ἐπόμενον τῆς προτέρας (τοῦτο δὲ λέγεται ἀνανταπόδοτον σχῆμα)· π.χ. εἰάν μὲν ἐκὼν πείθεται (=καλῶς ἔχει)· εἰ δὲ μὴ, εὐθύνουσιν ἀπειλαῖς (Πλ.).

337. Δύο ὑποθετικαὶ προτάσεις, τῶν ὁποίων ἡ ἐκλογή ἀφίεται ὑπὸ τοῦ λέγοντος, ἐκφέρονται διὰ τοῦ εἰ τε-εἴτε, εἰάν τε-εἰάντε, ἢν τε-ἢντε, ὡς εἴτε Λύσανδρος εἴτε ἄλλος τις. . . βούλεται εἶναι, οὐ κωλύω (Ξεν.).

338. Ἐκ τῶν ὑποθετικῶν προτάσεων γίνονται αἱ παραχωρητικαὶ (ἐναντιωματικαὶ) λαμβάνουσαι ἀμέσως πρὸ τῶν ὑποθετικῶν συνδέσμων τὸ καὶ ἢ τὸ οὐδέ, ἢ ἀμέσως μετὰ τὸ εἰ τὸ καί, καὶ συντάσσονται ὡς αἱ ὑποθετικαί, οἷον, οἱ ποταμοί, εἰ καὶ πρόσω τῶν πηγῶν ἀποροί εἰσι, προῖοῦσι πρὸς τὰς πηγὰς διαβατοὶ γίνονται (Ξεν.) γελῆ δ' ὁ μῶρος, κἂν τι μὴ γελοῖον ἢ (γν.) φήσουσί με σοφὸν εἶναι, εἰ καὶ μὴ εἰμὶ (Πλ.) βασιλεῖς ὁδοποιήσεϊ γ' ἂν Μυσοῖς, καὶ εἰ σὺν τεθρίπποις βούλοιντο ἀπιέναι (Ξεν.).

8) Αἱ ἐγκλίσεις ἐν ταῖς ἀναφορικαῖς προτάσεσιν.

339. Αἱ ἀναφορικαὶ προτάσεις ἐκφέρονται διὰ τῶν ἀναφορικῶν ἀντωνυμιῶν ἢ ἐπιρρημάτων καὶ διαιροῦνται κατὰ τὴν σημασίαν εἰς διοριστικὰς, αἰτιολογικὰς, συμπερασματικὰς, τελικὰς καὶ ὑποθετικὰς ἀναφορικὰς.

340. α') Διοριστικαὶ ἀναφορικαὶ προτάσεις εἶνε ἐκείναι, αἰτίνες ὑπὸ τὸν τύπον μὲν ἐξηρημένης προτάσεως διορίζουσι λέξιν τινὰ τῆς κυρίας προτάσεως κειμένην ἢ νοουμένην, ἰσοδυναμοῦσιν ὁμῶς πρὸς ἀνεξάρτητον πρότασιν καὶ συντάσσονται ὡς αὐταί, π.χ. παρῶν δὲ καὶ Μηδοσάδης, ὅσπερ (=καὶ οὗτος) ἐπρέσβευεν αὐτῷ (Ξεν.) Κύρος ἤρξε παμπόλλων ἐθνῶν, ὧν (=καὶ τούτων) οὐδ' ἂν τὰ ὀνόματα ἔχοι τις εἰπεῖν (αὐτ.) εἰς καλὸν ἡμῖν Ἄνυτος ὁδε παρεκαθέζετο, ᾧ (=τούτῳ δέ) μεταδόμεν τῆς ζητήσεως (Πλ.) οἴμαι γὰρ ἂν ἡμᾶς τοιαῦτα παθεῖν, οἷα (τοιαῦτα δὲ εἴθε) τοῦς ἐχθροῦς οἱ θεοὶ ποιήσειαν (Ξεν.).

341. β') Αἰτιολογικαὶ ἀναφορικαὶ προτάσεις εἶνε, ὅσαι περιέχουσιν ἔννοιαν αἰτιολογικὴν ἰσοδυναμοῦσαι πρὸς αἰτιολογικὸν σύνδεσμον καὶ δεικτικόν τι συνήθως καὶ δεχόμεναι τὴν σύνταξιν τῶν ἀνεξαρτήτων προτάσεων καὶ τὴν ἀρνησιν οὐ, ὡς θαυμαστὸν ποιεῖς, ὅς (=ὅτι) οὐδὲν δίδως (Ξεν.) κατώκτιρε τὴν γυναῖκα οἷον (=ὅτι τοιούτου) ἀνδρὸς στέροίτο (αὐτ.) εὐδαιμονίζω σε ἐν τῇ νῦν ξυμφορῇ, ὡς (=ὅτι οὕτως) ραδίως αὐτὴν καὶ πρόως φέρεις (Πλ.).

342. γ') Συμπερασματικαὶ ἀναφορικαὶ εἶνε, ὅσαι σημαίνουσιν ἀκολουθίαν ἰσοδυναμοῦσαι τῷ ὥστε καὶ συντάσσονται σχεδὸν πάντοτε μεθ' ὀριστικῆς ἢ εὐκτικῆς μετὰ τοῦ ἂν δεχόμεναι τὴν ἀρνησιν οὐ, ὡς οὐδεὶς

ἦν ὅστις (=ὥστε) οὐκ ᾔετο (Ξεν.) οὐκ ἔστιν ὅστις (=ὥστε) τούτων οὐκ ἂν καταφρονήσειεν (Ίσ.).

Σημ. Ὄταν διὰ τῆς ἀναφορικῆς προτάσεως τῆς ἀκολουθίας ἐκφράζεται πράξις τις ὡς προσδοκώμενον ἐπακολουθήμα τοῦ ἐν τῇ κυρίᾳ προτάσει λεγθέντος, τίθεται ἐν αὐτῇ μέλλον τῆς ὀριστικῆς, ἢ ἀντὶ ἀναφορικῆς προτάσεως μέλλον τῆς μετασχῆς μετ' ἄρθρου, ὡς παῖδες δέ μοι οὐπω ἴσιν, οἳ με θεραπεύσουσι (Λυσ.=ὥστε αὐτοὶ θεραπεύσασί με)· οὔτε πλοῖά ἐστι τὰ ἀπλάξοντα (Ξεν.=ὥστε ταῦτα ἀπαγκυβίεν).

343. δ') Αἱ ἀναφορικαὶ τελικαὶ προτάσεις σημαίνουσι σκοπὸν καὶ ἐκφέρονται κατὰ μέλλοντα τῆς ὀριστικῆς, ὅστις ἰσοδυναμεῖ πρὸς τὸν ἀντ' αὐτοῦ συνηθέστερον κείμενον μέλλοντα τῆς μετασχῆς· ἢ ἄρνησις εἶνε μὴ, ὡς ἦκον ἠγεμόνας ἔχοντες, οἳ αὐτοὺς ἄξουσι (=Ξεν. ἔνα αὐτοὺς ἀγάγωσι).

344. ε') Ἐποθετικαὶ ἀναφορικαὶ εἶνε, ὅσαι περιέχουσιν ὑπόθεσιν καὶ δύνανται νὰ μετατραπῶσιν εἰς ὑποθετικὰς, ἐάν τὸ ἀναφορικὸν ἀντικατασταθῇ ὑπὸ τοῦ εἴ (τις), ἐάν (τις). Εἰς τὰς προτάσεις ταύτας τίθενται καὶ αὐταὶ ἐγκλίσεις, αἵτινες τίθενται καὶ εἰς τὰς ἰσοδυναμοῦσιν ὑποθετικὰς· ἢ ἄρνησις εἶνε μὴ.

κ') ἀναφορικὸν μετ' ὀριστικῆς, ὡς ἂ μὴ οἶδα (=ἢ τινε) οὐδὲ οἶμαι εἰδέναι (Πλ.).

ς') ἀναφορικὸν μετὰ τοῦ ἂν καὶ ὑποτακτικῆς, ὡς ἀπόκριναι ὅ,τι ἂν σε ἐρωτῶ (Λυσ.=ἰάν τι)· οἳ τύραννοι πλούσιον, ὃν ἂν βούλωνται (=ἰάν τινε), παραχοῦμα ἐποίησαν (Δημ.=συνήθως ποιοῦσι).

γ') ἀναφορικὸν μετ' εὐκτικῆς, ὡς ὃν ἔλοιεν τῶν ταύρων (=εἴ τινε), ἐσφαττον (Πλ.).

θ) Αἱ ἐγκλίσεις ἐν ταῖς χρονικαῖς προτάσεσιν.

345. Αἱ χρονικαὶ προτάσεις ἐκφέρονται διὰ τῶν χρονικῶν συνδέσμων ὅτε, ὅποτε, ἐπεὶ, ἐπειδή, ἠρίκα, ὡς, ἕως, ἔστε, ἄχρι, μέχρι, πρὶν καὶ διὰ χρονικῶν ἐκφράσεων, ὡς ἐξ οὗ, ἀφ' οὗ, ἐν ᾧ κτλ.

346. α') Εἰς πᾶσαν χρονικὴν πρότασιν, δι' ἧς σημαίνεται πραγματικόν τι, τίθεται ἢ ὀριστικὴ δεχομένη τὴν ἄρνησιν οὐ, ὡς ὅτε ἐγὼ ἐφην πλουτεῖν, ἐγέλασας (Ξεν.) ἐπεὶ σκότος ἐγένετο, Μιλτοκῆθης νύτομόλησεν (αὐτ.) ἠνίκα δεῖλη ἐγίγνετο, ἐφάνη κονωρτός (αὐτ.) ταῦτα ἐποίουν, μέχρι σκότος ἐγένετο (αὐτ.) ἐν ᾧ ὠπλίζοντο, ἦκον οἳ στροποί (αὐτ.).

347. β') Τίθεται ὑποτακτικὴ μετὰ τοῦ ἂν, ὅστις τίθεται ἀμέσως μετὰ τὸν χρονικὸν σύνδεσμον καὶ ἐνοῦται πολλάκις μετ' αὐτοῦ εἰς μίαν λέξιν, ὡς ὅταν, ὁπόταν, ἐπὶν ἢ ἐπὶν, ἐπειδὴν, ἠνίκα ἂν, ἕως ἂν, κτλ.

1) ὅταν σημαίνεται πράξις μέλλοντα ἢ προσδοκώμενη, ἐν δὲ τῇ κυρίᾳ προτάσει κείται συνήθως μέλλον, ὡς ἐπειδὴν διαπράξωμαι ἢ δέομαι, ἦξω (Ξεν.) ἠνίκα ἂν τις ἐμᾶς ἀδικῆ, ἡμεῖς ὑπὲρ ἐμῶν μαχοῦμεθα (αὐτ.) περιομένετε, ἔστ' ἂν ἔλθω (αὐτ.) μέχρι δ' ἂν ἐγὼ ἦκω, αἱ σπονδαὶ μενόντων (αὐτ.).

2) Ὄταν σημαίνεται γενικῶς ἀριστος ἐπανάληψις πράξεως, ἐν δὲ τῇ κυρίᾳ προτάσει κείται συνήθως ἐνεστώς, ὡς οἱ Χαλδαῖοι μισθοῦ στρατεύονται, ὁπόταν τις αὐτῶν δέεται (Ξεν.) μαινόμεθα, ὁπόταν ὀργιζώμεθα (Φιλ.).

348. γ') Τίθεται εὐκτικὴ· 1) ὅταν σημαίνεται ἀριστος ἐπανάληψις πράξεως ἀναφερομένη εἰς τὸ παρελθόν, ἐν δὲ τῇ κυρίᾳ προτάσει κείται ἱστορικὸς χρόνος, ὡς Κύρος ἐθήρευεν, ὁπότε βούλοιο γυμνάσαι ἑαυτὸν τε καὶ τοὺς ἵππους (Ξεν.).

2) Ὄταν πρόκειται νὰ δηλωθῇ τι ὡς ἀπλή γνώμη τοῦ λέγοντος, ἐν δὲ τῇ κυρίᾳ προτάσει κείται ἱστορικὸς χρόνος ἢ εὐκτικὴ μετὰ τοῦ ἂν, ὡς ἔδοξεν αὐτοῖς προΐεναι, ἕως Κύρω συμμίξειαν (Ξεν.) ὁπότε ἦκοι ἐπὶ τὸ δεῖπνον, λέγοιμ' ἂν ὅτι λούται (αὐτ.).

349. Πρὶν. Ὄταν ἡ κυρία πρότασις εἶνε καταφατικὴ, τὸ πρὶν συντάσσεται πάντοτε μετ' ἀπαρεμφάτου, (πολλάκις δὲ καὶ ὅταν εἶνε ἀποφατικὴ), δηλοῦν τὸ ὑστερόχρονον, ὡς πρὶν καταλύσαι τὸ στρατεύμα πρὸς ἀριστον, βασιλεὺς ἐφάνη (Ξεν.).

350. Ὄταν ἡ κυρία πρότασις εἶνε ἀποφατικὴ ἢ ἐρωτηματικὴ ἰσοδυναμοῦσα μὲ ἀρνητικὴν, τὸ πρὶν συντάσσεται μετ' ἀριστου ὀριστικῆς ἐξηγούμενον διὰ τοῦ εἰ μὴ ἀφ' οὗ, ἕως, π.χ. ὁ δ' οὐκ ἠθελε Κύρω εἰς χεῖρας ἰέναι, πρὶν (=εἰ μὴ ἀφ' οὗ) ἢ γυνὴ αὐτὸν ἐπεισε (Ξεν.) ὅ,τι ἐποίουν ἠμφεγνόουν, πρὶν (=ἕως) Νίκαρχος ἦκεν.

Τὰ ἐπιρρήματα.

351. Τὰ ἐπιρρήματα χρησιμεύουσιν εἰς τὸ νὰ διορίζωσι κυρίως τὰ ῥήματα, εἴτα δὲ τὰ ἐπίθετα, τὰ οὐσιαστικά καὶ ἄλλα ἐπιρρήματα, δηλοῦντα τὴν σχέσιν τοῦ χρόνου, τοῦ τόπου, τοῦ τρόπου καὶ τοῦ ποσοῦ, ὡς ἐσμεν οἳ αὐτοὶ νῦν τε καὶ πέρουσι (Ξεν.) ἐνταῦθα ἀφικνεῖ-

ται Ἐπύραξα (αὐτ.) ἀδελφῶς καὶ γενναίως ἐτελεύτα Σωκράτης (Πλ.) μάλα χειμῶν ἦν (Ξιν.) μᾶλλον ἡμελημένως ἐπορεύετο (αὐτ.) λίαν ἀνοήτοις πράγμασιν ἐπιχειρεῖς (Ἰσ.).

352. Πλὴν τῶν μετὰ γενικῆς ἢ δοτικῆς συντασσόμενων ἐπιρρημάτων (83. 88) ὑπάρχουσι καὶ δύο ἐπιρρηματὰ τὸ γῆ καὶ μὴ συντασσόμενα μετὰ αἰτιατικῆς τοῦ ὀνόματος τοῦ θεοῦ (ἢ τοῦ πράγματος), πρὸς ὧν ὀνόματι τις, ὡς νῆ τὴν Ἥραν, καλὸν γε τὸ κτῆμα (Ξιν.) νῆ τὸν κύνα (Πλ.) ναὶ μὴ Δία γε (Ξιν.) ἀλλὰ μὴ τοὺς θεοὺς, οὐκ ἔγωγε αὐτοὺς διώξω (αὐτ.).

Τὰ ἀρνητικὰ ἢ ἀποφατικὰ μόρια.

353. Τὰ ἀπλὰ ἀρνητικὰ ἢ ἀποφατικὰ μόρια εἰνε δύο οὐ καὶ μὴ, ἔξ ὧν τὸ μὴ οὐ τίθεται ἐπὶ τῶν ἀνεξαρτήτων προτάσεων, δι' ὧν ἐκφράζεται κρίσις, τὸ δὲ μὴ ἐπὶ τῶν ἀνεξαρτήτων προτάσεων, δι' ὧν ἐκφράζεται εἴτε ἀπλή τις ὑπόθεσις εἴτε ἔννοια ἐπιθυμίας.

Σημ. Τὰ περὶ τοῦ οὐ καὶ μὴ λεγόμενα ἰσχύουσι καὶ ἐν ταῖς ἔξ αὐτῶν γινόμενοις.

354. Ἐκ τῶν ἐξαρτημένων προτάσεων δέχονται τὸ μὴ

α') αἰ τελικαὶ προτάσεις καὶ αἰ πρὸς αὐτὰς ἀραιοσύμεναι, ἢτοι αἰ ἐκ τῶν φροντίδος ἢ ράβδος σημαντικῶν ῥημάτων ἐξαρτώμεναι καὶ αἰ ἀναφορικὰ τελικαί.

β') αἰ ὑποθετικαὶ καὶ αἰ πρὸς αὐτὰς ἀραιοσύμεναι, ἢτοι αἰ παρεμφερητικαί, αἰ ὑποθετικαὶ ἀναφορικαί, καὶ αἰ σημαντικαὶ ἀρίστην ἐπιπλήξιν χρονικαί. Αἱ δὲ λοιπὰί δέχονται τὸ οὐ.

Σημ. α') Τὸ τελικὸν ἀπαρέμμετον δέχεται μὴ, τὸ δὲ εἰδικὸν συνήθως μὴν οὐ, ἐνίοτε δὲ καὶ μὴ.

Σημ. β') Ἐνίοτε ἡ ἀρνησις ἀνέκει οὐχὶ εἰς τὸ ἀπαρέμμετον ἀλλ' εἰς τὸ ῥῆμα οὕτω τίθεται κανονικῶς τὸ οὐ φημι μετ' ἀπαρέμμετον ὡσαύτως οὐ νομίζω, οὐκ ἀξιῶ, κτλ.

355. Ἡ μεταχή, τὸ ἐπίθετον καὶ τὸ οὐσιαστικὸν δέχονται τὸ οὐ, ἔταν περιέχωσιν ἔννοιαν θετικὴν, τὸ δὲ μὴ, ἔταν ἰσοδυναμῶσι μὴ πρότασιν ὑποθετικὴν, ὡς ὁ μὴ πεπλευκῶς (= ὅς ἂν μὴ πεπλευκῆ) οὐδὲν ἔδρακε κακὸν (γν.) ἀθλιὸν ἐστὶ μὴ ὑγιεῖ ψυχῇ συνοικεῖν (Πλ. = ἰὰν μὴ ὑγιῆς ἢ) ὁ μὴ ἰατροδς (= ἰὰν τις μὴ ἰατροδς ἢ) ἀνεπιστήμων ὧν ὁ ἰατροδς ἐπιστήμων (αὐτ.).

Τὰ ἐπιφωνήματα.

356. Ἐκ τῶν ἐπιφωνημάτων τὸ κλητικὸν ὦ τίθεται συνήθως μετὰ τῆς κλητικῆς, ἢτις εἶνε ἡ πτώσις τῆς προσφωνήσεως, ἔταν γίνηται ἀπλή προσφωνήσις, ὡς ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι ὦ ἄνδρες δικασταί ἢ κλητικὴ δὲ μόνη συνήθως ἄνευ τοῦ ὦ, ἔταν ὁ λόγος γίνηται μετὰ σφοδρότητος καὶ πάθους, ὡς ἄνθρωπε, τί ποιεῖς; (Ξιν.) ἐμβρόντητε, εἴτα νῦν λέγεις; (Δημ.).

357. Ὁ κατὰ παρέθεσιν διαρισμὸς οὐδέποτε τίθεται εἰς κλητικὴν, ἀλλ' εἰς ὀνομαστικὴν μετ' ἄρθρου, ὡς ἴθι μὲν οὖν σύ, ὁ πρεσβύτατος (Ξιν.).

358. Ἡ μετ' ἄρθρου ὀνομαστικὴ ἢ ἀντὶ κλητικῆς φαινόμενη ἐν τῷ λόγῳ καίτιι ὡς κατὰ παρέθεσιν διαρισμὸς τῆς νοουμένης κλητικῆς οὐ ἢ ἔμμε, ὡς ὦ Κύρε καὶ οἱ ἄλλοι Πέρσαι (Ξιν.) ὁ παῖς (=σύ) ἀκολουθεῖ δεῦρο (Ἄρρ.).

359. Ἐπὶ ἀναφωνήσεων τίθενται ἐν τῷ λόγῳ τὰ πάθους σημαντικὰ ἐπιρρηματὰ καθ' ἑαυτὰ ἢ μετ' ὀνομαστικῆς ἢ δοτικῆς, δι' ἧς δηλοῦται τὸ αἶτιον τοῦ πάθους, ὡς αἰαί, αἰαί (Σαρ.) ὦ τάλας ἐγὼ τάλας (αὐτ.) οἴμοι τάλαινα (αὐτ.) ἰὼ μοί μοι (αὐτ.) φεῦ τοῦ ἀνδρός (Ξιν.) οἴμοι τῶν κακῶν (Ἄρρ.).

Σύνδεσις τῶν προτάσεων.

360. Αἱ προτάσεις, ἔξ ὧν ἀποτελεῖται ὁ λόγος, συνδέονται πρὸς ἀλλήλας διττῶς, κατὰ παράταξιν καὶ καθ' ὑπόταξιν.

361. α') Κατὰ παράταξιν σύνδεσις λέγεται, ἔταν δύο ἢ πλείονες προτάσεις αὐθόπαρατοι καὶ ἀνεξάρτητοι τάσσωνται πλησίον ἀλλήλων ἐνοούμεναι διὰ συνδέσμου τινός, ὅθην παρτι εἶνε κύριαι προτάσεις, ὡς οἱ ἄλλοι στρατιῶται παίουσι καὶ βάλλουσι καὶ λοιδοροῦσι τὸν Σωτηρίδαν (Ξιν.) ἐγὼ σύννεμι μὲν θεοῖς, σύννεμι δὲ ἀνθρώποις τοῖς ἀγαθοῖς (αὐτ.).

362. Τῆς κατὰ παράταξιν συνδέσεως σύνδεσμοι εἶνε οἱ συμπλεκτικοί, αἱ διαλεκτικοί, αἱ ἀντιθετικοί, οἱ συμπαρασμηματικοί, πλὴν τοῦ ὡς καὶ ὡστε ἐνίοτε, καὶ ὁ αἰτιολογικὸς γάρ, (ἐνίοτε ὁ ἐπὶ καὶ ὡς).

363. Κατὰ παράταξιν σύνδεσις γίνετα ἐνίοτε καὶ δι' ἀπλῆς τῶν προτάσεων παρατάξεως ἄνευ συνδέσμου τινός πρὸς ζωηρὰν παρέθεσιν

της περιγραφῆς καὶ ἀφηγήσεως (ἀσύνδετον σχῆμα), ὡς οἱ ἱπλοὶ εὐ-
θῆς ἐκδρομόντες ἠκόντιζον, ἔδαλλον, ἐτόξευον, ἐσφεν-
δόνων (Ξεν.).

364. ε) Καθ' ὑπόταξιν σύνθεσις λέγεται, ὅταν μία ἢ πλείονες
πρότασις ὑποτάσσονται εἰς ἄλλην, ἵνα συμπληρώσωσιν ἢ ἀκριβέστερον
διορίσωσιν αὐτήν, ἐξ ἧς ἐξαρτῶνται διὰ συνδέσμου καὶ δὲν δύνανται νὰ
ὑπάρξωσιν ἄνευ αὐτῆς, ὡς Ἀβροκόμας τὰ πλοῖα κατέκαυσεν,
ἵνα μὴ Κῦρος διαβῆ (Ξεν.) οὗτοι ἔλεγον, ὅτι Κῦρος μὲν τέ-
θνηκεν, Ἀριαῖος δὲ πεφηνγώς εἶν . . . καὶ λέγοι (αὐτ.).

365. Εἰς τὴν καθ' ὑπόταξιν σύνθεσιν ἡ μὲν πρότασις, μεθ' ἧς συν-
δέεται, ἢ ἐξ ἧς ἐξαρτᾶται ἄλλη, λέγεται *κερῖα*, ἢ δ' ἐτέρη *ἐξηρητημένη*
ἢ *ἐποτελής*. Ἀλλὰ καὶ ἐκ ταύτης δύνανται νὰ ἐξαρτᾶται ἄλλη ὑποτε-
λής, ἧς κερῖα εἶνε ἡ ὑποτελής τῆς κερῖας πρότασις, ὡς οὗτοι ἔλεγον,
ὅτι Κῦρος μὲν τέθνηκεν, Ἀριαῖος δὲ πεφηνγώς εἶν ἐν τῷ σταθμῷ,
ὅθεν τῇ προτεραίᾳ ὤρμηστο, καὶ λέγοι, ὅτι ταύτην μὲν τὴν
ἡμέραν περιμένειαν ἦν αὐτοῖς (Ξεν.).

366. Σύνδεσμοι τῆς καθ' ὑπόταξιν συνδέσεως εἶνε οἱ *εἰδηκοί*, οἱ *συμ-*
παρασματικοί ὡς καὶ ὡστε συνήθως, οἱ *τελικοί*, οἱ *χρονικοί*, οἱ *ἐποθε-*
τικοί, οἱ *αἰτιολογικοί*, πλὴν τῶν γάρ, καὶ αἱ ἀναφορικαὶ ἀντωνυμίαι
καὶ τὰ ἀναφορικὰ ἐπιρρήματα.

367. Ἐκ τῆς κατὰ παράταξιν καὶ καθ' ὑπόταξιν συνδέσεως δύο ἢ
πλείονων προτάσεων ἀποτελεῖται ἡ περίοδος. Ταύτης τὰ μέρη, ἀτινα
χωρίζονται ἀπ' ἀλλήλων διὰ τῆς ἄνω ἢ μέσης στιγμῆς, λέγονται *κῶλα*.

368. Περίοδος τις ἢ κῶλον δύνανται νὰ μὴ συνδέηται μετὰ τῶν
ἡγουμένων

α) ὅταν εἶνε ἀρχὴ νέου λόγου, ὡς πρὸς τῶν θεῶν μὴ ἀναμέ-
νωμεν ἄλλους ἐφ' ἡμᾶς ἐλθεῖν . . . φάνητε τῶν λοχαγῶν
ἄριστοι (Ξεν.).

β) ὅταν ἐπαναλαμβάνηται προηγούμενη λέξις ἢ ἐτέρα συνώνυμος, ὡς
ὄτω δοκεῖ ταῦτα, ἀνατεινάτω τὴν χειρᾶ. Ἀνέτειναν ἅπαν-
τες (Ξεν.).

γ) ὅταν ὑπάρχη διακτικόν τι ἦτοι ἀντωνυμία ἢ ἐπιρρημα, δι' οὗ
γίνεται συνέχμα τοῦ λόγου, ὡς Κλέαρχος φυγᾶς ἦν· τούτῳ συγ-
γενόμενος ὁ Κῦρος ἠγάσθη (Ξεν.). Καὶ πόλις αὐτόθι φηκεῖτο
Θάψακος ὄνομα. Ἐνταῦθα ἔμεινεν ἡμέρας πέντε (αὐτ.).

δ) ὅταν εἶνε διασάφησις τῶν ἡγουμένων, ἐν ἧ συνήθως τίθεται ὁ
γάρ, ὡς μικρὸν δ' ὕπνου λαχὼν εἶδεν ὄναρ· ἔδοξεν αὐτῷ
σκηπτὸς πεσεῖν (Ξεν.).

Κατὰ παράταξιν σύνδεσις.

369. Α'. Συμπλεκτικοὶ σύνδεσμοι. Καί. Κυρία σημασία τοῦ
καὶ εἶνε ἡ συμπλεκτική, δι' οὗ συμπλέκονται λέξεις ἢ πρότασις ἡμικαι
ἢ διαφοροί, ὡς ἐνταῦθα ἔμεινε Κῦρος καὶ ἡ στρατιὰ ἡμέρας
εἴκοσι (Ξεν.). Ἐπὶ πλείονων δὲ τῶν συμπλεκόμενων ὁ καὶ ἐπαναλαμ-
βάνεται, ὡς Ἀγησιλάῳ ἑαυτὸν καὶ τὴν γυναῖκα καὶ τὰ τέκνα
καὶ τὴν δύναμιν ἐνεχείρισεν (αὐτ.).

370. Καί-καί=τόσον τοῦτο-ὅσον καὶ ἐκεῖνο, οὐ μόνον τοῦτο—ἀλλὰ
καὶ ἐκεῖνο, ὡς καὶ τοὺς παῖδας τοὺς ἐμοὺς κατήσχυσε καὶ
ἐμὲ αὐτὸν ἔβρισε (Λυσ.) καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλασ-
σαν (Ξεν.).

371. Τέ-τέ. Δι' αὐτῶν συνδέονται πρότασις ἔχουσαι σχέσιν πρὸς
ἀλλήλας, ὡς τοῦ σώματος αὐτός τε οὐκ ἠμέλει, τοὺς τ' ἄμε-
λοῦντας οὐκ ἐπῆνει (Ξεν.).

372. Τέ-καί=τόσω-ὅσω καί, ὡς ἐγύμναζεν ἑαυτὸν τε καὶ
τοὺς ἵππους (Ξεν.).

373. Ὁ καὶ ἔχει πολλάκις καὶ σημασίαν ἐπιδοτικὴν (=ἀκόμη
καὶ) ἐκ τοῦ ἐλάττονος καὶ ἀσήμεν εἰς τὸ μείζον καὶ ἐπίσημον, ἢ τοῦ-
ναντίον ἐκ τοῦ μείζονος καὶ ἐπίσημου εἰς τὸ ἐλαττον καὶ ἀσημεν, ὅτε
καὶ καλεῖται *ἐλαττωτικός*, ὡς αὐτά γε καὶ οἱ θεοὶ πεπόνθασιν
(Πλ.=ἀκόμη καὶ οἱ θεοί, ὅχι μόνον οἱ ἄνθρ. ἀλλὰ καὶ οἱ θ.) καὶ τρι-
χὸς ἄξιον (Ἀρρ.).

374. Καὶ οὐ ἢ καὶ μὴ τίθεται, ὅταν λέξις ἢ πρότασις ἀποφατικὴ
συμπλέκηται μετὰ ἡγουμένης καταφατικῆς, ὡς ἐμοὶ πείθου καὶ μὴ
ἄλλως ποίει (Πλ.).

375. Οὐ-οὐδέ ἢ μὴ-μηδὲ τίθενται, ὅταν μετὰ λέξεως ἢ πρότασις
ἀποφατικῆς συμπλέκηται λέξις ἢ πρότασις ἀποφατικῆς, ὡς οὐχ ὄρα
ἡμῖν καθεύδειν οὐδ' ἄμελεῖν ἡμῶν αὐτῶν (Ξεν.) μὴ μοι μυ-
ρίους μηδὲ δυσμυρίους (Δημ.).

376. Κατ' ἐπιδοτικὴν σημασίαν ἐκ τοῦ ἐλάττονος εἰς τὸ μείζον ἢ
ἐκ τοῦ μείζονος εἰς τὸ ἐλαττον ἔχει τὸ οὐδὲ καὶ μηδὲ ἐν ταῖς ἀπο-

πρακτικῆς προτάσει, π. χ. σὺ οὐδὲ ἐφθέγγξω (Δημ.) μηδὲ βελόνης ἀλλοτρίας ἐπιθυμῆσης ποτὲ (γν.).

377. Οὔτε-οὔτε ἢ μήτε-μήτε τίθενται, ὅταν συμπλίκωνται δύο ἀπορακτικά, ὡς ἔργον καλὸν οὔτε θεῖον οὔτε ἀνθρώπινον (Ξεν.) μηδεὶς ἑμῶν μήτ' ἐνθυμεῖται μήτ' ὀργίζεται (Δημ.).

378. Οὔτε-τέ ἢ μήτε-τέ τίθενται, ὅταν μετ' ἀπορακτικῆς προτάσεως συμπλίκηται κατπρακτικῆ, ὡς ὄμοσαν μήτε προδώσειν ἀλλήλους σύμμαχοί τε ἔσεσθαι (Ξεν.).

379. Ἐπιδοτική συμπλοκή, ἢτοι προσθήκη μείζονος, γίνεται καὶ διὰ τῶν ἰζῆς:

α') Οὐ (μὴ) μόνον- ἀλλὰ καὶ ἢ οὐχ ὅτι-ἀλλὰ καὶ τίθενται, ὅταν ἀμφοτέρω εἶναι κατπρακτικά, ὡς Ναυσικύδης οὐ μόνον ἑαυτὸν τε καὶ τοὺς οἰκέτας τρέφει, ἀλλὰ καὶ ἕς πολλὰς (Ξεν.) οὐχ ὅτι μόνος ὁ Κρίτων ἐν ἡσυχίᾳ ἦν, ἀλλὰ καὶ οἱ φίλοι αὐτοῦ (αὐτ.).

β') Οὐχ ὅπως-ἀλλὰ καὶ τίθενται 1) ὅταν τὸ μὲν πρῶτον μέρος ἔχῃ ἔννοιαν ἀπορακτικὴν, τὸ δὲ δεύτερον κατπρακτικὴν, ὡς ἡ γῆ οὐχ ὅπως τινὰ καρπὸν ἤνεγκεν, ἀλλὰ καὶ τὸ ὕδωρ ἐκ τῶν φρεσῶτων ἐπέλαπεν (Δημ.—οὐχ μόνον ἢ γῆ δὲν παρήγαγε καρπ., ἀλλὰ καὶ τὸ ὕδ. ἢτοι καὶ ἡ γῆ δὲν παρ. καὶ τὸ ὕδ. ἰζ.) 2) ὅταν καὶ τὰ δύο μέρη εἶναι κατπρακτικά, ὡς οὐχ ὅπως τὰ σκεῖνα ἀπέδοσθε, ἀλλὰ καὶ αἱ θύραι ἀφηροπάσθησαν (Λυσ.—καὶ τὰ σκ. ἀπ. καὶ αἱ θ. ἀφ.).

γ') Οὐχ ὅπως ἢ μὴ ὅτι-ἀλλ' οὐδὲ τίθενται, ὅταν ἀμφοτέρω εἶναι ἀπορακτικά, ὡς οὐχ ὅπως τῆς κοινῆς ἐλευθερίας μετέχομεν, ἀλλ' οὐδὲ δουλείας μετρίας τυχεῖν ἠξιώθημεν (Ἰσ.—οὐ μόνον δὲν μετέχομεν, ἀλλ' οὐδὲ δουλ.) ἐγὼ μὴ ὅτι ὑπὲρ ἄλλου, ἀλλ' οὐδ' ὑπὲρ ἑμαυτοῦ πώποτε δίκην ἰδίαν εἶρηκα (Λυσ.).

380. Β') Ἀντιθετικοί. Μέν. Ἀρχικὴ σημασία τῷ μὲν (=μὴν) ἦτο ἡ βεβαιωτικὴ (=ἀληθῶς, βεβαίως) διατηρηθεῖσα καὶ ἐν τῷ πεζῷ λόγῳ ἰνκχού, ὡς ἀλλ' ἐστὶ μὲν ἡμῖν ἡ ἀρχὴ ἢ πατρώα (Ξεν.) ἀλλ' ἔπαυσε μὲν πολλοὺς τούτων (αὐτ.).

381. Δέ. Οὗτος χρησιμεῖται κυρίως, ἵνα συνδέσῃ μετὰ προηγουμένης λέξεως ἢ προτάσεως λέξιν ἢ πρότασιν ἀντίθετον ἢ ἀπλῶς διάφορον, ὡς οὐκ εἶχε πῶ αἰσχύνην τὸ ἔργον, ἔφερε δέ τι καὶ δόξης μᾶλλον (Θουκ.—τὸ ἔργ. οὐκ ἔσφριν κίσχ. τὸν κιντῖον ἔφ.).

382. Μὲν-δέ. Συνήθως εἶναι ἡ τοιαύτη σημασία τῷ δὲ μετὰ προη-

γουμένον μὲν, ὡς τὸ μὲν ὠφέλιμον καλόν, τὸ δὲ βλαβερόν αἰσχρόν (Πλ.) τὸ μὲν ἔψεγε, τὸ δ' ἐπῆνει (αὐτ.).

383. Ὅταν λέξις τις ἐπαναλαμβάνηται εἰς δύο ἢ καὶ πλείονας κατὰ συνέχουσαν προτάσεις (σχῆμα ἀναφορά), τίθεται συνήθως τὸ μὲν δέ, ὡς σύνεμι μὲν θεοῖς, σύνεμι δ' ἀνθρώποις τοῖς ἀγαθοῖς (Ξεν.) πολλαὶ μὲν κλῖναι, πολλὰ δὲ κιβώτια, πολλαὶ δὲ βίβλοι (αὐτ.).

384. Μετὰ τὸ πρῶτον μὲν ἔπειτα τὸ εἶτα ἢ ἔπειτα συνήθως ἔννευ τοῦ δέ, ἵνιοσι μετὰ τοῦ δέ, ὡς πρῶτον μὲν δοκεῖ μοι κατακαῦσαι τὰς ἀμάξας . . . ἔπειτα καὶ τὰς σκηνὰς συγκατακαῦσαι.

385. Πολλάκις τίθεται μόνη ἢ διὰ τοῦ μὲν πρότασις ἄνευ τῆς διὰ τοῦ δὲ ἐκφραμένης, ἢτις εὐκόλως ὑπονοεῖται. Ἐν πολλὰς δὲ πάλιν περιπτώσεσιν ὁ μὲν ἰσοδυναμεῖ πρὸς τὸ τοῦλάχιστον, ὡς ἐγὼ μὲν οὐκ οἶδα (Ξεν.).

386. Ὁ δὲ ἔχει πολλάκις καὶ μεταβατικὴν ἔννοιαν χρησιμεύων εἰς σύνδεσιν τῶν ἐπομένων μετὰ τῶν ἡγουμένων, ὡς ταῦτα εἰπόν ἐπαύσατο. Ἐκ δὲ τούτου ἀνίσταντο (Ξεν.).

387. Ὁ μετὰ τὸν καὶ διὰ μεσολαβούσης τῆς κυρίας λέξεως ἐπόμενος δὲ σημαίνει προσέτι, ὡς καὶ στρατηγὸν δὲ αὐτὸν ἀπέδειξε (Ξεν.).

388. Μέντοι. Οὗτος καίεται

α') ἐν τῇ δευτέρᾳ προτάσει, δι' ἧς ἀποτελεῖται ἀντίθεσις πρὸς τὴν διὰ τοῦ μὲν προηγουμένην, ὡς φιλοσόφῳ μὲν εἰκας ἴσθι μέντοι ἀνόπτος ὢν (Ξεν.).

β') Ἐκ τοῦ σχηματισμοῦ τοῦ (μὲν (=μὴν) καὶ τοῖ) ἔχει σημασίαν βεβαιωτικὴν (=ἀληθῶς, βεβαίως), ὡς οὔτοι πολέμοι εἰσι; πολέμοι μέντοι (Ξεν.) οὐ σὺ μέντοι Ὀμήρου ἐπαινέτης εἶ; (Πλ.).

389. Ἀλλὰ. Ὁ ἀλλὰ τίθεται

α') ὅταν λέξις τις ἢ πρότασις ὅλως ἀντίθετος συνδέσῃ μετὰ τῆς προηγουμένης, ὥστε, ὅταν αἰρηται τὸ ἐν, τίθεται τὸ ἕτερον (ἄριστος καὶ θείσις), ὡς οὐκ ἠμφεσβήτει, ἀλλ' ὁμολόγει (Λυσ.) ἐκείθεν, ἀλλ' οὐκ ἐνθένδε ἠρπάσθη (Πλ.).

β') Ὅταν διὰ λέξεως ἢ προτάσεως διαφόρου περιορίζηται μετὰ τινος ἀντιθέσεως ἢ προηγουμένη, ὡς εἰ δὲ μὴ λόγῳ, ἀλλ' ἔργῳ ἀποδείκνυμαι (Ξεν.).

γ) Ἐπί μεταβάσεως εἰς νέον τι, ὡς Φαλίνοσ εἶπεν. Ἀλλὰ φιλοσόφῳ μὲν ἔοικας (Ξεν.).

390. Ἀλλὰ μὴν (= ἀλλὰ βεβαίως, ἀλλ' ὁμῶσ) τίθεται, ὅταν γίνηται μετάβασις εἰς νέον τι, ἢ ὅταν εἰς τὰ προαιρεμένα ἀντιτίθεται ἰόν τι μετὰ βεβαιότητοσ, ὡσ ἀλλὰ μὴν καὶ τοῦ σώματοσ οὐκ ἠμέλει (Ξεν.) ἀλλὰ μὴν, ὅτι γε οὐ στήσεται δῆλον (Δημ.). Οὕτω καὶ τὸ καὶ μὴν (= καὶ ὁμῶσ, πρὸσ τούτοισ).

391. Οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ οὐ μὲντοι ἀλλὰ (= ἀλλ' ὁμῶσ) τίθενται ἐπί ἀντιθέστωσ τοῦ παρκαλειφθέντοσ ῥήματοσ πρὸσ τὸ μετὰ τὸ ἀλλὰ ἐπόμενον, ἀφοῦ ἢ ἀποφατικὴ πρότασισ ἀνεμύγη μὲ τὴν καταφατικὴν, ὡσ ὁ ἵπποσ πίπτει εἰσ γόνατα καὶ μικροῦ κάκεινον ἐξετραχίλισεν· οὐ μὴν ἀλλ' ἐπέμεινεν ὁ Κῦροσ (Ξεν. = οὐ μὴν ἐξετραχίλισεν, ἀλλ' ἐπέμεινεν).

392. Καίτοι (= καὶ τῷ ὄντι, καὶ ὁμῶσ) τίθεται συνήθωσ, ὅταν δι' αὐτοῦ συνδέηται μετὰ τῶν ἡγουμένων κατὰ παράταξιν πρότασισ ἀντιθετικὴ, σπανίωσ δ' ἔχει ἰνδοτικὴν σημασίαν (= εἰ καὶ), ὡσ κελεύεισ ἐμὲ νεώτερον ὄντα καθυγεῖσθαι· καίτοι τούτου γε παρὰ πᾶσιν ἀνθρώποισ τάναντία νομίζεται (Ξεν.) καίτοι καλὸν δοκεῖ, πολὺ μὲντοι κάλλιον (αὐτ.).

393. Ἀτάρ, π. λήρ. Ἀντιθετικὸσ σύνδεσμοσ εἶνε καὶ ὁ ἐν ἀρχῇ πάντοτε τῆσ προτάστωσ κείμενοσ ἀτάρ (= ἀλλὰ, ἀλλὰ πρὸ πάντων), ὡσ ἀτάρ τί καὶ πρὸσ ἐμὲ λέγεισ ταῦτα; (Ξεν.). Καὶ τὸ πλὴν ἐνόστω, δι' οὗ σημαίνεται τι διάφορον τῶν ἄλλων, ὡσ ἴσωσ παντὶ δῆλον, πλὴν ἐμοὶ δ' οὐ (Πλ. = παντὶ μὲν δῆλον ἐμοὶ δ' οὐ).

394. Γ. Διαζευκτικοί. Ὁ ἀπλοῦσ διαζευκτικὸσ σύνδεσμοσ ἢ ὡσ καὶ ὁ διπλοῦσ ἦ-ἦ, ἦτοι ἢ τίθενται ἐν τῷ λόγῳ, ὅταν ἐκ τῶν δι' αὐτῶν συνδεομένων δύο διαζευγμένων μελῶν ἢ τίθεται τὸ πρῶτον καὶ αἶρεται τὸ δεῦτερον, ἢ τάνάπαλιν, ὡσ πλούσιοσ ἢ πένησ (Πλ.) ἢ λέγε τι σιγῆσ κρείττον, ἢ σιγὴν ἔχε (Εὐρ.) ἦτοι τὸ πρότερον ἢ ὕστερον οὐκ ὀρθῶσ λέγει (Πλ.).

395. Ἐνόστω ὁ μόνοσ ἢ ἰσοδυναμεῖ τῷ εἰ δὲ μή, ἄλλωσ, ὡσ ὅπωσ καὶ ἐμεῖσ ἐμὲ ἐπαινέσσετε, ἐμοὶ μελήσει, ἢ μηκέτι με Κῦρον νομίζετε (Ξεν.).

396. Ὁ μετὰ τὰ συγκριτικὰ κείμενοσ ἦ, ὡσ καὶ ὁ μετὰ λέξιν σημαίνουσαν διαφορὰν (ὡσ ἕτεροσ, ἄλλοσ, διπλάσιοσ, διάφοροσ κτλ.), εἶνε

συγκριτικόσ, ὡσ Ἀρκάδεσ καὶ Ἀχαιοὶ πλείουσ ἢ τετρακισχίλιοι (Ξεν.) κεκτημένοι τριήρεισ διπλάσιοσ ἢ σύμπαντεσ (Ἴσ.).

397. Ὅταν τὰ διαζευγόμενα μέλη εἶνε πλείονα τῶν δύο, δηλοῦται ἀδιαφορία πρὸσ τὴν ἐκλογὴν καὶ ἐκφέρονται διὰ τοῦ ἦ-ἦ-ἦ, ὡσ ἢ φύσει ἢ τέχνῃ ἢ ἀμφοτέροισ (Πλ.).

398. Διὰ ζευξισ γίνεται καὶ διὰ τοῦ εἶτε-εἶτε, ἐάντε-ἐάντε, ἦντε-ἦντε, ὅταν σημαίνεται ἀδιαφορία πρὸσ τὴν ἐκλογὴν, ὡσ εἶτε Λύσανδροσ εἶτε ἄλλοσ τισ . . . βούλεται εἶναι οὐ κωλύω (Ξεν.) ἐάν τε βούλη, ἐάν τε μὴ (Πλ.) ἦν τε πρὸσ ἔω ἦν τε πρὸσ ἐσπέραν ἦν τε πρὸσ ἄριστον (Ξεν.).

399. Α'. Συμπερασματικοί. Οἱ κυριώτατοι τῶν συμπερασματικῶν συνδέσμων εἶνε ὁ ἄρα, οὖν, δὴ, οὐκοῦν, τοίνυν, τοιγάρτοι, τοιγαροῦν.

400. Ἄρα τίθεται ἐν προτάστω, δι' ἧσ δηλοῦται συμπέρασμα ἐξηγόμενον ἐκ τῆσ ἰσωτερικῆσ στενῆσ σχέστωσ τῶν ἡγουμένων ἐννοιῶν, ὡσ πάντεσ ἄρα, ὡσ ἔοικεν, Ἀθηναίοι, καλοῦσ κάγαθοῦσ ποιούσι πλὴν ἐμοῦ (Πλ.).

401. Οὖν. Πρῶτη σημασία αὐτοῦ ἢ τῷ ἢ βεβαιωτικὴ (= τῷ ὄντι, βεβαίωσ), μάλιστα ἐν τῷ πάντε μὲν οὖν, οὐ μὲν οὖν, ἀλλ' οὖν, γὰρ οὖν, δ' οὖν, ἐξ ἧσ προέκυψεν ἢ σημασία τοῦ λοιποῦ, δι' οὗ δηλοῦται συμπέρασμα πρᾶγματικὸν ἐξηγόμενον ἐκ τῶν ἡγουμένων, ὡσ τὸ στρατεύμα ὁ σίτοσ ἐπέλειπε· κρέα οὖν ἐσθίοντεσ διεγίνοντο (Ξεν.).

Σημ. Οὕτω τίθεται καὶ μετὰ τοῦ μὲν ἐν τῇ προτάστω, ἐν ἧ συγκριτικῶσ μὲν τὰ ἡγούμενα, γίνεται δὲ μετάβασις εἰσ νέαν ἐννοιαν, ὡσ Κλέαρχοσ μὲν οὖν τοσαῦτα εἶπε. Τισσαφέρνησ δὲ ὡδε ἀπημείφθη (Ξεν.). Καὶ μετὰ παρένθεσιν τίθεται πολλάκισ, ἐν' ἀναλάβῃ τὸν διακοπέντα λόγον, ὡσ ὁ δὲ Προξένοσ—ἔτυχε γὰρ ὕστεροσ προσίων καὶ—εὐθύσ οὖν οὖν εἰσ τὸ μέσον ἀμφοτέροιων ἄγων ἔθετο τὰ ὄπλα (Ξεν.).

402. Δὴ. Ὁ δὲ τίθεται ἐν προτάστω, δι' ἧσ δηλοῦται ἢ φυσικὴ ἀκολουθία τῶν ἡγουμένων, ὡσ ἔλεγόν τινεσ ὅτι κατίδοιεν στρατεύμα· ἐδόκει δὴ τοῖσ στρατηγοῖσ οὐκ ἀσφαλὲσ εἶναι (Ξεν.) Ἐρώτα· ἐρωτῶ δὴ (Πλ.).

Σημ. Ἐγὼ εἶτι τὰσ αὐτάσ σημασίασ, ἢ καὶ ὁ οὖν (401, σημ.), ὡσ οὕτω μὲν δὴ τοσαῦτα εἶπε· μετὰ δὲ τούτου Κλέαρχοσ τοσαῦτον εἶπε

(Ξεν.) ὄρων δὲ αὐτὸν κικροσμημένον . . . ὄρων δὲ τὸν κόσμον τοῦ πάππου ἔλεγεν (αὐτ.).

403. Οὐκοῦν καὶ οὐκουν ἀμρότερα συμπέρασματικά, ἀλλὰ τὸ μὲν πρῶτον τίθεται καὶ ἐν ἐρωτήσει καὶ ἄνευ ἐρωτήσεως ἐπὶ συμπέρασματος καταφατικοῦ (=λοιπὸν ὄχι; λοιπὸν), τὸ δὲ δεύτερον ἐπὶ ἀποφατικοῦ (=ὄχι λοιπὸν, ὄχι βεβαιοῦς), ὡς οὐκοῦν καὶ ἄλλους σε φῶμεν δυνατὸν εἶναι ποιεῖν; (Πλ.). Καλῶς λέγεις οὐκοῦν καὶ τὰ ἄλλα οὕτως (Πλ.) ὁ δ' εἶπεν, Οὐκουν ἐμοίγε δοκεῖ (Ξεν.).

404. Τοίνυν (=τοί νῦν) τίθεται:

α') ἐν προτάσει, δι' ἧς δηλοῦται συμπέρασμα ἐκγόμενον ἐκ τῶν ἡγουμένων (=λοιπὸν, ὅθεν), ἀλλ' ἀσθενέστερον τοῦ διὰ τοῦ οὖν, ὡς δεῖ τοίνυν ἡμᾶς . . . ἐτοιμῶς συνάρασθαι τὰ πράγματα (Δημ.) καὶ

β') ἐπὶ μεταβατικῆς σημασίας (=καὶ λοιπὸν, προσέτι), μάλιστα μετὰ τοῦ ἐτι ἢ τοῦ καί, ὡς ἐτι τοίνυν τάδε ὁράτε (Ξεν.).

405. Τοιγαροῦν (=τοί γὰρ τοί—ὄντως, διὰ τοῦτο βεβαιοῦς), τοιγαροῦν (=τοί γὰρ οὖν—διὰ τοῦτο λοιπὸν) τίθενται ἐν τῷ λόγῳ, ὅταν δι' αὐτῶν σηκίηται συμπέρασμα ἐκ βεβαιοῦς πεποιθήσεως τοῦ λέγοντος, π. χ. ὡς ἄτοπος εἶ καὶ ἀτεχνῶς δικηγόρος. Τοιγαροῦν ἐπεὶ Τισσαφέρνει ἐπολέμυσεν, αἱ πόλεις Κύρον εἶλοντο (Ξεν.).

406. Καὶ διὰ τοῦ ὥστε γίνεται ἐπίστα σύνδεσις κατὰ παράταξιν, π. χ. ὥστε μὴ ταῦτα φοβούμενος ἀποκάμης σαυτὸν σῶσαι (Πλ.).

407. Ε. Αἰτιολογικὸς γάρ. Ὁ οὐδὲποτε ἐν ἀρχῇ τῆς προτάσεως κείμενος γάρ (=γὰρ ἄρα) ἀλλὰ μετὰ μίαν ἢ πλείονας λέξεις τίθεται ἐν τῷ λόγῳ:

α') εἰς δῆλωσιν τῆς αἰτίας τῶν ἡγουμένων, (σπανίως τῶν ἐπομένων), ὡς μηδαμῶς ποιεῖτε τοῦτο· εὐ γὰρ ἴστε (Πλ.) ὁ δὲ κρίνουσι γὰρ βοῆ καὶ οὐ ψήφῳ, οὐκ ἔφην διαγιγνώσκειν τὴν βοῆν (Θουκ.).

β') Τίθεται εἰς διςκρίσιν τῶν ἡγουμένων, διασαφηντικῶς καλούμενος, καὶ συνήθιστα μετὰ δευτικῆν ἀντωνομίαν ἢ ἐπίρρημα, ἢ μετὰ τὸ δηλονότι (ἴσθι τόδι), σημαῖον δέ, τὸ δὲ μέγιστον, ὁ δὲ δεινότατον, κτλ. ὡς φράσω δὲ καὶ τὸ πλῆθος ἐκατέρων συνε-

λέγησαν γὰρ ὀπλίται (Ξεν.) δῆλον δέ· τὸ γὰρ ἔρουμα (Θουκ.) μαρτύριον δέ· Δῆλον γὰρ κτλ. (αὐτ.).

γ') ἔχει βεβαιωτικὴν σημασίαν (=βεβαιοῦς, τῷ ὄντι), μάλιστα ἐν ζωηραῖς ἐρωτήσεσι καὶ ἀποκρίσεσιν, ὡς τὸν οὖν Σωκράτην εἶπειν. Καλῶς γὰρ αὐτὸς ἠγωνίσαι (Πλ.) Κλέαρχος ἤρετο τὸν Κύρον· οἶει γὰρ σοι μαχεῖσθαι τὸν ἀδελφόν; (Ξεν.) τό γε φιλομαθὲς καὶ φιλόσοφον ταυτόν; ταυτόν γὰρ (Πλ.).

408. Ἐπεὶ, ὡς. Αἰτιολογικὴ κατὰ παράταξιν σύνδεσις γίνεται ἐπίστα καὶ διὰ τοῦ ἐπεὶ ἢ ὡς, π. χ. εὐρήσομεν τὰς δημοκρατίας μᾶλλον συμφερούσας ἢ τὰς ὀλιγαρχίας· ἐπεὶ καὶ τὴν ἡμετέραν πολιτείαν κτλ. (Ἰσ.) σκοπεῖσθαι οὖν χρὴ ἡμᾶς· ὡς ἐγὼ (=ἐγὼ γὰρ) οὐ μόνον νῦν ἀλλὰ καὶ ἀεὶ τοιοῦτος (Πλ.).

409. Καὶ διὰ τῶν αἰτιολογικῶν ἀνθρωπικῶν συνδέονται κατὰ παράταξιν προτάσεις, ὡς εἰ ἐπὶ βασιλεῖ γεννησόμεθα, τί οἴομεθα παθεῖν; ὅς (=οὗτος γὰρ) καὶ τοῦ ἀδελφοῦ, κτλ. (Ξεν.).

¶ Περὶ τῆς καθ' ὑπόταξιν συνδέσεως ἐγένετο λόγος ἐν τῷ Περὶ ἐγκλίσεων ἐν ταῖς ἐξηρητημέναις προτάσεσιν (309—350).

Περὶ σχημάτων.

410. Σχήματ' ἐν τῇ συντάξει ὀνομαζόνται ἰδιώματ' αἰτιῶν τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης ἐκτρεπόμενα τῆς κανονικῆς καὶ συνήθους συντάξεως κατὰ συγχορητὴν παράθεσιν.

Προσημειώσεις. Περὶ πολλῶν τούτων ἴσθι λόγος ἐν τοῖς ἡγουμένοις, ἐν τοῖς ἐπομένοις δὲ σηκίηται βραχίαι τινὲς περὶ τῶν παρεκφυγόντων.

411. Σχῆμα προωθέστερον ἢ ὑστερον πρότερον λέγεται ἢ σύνταξις, καθ' ἣν προτάσσεται τὸ ὀρεῖλον ἢ λαχθῆ ὑστερον, ἐπιτάσσεται δὲ τὸ ῥύσι πρότερον, ὡς ἡ Ἐρεχθέως γι' τροφή καὶ γένεσις (Ξεν.).

412. Χιαστὸν σχῆμα λέγεται ἢ σύνταξις, καθ' ἣν δύο ἐπόμενοι λέξεις ἢ προτάσεις ἀντιφέρονται εἰς δύο προηγουμένους κατ' ἀντίστροφον τάξιν, ὡς τὰς μὲν ἐργασίας αὐτοῖς καθίστην κερδαλέας, τὰς δὲ πραγματείας ἐπιζημίους, ἵνα τὰς μὲν φεύγωσι, πρὸς δὲ τὰς προθυμότερον ἔχωσιν (Ἰσ.).

Σημ. Καλεῖται δὲ χιαστὸν ἐκ τῆς ὁμοιότητος πρὸς τὸ γράμμα X, δι' οὗ παρίσταται ἢ πρὸς ἀλλήλας ἀναφορὰ τῶν τεσσάρων ἑνωσιῶν, ὡς τὰς ἐργασίας καθίστα κερδαλίνας. **X** τὰς πραγματείας ἐπιζητήτους, ἵνα τὰς μὲν (πραγματείας) φείγῃσι. **X** πρὸς δὲ τὰς (ἐργασίας) προθυμότερον ἔχωσι.

413. Ἀνακόλουθον σχῆμα λέγεται ἢ σύνταξις ἐκείνη, καθ' ἣν ἄλλως ἄρχεται ὁ λόγος καὶ ἄλλως τελευτᾷ, ἥτοι τὸ τέλος εἶναι ἀσύμφωνον καὶ ἀνακόλουθον πρὸς τὴν ἀρχήν. Τὸ συνηθέστατον δ' εἶναι

α') ὅτι ὀνομαστικὴ μεταχθῆς ἀναφέρεται συνήθως εἰς πτώσιν γενικὴν, δοτικὴν ἢ αἰτιατικὴν, ὡς ἀποβλέψας (ἐγὼ) πρὸς τὸν στόλον ἰδοῦμί μοι πάγκαλος εἶναι (Πλ.) = ἀποβλέψαντί μοι ἰδὲ ἢ ἀποβλέψας ἠγησάμην.

β') Ἐνίοτε μετὰ ὀνομαστικὴν ὀυσιαστικοῦ ἢ ἀντωνυμίας καὶ μεταχθῆς ἔπεται ῥῆμα ἔχον ἕτερον ὑποκείμενον, ἢ δὲ ὀνομαστικὴ μένει ἀνακόλουθος, ὡς οἱ δὲ φίλοι... τί φήσομεν αὐτοῖς εἶναι; (Ξεν.) ἐκεῖνοι εἰσελθόντες, εἶπεν ὁ Κριτίας (Ξεν.).

414. Πλεονασμὸς λέγεται ἢ σύνταξις, καθ' ἣν πολλάκις τίθενται ἐν τῷ λόγῳ λέξεις, αἵτινες φαίνονται μὲν ὅτι πλεονάζουσι, καθ' ὅσον ἢ ἑνωσιὰ αὐτῶν περιέχεται ἐν ἄλλῃ τινὶ λέξει τῆς προτάσεως, πραγματικῶς ὅμως χρησιμεύουσιν εἰς πληρεστέραν ἢ ἀκριβεστέραν ἑκφορὴν τῶν ἑνωσιῶν, ὡς τὰς αἰτίας προέγραψα πρῶτον (Θουκ.) εὐθέως παραχρῆμα ἀποθνήσκει (Αντ.

ΕΛΕΓΧΟΣ

ΤΩΝ ΕΜΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ.

Διὰ τῶν ἀραβικῶν δεικνύται ἡ §.

Ὁρισμός, πρότασις 1—3. Ἀπλῆ πρότασις 4—6. Τὸ ὑποκείμενον 7—8. Τὸ κατηγορούμενον 9—14. Πολλαπλῆ πρότασις 15. Τὸ συνδετικόν 16. Παράλειψις τῶν ἄρων τῆς προτάσεως 17—23. Συμφωνία τοῦ κατηγορουμένου πρὸς τὸ ὑποκείμενον 24—8. Συμφωνία τοῦ συνδετικοῦ ἢ τοῦ ῥήματος πρὸς τὸ ὑποκείμενον 29—32. Παπλάτουσμένη πρότασις 33. Διορισμοὶ 34. Ἐπιθετικοὶ 35—42. Ὀυσιαστικοί, ἥτοι κατὰ παράθεσιν 43—49, κατ' ἐπιμερισμὸν 50 καὶ διὰ πλαγίαν πτώσεως 51. Πλάγιοι πτώσεις μετὰ ῥήματος, ἀντικείμενον 52—6. Γενικὴ 57—62. Δοτικὴ 63—7. Αἰτιατικὴ 68—74. Διπλοὺν ἀντικείμενον. Αἰτιατικὴ καὶ γενικὴ 75. Αἰτιατικὴ καὶ δοτικὴ 76. Διπλῆ αἰτιατικὴ 77—8. Γενικὴ καὶ δοτικὴ 79. Πλάγιοι πτώσεις μετ' ὀνομάτων καὶ ἐπιρρημάτων. Γενικὴ μετ' ουσιαστικοῦ, ἐπιθέτου καὶ ἐπιρρηματος 80—3. Δοτικὴ μετὰ τῶν αὐτῶν 84—8. Δοτικὴ προσωπικὴ 89—93. Τὸ ἄρθρον. Ἀντωνυμικὴ χρῆσις 94. Εἰδικὴν καὶ γενικὴν 95—96. Θέσις τοῦ ἄρθρου 97—8. Παράλειψις τοῦ ἄρθρου 99. Αἱ ἀντωνυμίας, αἱ προσωπικαὶ 100—3. Ἡ αὐτὴ 104—6. Αἱ αὐτοπαθεῖς 107—10. Αἱ κτητικαὶ 111—3. Ἡ ἀλληλοπαθῆς 114. Αἱ δέκτικαὶ 115—8. Αἱ ἀναφρικαὶ 119—30. Αἱ ἐρωτηματικαὶ 131—7. Αἱ ἀόριστοι 138—41. Ἐπιρρηματικοὶ διορισμοὶ 142—4. Ὁ τόπος 145—9. Ὁ χρόνος 150. Ὁ τρόπος καὶ τὸ ὄργανον 151—5. Τὸ αἶτιον 156—9. Τὸ κατὰ τι ἢ ἀναφορὰ 160.—Αἱ προθέσεις 161—2. Ἀντὶ 163—4. Ἀπὸ 165—6. Ἐξ ἢ ἐκ 167—70. Πρὸ 171—2. Ἄνευ 173. Ἐνεκα 174. Μέχρι καὶ ἄχρι 175. Ἐν 176—7. Σὺν ἢ σὺν 178—9. Ἐς ἢ εἰς 180—1. Ὡς 182. Ἀνά 183—4. Διὰ 185—7. Κατὰ 188—90. Μετὰ 191—3. Ὑπὲρ 194—6. Περὶ 197—200. Ἀμφὶ 201—3. Παρὰ 204—7. Πρὸς 208—11. Ἐπὶ 212—5. Ὑπὸ 216—9. Καταχρηστικαὶ προθέσεις 220—1. Τὸ ῥῆμα. Ἐνεργητικὸν 222—6. Μέσον 227—32. Παθητικὸν 233—8. Ἀποθετικὸν 239—41. Ἀπρόσωπον 242—6. Χρόνοι τοῦ ῥήματος. Ἐπιστώσις 247—9. Παρατατικὴς 250—1. Μέλλον 252—3. Ἀόριστος 254. Παρακείμενος 255. Ὑπερσυντελικὸς 256. Τεταλεσμένος μέλλον 257. Αἱ ἐγκλίσεις 258—9. Αἱ ἐγκλίσεις ἐν ταῖς ἀνεξαρτήτοις προτάσεσιν. Ὁριστικὴ 260—3. Ὑποτακτικὴ 264—6. Εὐακτικὴ 267—8. Προστακτικὴ 269—72. Αἱ ἐγκλίσεις ἐν τῇ εὐθείᾳ ἐρωτήσεσι 273—6. Οἱ ὀνομαστικοὶ τύποι τοῦ ῥήματος

τος. Τὸ ἀπαρέμφατον 277. Ὑποκείμενον, κατηγορούμενον καὶ διαρρηκτὸ αὐτοῦ 278—81. Τὸ ἀπαρέμφατον μετ' ἄρθρου 282· ἄνω ἄρθρου 283. Εἰδικὸν ἀπαρέμφ. 284—5. Τελικὸν 286. Τὸ ἀπαρέμφ. ἀπολύτως 287. Ἡ μεταγωγή ἐν εἰρηγήσει 288. Ἐπιθετικῶς 289—92. Κατηγορηματικῶς 293—5. Παραθετικῶς 296—9. Ἡ μεταγωγή ἀπολύτως 300. Γενικὴ ἀπόλυτος 301. Αἰτιατικὴ 302—3. Τὰ φηματικά εἰς -τος καὶ -τός 304—8. Αἱ ἐγκλίσεις ἐν ταῖς εἰρητηματικαῖς προτάσεσιν. Εὐκτική τοῦ πλάγιου λόγου 309. Εἰδικαὶ προτάσεις 310—12. Πλάγια ἐρωτηματικά 313—8. Τελικά 319—21. Αἰτιολογικά 322—3. Συμπερασματικά 324—7. Ὑποθετικά 328—32. Παρατηρήσεις ἐπὶ τῶν ὑποθετικῶν λόγων 333—7. Παραχωρητικά 338. Ἀνερροτικά 339—44. Χρονικά 345—50. Τὰ ἐπιρρήματα 351—2. Τὸ οὐ καὶ μὴ 353—5. Τὰ ἐπιρροήματα 356—9. Σύνθεσις τῶν προτάσεων 360—8. Κατὰ παράταξιν σύνθεσις. Συμπλεκτικοὶ 369—79. Ἀντιθετικοὶ 380—93. Διαζευκτικοὶ 394—8. Συμπερασματικοὶ 399—406. Αἰτιολογικοὶ 407—9. Σχηματικά 410. Προθέσπερον 411. Χιαστὸν 412. Ἀντιθέσπερον 413. Πλειονακτικῶς 414.

Παραλείποντες τὴν ἐπιμέλειαν τῶν παρεσφυσάντων μικρῶν ἀβλεπτημάτων σημειούμεν ὅσοι μόνον τὰ σπουδαιότατα. Ἐν σελ. 10 § 28 καὶ 11 § 31 ἀντὶ τοῦ ἐπὶ τῆς ἀνυπόθετου προτάσεως ἀναγνωστέον ἐπὶ τῆς πολλαπλῆς προτάσεως.

